اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۱۲ تیر ۱۴۰۱
• ۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
• ۳ ژوئیه ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۱۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۰۹۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

قابل‌توجه آقای رئیس‌جمهوری و وزیر صمت

روز صنعت و معدن براساس تقویم، روز ۱۰ تیر است که حتما به‌دلیل گرفتاری مقامات و همزمانی با روز جمعه، برگزاری مراسم آن به روز شنبه، ۱۱ تیر در سالن اجلاس افتاده است. براساس رویه دیرینه، دعوت از مدعوین و رسانه‌ها و خبرنگاران برعهده روابط عمومی وزارت صمت و خانه صنعت، معدن و تجارت ایران بوده و حتما هست یا خواهد بود.

امسال در حالی که وزیر صمت گرفتار داوری و کارت زرد و استیضاح و رفت‌وآمد نمایندگان و حضور در کمیسیون‌ها است، به‌نظر می‌رسد بیش از گذشته نیاز به ارتباط و تعامل و حضور رسانه‌های تخصصی داشته باشد. متاسفانه در بازی روابط‌عمومی وزارت صمت و خانه صنعت، معدن و تجارت و بگیروببند حضور رئیس‌جمهوری در این مراسم، با غرض یا بی‌غرض، مهم‌ترین روزنامه‌های تخصصی کشور و مرتبط با مراسم روز صنعت و معدن، از لیست مدعوین رسانه‌ها خط می‌خورند.

۲

افزایش نرخ لوازم‌خانگی هنوز مجوز سازمان حمایت را نگرفته است

جولان لیست‌های بی‌نام‌ونشان در بازار

از ابتدای سال ۱۴۰۱، اخباری مبنی بر احتمال افزایش نرخ لوازم‌خانگی به گوش رسید. اواخر خرداد نیز سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد افزایش نرخ لوازم‌خانگی از ابتدای تیر اجرایی خواهد شد که البته اعمال این افزایش نرخ به تصویب نهایی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان موکول شد. با این همه خبرهای شنیده‌شده از بازار، حاکی از افزایش قیمت‌های جسته‌گریخته لوازم‌خانگی است که بنا بر نظر برخی فروشندگان، هنوز پایه قانونی محکمی برای آن وجود ندارد. از سویی دیگر، کارشناسان صنعت لوازم‌خانگی معتقدند بازار داخلی این محصولات، درگیر چالش‌های مهم و متعددی است. به گفته آنها افزایش نرخ لوازم‌خانگی در بازه‌های کوتاه‌مدت به‌همراه افزایش تورم در سایر بخش‌ها طی چند مدت اخیر، سبب شده از رغبت و همچنین قدرت اقتصادی مردم برای خرید این تولیدات کاسته شود.

رکود بازار لوازم‌خانگی در کنار شبهات قانونی مربوط به افزایش قیمت‌های پی‌درپی، از مهم‌ترین چالش‌های امروزه صنعت لوازم‌خانگی است.

۴-۷-۸

عکس: آیدا فریدی

۱۲ تیر روز بدون کیسه‌های پلاستیکی

پای سود در میان است

۱۵

سرمقاله

نیاز ایران به اقتصاد چرخشی

۲

گفت‌وگو

معدن، موهبتی برای هیچ‌کس و همه‌کس

۱۲

تاثیر نفت در پیدایش ادبیات جنوب ایران

۱۴

گزارش روز

قدرت‌نمایی ربات‌ها در خانه‌های هوشمند

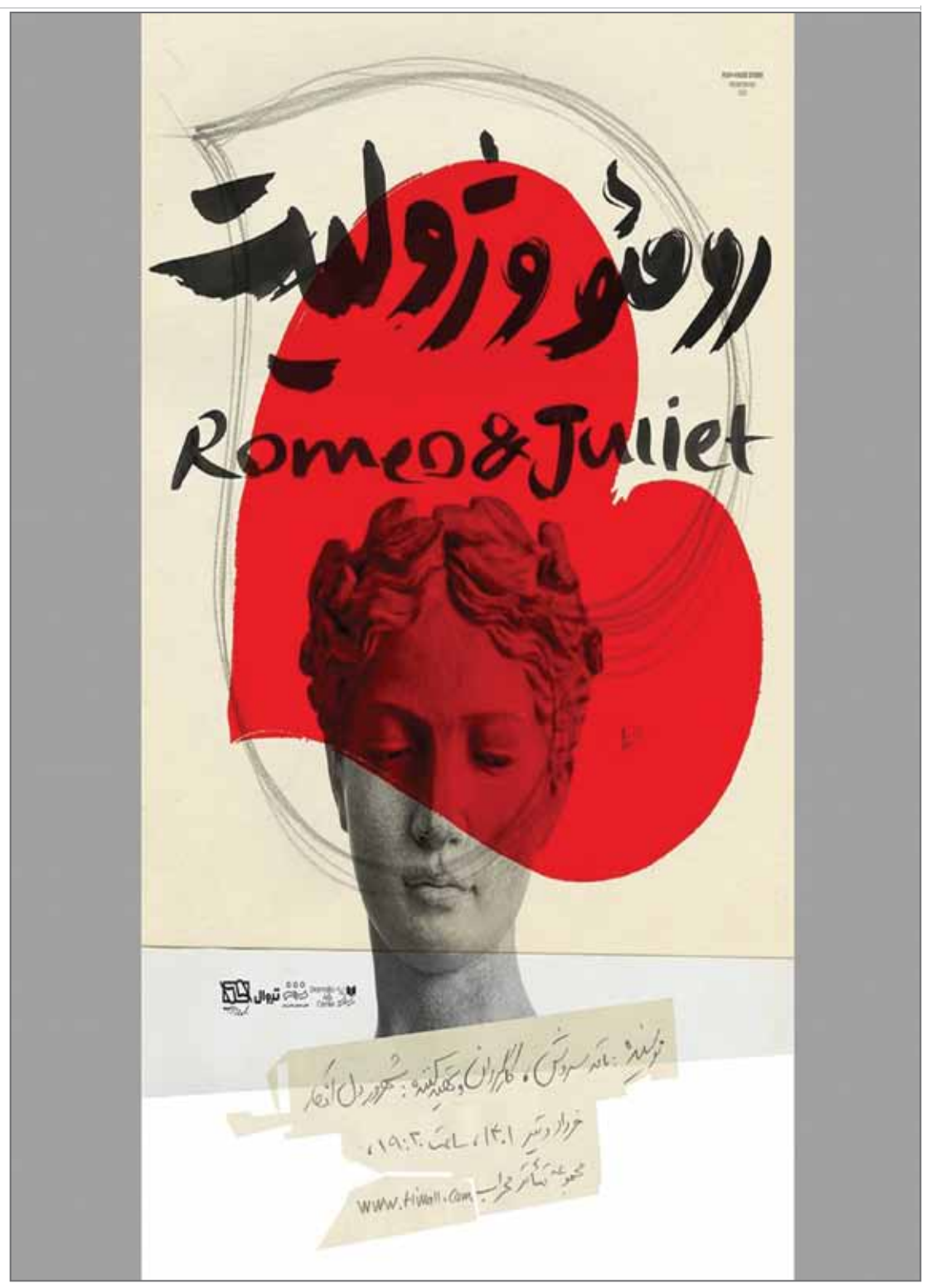
باتوجه به تحولات پرسرعت فناوری در روزمرگی انسان، شاید بد نباشد بگوییم علاوه بر انسان، یکی از بازیگران اصلی تحول در جوامع انسانی، هوش مصنوعی است. قدرتی بیرون از انسان، اما شبیه وی که می‌تواند فکر کند و تصمیم بگیرد. قدرت هوش مصنوعی، خود را در لوازم‌خانگی به‌خوبی نشان داده است. آشپزخانه تحت‌کنترل، از لوازم پخت‌وپز گرفته تا لباسشویی و ظرفشویی و یخچال و فریزر همه را می‌توانید از راه دور با اپلیکیشن کنترل کنید. این موارد روزگاری نه‌چندان دور در فیلم‌هایی نظیر «آپگرید» ساخته «لی‌ونل» نمود داشتند، اما امروزه شاهد تبلیغات این محصولات در بیلبوردهای شهرهای بزرگ هستیم.

چند دهه‌ای می‌شود این موضوع که ربات‌ها به‌جای انسان کاری را انجام دهند، در دنیای فناوری رسوخ کرده و فناوران روزبه‌روز به‌دنبال گستردگی آن هستند. اما آیا روزی فرا می‌رسد که ربات‌ها به‌جای لوازم‌خانگی معمول نقش‌آفرینی کنند؟

صمت در این گزارش به بررسی نقش فناوری و دانش‌بنیان‌ها در تحول لوازم‌خانگی و انتخاب دقیق‌تر آنها هنگام خرید پرداخته است.

۱۳

سرمقاله

نیاز ایران به اقتصاد چرخشی

غلامعلی رموی
کارشناس اقتصاد

امروزه رشد جهانی جمعیت، استفاده بی‌رویه از منابع و امکانات و کم‌توجهی به الزامات زیست‌محیطی در تولید و مصرف نگرانی‌های زیادی برای بقای بشر ایجاد کرده است. کشورهای توسعه‌یافته نسخه‌های مختلفی برای توقف این روندهای نابهنجار در پیش گرفته‌اند؛ برهمین اساس نظریه اقتصاد چرخشی با تمرکز بر استفاده بهینه از منابع مطرح شده است. اقتصاد چرخشی Circular Economy اکنون سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ اتحادیه اروپا و برنامه اجرایی برخی کشورهای توسعه‌یافته محسوب می‌شود که با هدف کاهش ضایعات و استفاده بیشتر از منابع اجرایی شده است. این رویکرد بازسازی‌کننده در مقابل رویکرد سنتی اقتصاد خطی قرار می‌گیرد که در آن مدل تولید به‌صورت «دریافت مواد اولیه، تولید و دور انداختن» است. این فرآیند از طریق طراحی، نگهداری، تعمیر، استفاده مجدد، بازتولید و بازیافت منابع به‌صورت بلندمدت طراحی شده است.

در یک نظام چرخشی، مصرف منابع ورودی، ضایعات خروجی و هدررفت انرژی با بستن یا کوچک کردن حلقه‌های مواد و انرژی کاهشی می‌شود.

مدافعان این نظریه مدعی‌اند چنین دنیای پایداری به هیچ وجه به‌معنای کاهش سطح کیفیت زندگی مصرف‌کنندگان نیست و می‌توان با برنامه‌ریزی هدفمند بدون ایجاد هزینه اضافی برای تولیدکنندگان یا کاهش درآمد آنها، این مطلوب را محقق کرد. در این نظریه، مدل‌های کسب‌وکار با محوریت اقتصاد چرخشی می‌توانند به همان سودآوری مدل‌های خطی باشند که امکان استفاده از محصولات و خدمات مشابه را برای ما فراهم می‌کند. در این مسیر اقتصاد چرخشی برای دستیابی به مدل‌هایی که به لحاظ اقتصادی و زیست‌محیطی پایدار هستند، بر حوزه‌هایی چون تفکر طراحی، تفکر سیستماتیک، گسترش طول عمر محصول و بازیافت متمرکز شده است.

به‌نظر می‌رسد توجه به اصول و مبانی اقتصاد چرخشی یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها و سیاست‌هایی است که می‌تواند اقتصاد ایران را از رخوت و خمودگی عارض بر آن نجات دهد و رالی بی‌سرانجام اتمام منابع و امکانات کشور را تا حدود زیادی کنترل کند.

در ایران نیز در صورت اجرای این سیاست، تامین منابع اولیه از طریق استفاده بهینه از منابع اولیه و بازگشت منابع مستعمل به چرخه محقق شده و معضل عدم دسترسی به منابع و امکانات اولیه وارداتی تا حدودی مرتفع می‌شود، این در حالی است که مطالعه شرایط اقتصادی تولید و آلودگی‌های زیست‌محیطی فراوان در کشور سونامی ویران‌کننده‌ای از زنجیره تولید تا مصرف را ترسیم می‌کند که در یک سوی آن بسیاری از کارخانه و بنگاه‌های اقتصادی با هزینه‌های بالا کالای پرمصرف و خطرآفرین تولید می‌کنند و از سوی دیگر حجم عظیمی از مردم به‌عنوان مصرف‌کننده با استفاده از همین تولیدات پرهزینه علاوه بر سهیم شدن در اتلاف منابع، بر مشکلات متعدد زیست‌محیطی می‌افزایند. نتیجه این تولید و مصرف خطی بی‌قواره، اتلاف منابع، افزایش آلودگی‌ها و بیماری‌ها و آسیب‌های مختلف این‌گونه مصارف است.

اقتصاد گردشی معتقد است جریان تولید تا مصرف بهینه، در یک زنجیره مولد همواره در گردش است و منابع اولیه در فرآیند تولید، مستعمل و دور انداخته نمی‌شوند، بلکه از یک بخش زنجیره به بخش دیگر منتقل می‌شوند. اقتصاد چرخشی هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده را به‌عنوان دو رکن اصلی زنجیره تولید تا مصرف موردتوجه ویژه قرار داده و پایداری منابع، حفظ و سلامت محیط‌زیست را به‌عنوان وجه التزام این موضوع معرفی می‌کند.

در اقتصاد چرخشی ضرورتی برای سوزاندن گاز در منازل به‌عنوان انرژی گرمایشی یا پخت‌وپز احساس نمی‌شود و تولیدات پرمصرف گازی کارخانجات نیز جایی در این زنجیره نخواهند داشت. خودروهای پرمصرف، غیراستاندارد و پرهزینه نمادی از اتلاف منابع مادی و معنوی تلقی می‌شوند و نمی‌توانند جایی در ساختارهای اقتصادی داشته باشند؛ بنابراین تمام این فاکتورها اصلاح یا حذف می‌شوند.

در اقتصاد چرخشی منابع طبیعی مانند گرمایش خورشید و انرژی باد جایگزین‌های اصلی انرژی‌های مهم و پاک برای کاربردهای صنعتی و خانگی محسوب می‌شوند و تولید زباله دیگر نمی‌تواند یک تهدید زیست‌محیطی تلقی شود، بلکه یک بخش از زنجیره تولید اقتصادی است که می‌تواند در فرآیند تولید تا مصرف ایفای نقش کند.

در این فرآیند زباله تفکیک‌شده در مسیر تولید قرار می‌گیرد و سوزاندن زباله تر در کارخانه‌های مخصوص منجر به تولید انرژی‌های دیگر مانند گرمایش شده و به مشترکان خانگی و صنعتی از طریق انتقال انشعاب فروخته می‌شود و باقیمانده مواد سوخته شده هم به‌عنوان کمپوست برای تقویت زمین‌های کشاورزی استفاده می‌شود. پس جریان زباله یک سرمایه‌گذاری جدید پرمنفعت و اشتغالزا در زنجیره اقتصادی است که به‌دلیل سود بالا و پایداری دارای جذابیت‌های بالای سرمایه‌گذاری نیز خواهد بود.

اقتصاد امروز ایران بیش از هر اقتصاد دیگری در جهان بسترها و الزامات یک اقتصاد چرخشی را دارد و این موضوع می‌تواند منجی اقتصاد باشد، چراکه روند نامتقارن تولید و مصرف همه زیرساخت‌ها و زیربناهای اقتصادی و نیز منابع و امکانات کشور را نشانه گرفته و جریان تولید و مصرف نیز بدون توجه به آثار و نتایج زیانبار آن به استمرار این روند مشغولند.

اقتصاد چرخشی به‌عنوان یک راهبرد اجتناب‌ناپذیر هم‌اکنون به‌عنوان یک سند چشم‌انداز اقتصادی اروپا در سال ۲۰۳۰ مورد تصویب قرار گرفته و در کشوری مانند سوئد نیز به‌عنوان نقشه راه اصلی کشور در دستور کار قرار دارد.

در ارتباط با سوریه وارد مرحله جدیدی شده‌ایم

وزیر خارجه کشورمان در بدو ورود به دمشق مورداستقبال همتای سوری خود قرار گرفت. حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران پس از ورود به سوریه تاکید کرد: سفر اخیر آقای رئیس‌جمهوری بشار اسد به ایران نقطه عطفی در روابط دو کشور بود و ما وارد مرحله جدیدی در همه زمینه‌ها شده‌ایم. به گزارش ایسنا، براساس گزارش خبرگزاری رسمی سوریه(سانا)، فیصل مقداد، وزیر امور خارجه سوریه پس از استقبال از همتای ایرانی خود در فرودگاه بین‌المللی دمشق به خبرنگاران گفت: این سفر حائز اهمیت بسیاری است و در پی تحولات داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی فراوان انجام شد. وی گفت: در کنار ایران در پیگیری پرونده هسته‌ای می‌ایستیم و از موضع ایران در این زمینه حمایت می‌کنیم. وزیر امور خارجه کشورمان پیش از عزیمت به دمشق در گفت‌وگویی اظهار کرد: در ادامه سفری که ۴ روز پیش به ترکیه داشتم ضروری است با مقامات سوریه هم مشورت‌هایی را داشته باشیم. امیرعبداللهیان افزود: تحولاتی در منطقه در حال وقوع است که باید تلاش کنیم جمهوری اسلامی ایران همواره نقش سازنده‌ای را در منطقه ایفا کند و مانع وقوع بحران جدید در منطقه شود.

وی خاطرنشان کرد: بخشی از سفر من به سوریه با این هدف انجام می‌شود که بتوانیم در مسیر استقرار صلح و امنیت در منطقه میان سوریه و ترکیه به‌عنوان دو کشوری که جمهوری اسلامی ایران روابط مهمی با آنها دارد قدم برداریم. وزیر امور خارجه کشورمان در جریان این سفر با بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه نیز دیدار و گفت‌وگو کرد.

رئیس‌جمهوری در آیین رونمایی از ۲۰۹ طرح صنعتی و معدنی

پیش‌نویس سند جامع صنعت نهایی می‌شود

قابل‌توجه آقای رئیس‌جمهوری و وزیر صمت

روز صنعت و معدن براساس تقویم، روز ۱۰ تیر است که حتما به‌دلیل گرفتاری مقامات و همزمانی با روز جمعه، برگزاری مراسم آن به روز شنبه، ۱۱ تیر در سالن اجلاس افتاده است. براساس رویه دیرینه، دعوت از مدعوین و رسانه‌ها و خبرنگاران برعهده روابط عمومی وزارت صمت و خانه صنعت، معدن و تجارت ایران بوده و حتما هست یا خواهد بود. امسال در حالی که وزیر صمت گرفتار داوری و کارت زرد و استیضاح و رفت‌وآمد نمایندگان و حضور در کمیسیون‌ها است، به‌نظر می‌رسد بیش از گذشته نیاز به ارتباط و تعامل و حضور رسانه‌های تخصصی داشته باشد. متاسفانه در بازی روابط عمومی وزارت صمت و خانه صنعت، معدن و تجارت و بگیر و ببند حضور رئیس جمهوری در این مراسم، با غرض یا بی‌غرض، مهم‌ترین روزنامه‌های تخصصی کشور و مرتبط با مراسم روز صنعت و معدن، یعنی روزنامه صمت و تنها روزنامه معدنی کشور یعنی روزنامه روزگار معدن و پایگاه خبری گسترش‌نیوز و سایر روزنامه‌های مرتبط با موسسه مطبوعاتی صمت مثل روزگار خودرو یا روزگار اقتصاد از لیست مدعوین رسانه‌ها خط می‌خورند و یکی از مدیران ارتباطات وزارت صمت در تماس خبرنگاران می‌فرماید ۳۰۰ خبر منفی از ما کار کرده‌اید، به همین دلیل شما را حذف کرده‌ایم، در حالی که طول عمر حضرت‌شان در این وزارتخانه به ۳۰۰ روز نمی‌رسد. نقد و بررسی همه خبرها و وضعیت وزارت صمت و دولت محترم برعهده رسانه‌هاست و هیچ روابط عمومی اجازه خط و نشان کشیدن نداشته و ندارد. یادداشت‌های همین دیروز مدیرمسئول صمت با عنوان «از وزارت تجارت تا وزارت صمت» و انتشار ویژه‌نامه وزین روز صنعت و معدن و انتشار چندهزار شماره‌ای آن، مهم‌ترین حمایتی است که در این اوضاع می‌توانست از این وزارتخانه و وزیر محترم انجام شود.

متاسفانه مسئولان خانه صنعت، معدن و تجارت هم خلاف قول‌هایی که با حضور خود در همین چند روز اخیر در روزنامه داده بودند، عمل کردند که اظهار تاسف عمیق خود را به جناب سهل‌آبادی اعلام می‌کنیم.

آقای رئیس جمهوری و وزیر محترم صمت، امیدواریم توجه جدی به رسانه‌ها در دستور کار قرار گیرد و دیگر شاهد اغراض شخصی بدون دلیل و دانش ارتباطی نباشیم.

رئیس‌جمهوری روز گذشته در آیین رونمایی از ۲۰۹ طرح صنعتی و معدنی به‌مناسبت روز صنعت و معدن از نهایی شدن قریب‌الوقوع تدوین پیش‌نویس سند جامع صنعت خبر داد و گفت: مسئله خام‌فروشی از جمله موانع پیش‌روی صنعت و تجارت کشور است و باید نسبت به مسئله خام‌فروشی حساس باشیم، چراکه ایجاد ارزش افزوده و اشتغال در پرتو جلوگیری از خام‌فروشی میسر خواهد شد. رئیس‌جمهوری در ادامه حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان را مورد تاکید جدی قرار داد و تصریح کرد: تولیدکننده نباید ضرر کند، اما در حق مصرف‌کننده نیز نباید اجحافی صورت بگیرد و در میدان تولید باید از مصرف‌کنندگان حمایت شود. رئیس‌جمهوری همچنین تاکید کرد: دولت باید تصدی‌گری‌های خود در اقتصاد را رها کرده و در جایگاه هدایت، حمایت و نظارت قرار گیرد.

رئیس‌جمهوری از تهیه پیش‌نویس سند جامع صنعت کشور از سوی دولت پس از تاکید رهبر معظم انقلاب خبر داد و گفت: با مشورت کارشناسان پیش‌نویس خوبی در این زمینه تهیه شده و در حال طی مراحل نهایی شدن است.

سید ابراهیم رئیسی در آیین روز ملی صنعت و معدن با قدردانی از همه فعالان عرصه صنعت و معدن کشور گفت: ۱۲ سال است که رهبر معظم انقلاب اقتصاد را محور نام‌گذاری عنوان سال‌ها قرار داده‌اند و در ۶ سال اخیر بر توجه به تولید تاکید ویژه داشته‌اند.

رئیسی فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان را «افسران میدان تولید و خلق قدرت ملی» دانست و اظهار کرد: دشمن برای عقب نگاه داشتن کشور و ضعیف کردن مولفه‌های خلق قدرت که تولید جزو مهم‌ترین آنهاست، تلاش می‌کند روند تولید را مختل و ضعیف کند. وظیفه ما در برابر این تلاش‌ها حمایت از تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی به‌عنوان افسران این میدان است.

رئیسی با تاکید بر ضرورت توجه بیشتر به گسترش فعالیت‌های دانش‌بنیان با هدف ایجاد مشاغل و محصولات دانش‌پایه خاطرنشان کرد: تولیدات دانش‌بنیان توانایی و ظرفیت رقابت‌پذیری بالاتری در بازارهای جهانی و داخلی دارند.

رئیسی خطاب به فعالان اقتصادی حاضر در مراسم با تاکید بر اینکه برای تبیین مشکلات و ارائه راهکارها به این جلسه بسنده نکنید و تا رفع واقعی و نهایی مشکل پیگیر موضوع باشید، افزود: پس از تاکید رهبر معظم انقلاب در دیدار با فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان مبنی بر تدوین سند جامع صنعت کشور، دولت کارگروهی را مامور تهیه این سند کرد که با مشورت کارشناسان پیش‌نویس خوبی تهیه شده و در حال طی مراحل نهایی است.

رئیس‌جمهوری در ادامه تنقیح قوانین و پرهیز از تصمیمات خلق‌الساعه را از جمله اقدامات برای هموار شدن مسیر تولید عنوان و اظهار کرد: آینده باید برای فعالان اقتصادی و صنعتی قابل پیش‌بینی باشد تا بتوانند برای آن برنامه‌ریزی کنند و ضرورت این پیش‌بینی‌پذیری پرهیز از اتخاذ تصمیمات خلق‌الساعه است.

■ دولت تصدی‌گری در اقتصاد را رها کند

رئیسی در ادامه با اشاره به سخنان وزیر صنعت، معدن و تجارت در این برنامه با بیان اینکه قویا مدافع و موافق نظریه دولت چابک هستم، تصریح کرد: دولت باید تصدی‌گری‌های خود را در اقتصاد رها کرده و در جایگاه هدایت، حمایت و نظارت قرار گیرد. البته آقای فاطمی‌امین تشخیص اولویت‌ها را نیز از مسئولیت‌های دولت عنوان کردند که نکته صحیحی است.

رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: میدان فعالیت باید به بخش خصوصی واگذار شود و دولت از تصدی‌گری‌های خود کاسته و وزن نظارتی و حمایتی خود را افزایش دهد. چابک‌سازی دولت و جلوگیری از فربه شدن و افزایش هزینه‌های دولت باید مدنظر همه نهادها و دستگاه‌ها به‌ویژه دولت و مجلس شورای اسلامی باشد.

رئیسی تلاش برای نیل فعالیت‌های تولیدی به بهره‌گیری هر چه بیشتر از دانش‌ها و دستاوردهای نوین علمی را از دیگر ضرورت‌های رونق تولید دانست و اظهار کرد: دانش اگر ضمیمه تولید و صنعت نشود، به‌شکل پایان‌نامه در دانشگاه باقی می‌ماند. دانشگاه باید کنار بازار، صنعت و معدن بیاید و در این زمینه صنایع بزرگ و سنگین باید بیش از دیگر صنایع و فعالیت‌های تولیدی مورد توجه باشند.

رئیس‌جمهوری در ادامه با تاکید بر اهمیت افزایش کیفیت و بهره‌وری تولیدات داخلی افزود: هر تولیدکننده باید با باز تعریف مسئله افزایش بهره‌وری در عین حال راهکارهای کاهش نرخ تولید را نیز پیدا کند.

■ در حق مصرف‌کننده اجحاف نشود

رئیسی مسئله خام‌فروشی را از دیگر موانع پیش‌روی صنعت و تجارت کشور عنوان کرد و گفت: باید نسبت به مسئله خام‌فروشی شدیداً حساس باشیم، چراکه ایجاد ارزش افزوده و اشتغال در پرتو جلوگیری از خام‌فروشی میسر خواهد شد.

رئیس‌جمهوری در ادامه حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان را مورد تاکید جدی قرار داد و تصریح کرد: حتما تولیدکننده نباید ضرر کند، اما در حق مصرف‌کننده نیز نباید اجحافی صورت بگیرد و در میدان تولید باید از مصرف‌کنندگان حمایت شود.

رئیسی مبارزه با فساد را نیز یکی دیگر از مسائل بسیار مهم در رشد و پیشرفت اقتصادی دانست و گفت: پیشرفت و رشد اقتصادی در گرو مبارزه با مفاسد اقتصادی و ارتشاء است. ساختارهای فسادزا باید به‌گونه‌ای اصلاح شوند که حتی اگر فردی قصد فساد داشت، زمینه برای او مهیا نباشد. رئیس‌جمهوری نظارت جدی بر تمامی فرآیندهای اخذ مجوزها و تسهیل سرمایه‌گذاری و تولید را از دیگر مصادیق مبارزه با فساد برشمرد و تصریح کرد: دولت هوشمند یکی از زمینه‌های مهم مبارزه با فساد است و این مسئله باید به‌صورت جدی مورد توجه قرار گیرد، چرا که سامانه‌ها نقش بسیار مهمی در شفافیت و افشاگری فساد دارند. وی با بیان اینکه باید به قدرت اقتصادی اول منطقه تبدیل شویم، تصریح کرد: با اطمینان می‌توانیم بگوییم اگر میان فعالان اقتصادی با سایر دستگاه‌ها یک همدلی و انسجام وجود داشته باشد، دستیابی به افق ۱۴۰۴ قابل تحقق خواهد بود.

۸ طرح در حوزه صنعت، معدن و تجارت به ارزش ۱۸ هزار و ۳۳۴ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسید که ۶ هزار و ۸۰۲ فرصت شغلی پایدار ایجاد خواهد کرد.

شیوه حکمرانی حوزه صمت اصلاح می‌شود

سید رضا فاطمی‌امین در همایش روز ملی صنعت و معدن با تاکید بر اینکه توزیع متوازن صنایع از نظر جغرافیایی، سرمایه‌گذاری و زنجیره ارزش در اولویت وزارت صمت قرار دارد، گفت: در توزیع جغرافیایی، سرمایه‌گذاری و زنجیره ارزش صنایع، شیوه حکمرانی اشتباه بوده است؛ بنابراین باوجود صرف وقت و سرمایه، خروجی لازم را نگرفته‌ایم.

به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، وی ضمن بیان این مطلب افزود: در صنایع متعدد توازن لازم در کشور وجود ندارد؛ برای مثال در صنعت خودرو ظرفیت‌های متفاوت تولید بدنه، رنگ، موتور و... متناسب با یکدیگر ایجاد نشده‌اند.

وی ادامه داد: از نظر سرمایه‌گذاری نیز این عدم‌توازن مشهود است و در حوزه جغرافیایی نیز به‌عنوان نمونه در شهرک صنعتی اشتهارد در استان البرز، حدود ۴۰ هزار فرصت شغلی از سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف صنعتی ایجاد شده، در حالی که تنها ۱۰ هزار ظرفیت نیروی انسانی موجود در خود شهرستان اشتهارد وجود دارد و بیش از ۳۰ هزار نیروی انسانی موردنیاز باید از مناطق دیگر تامین شود.

وزیر صمت تصریح کرد: براساس سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، باید تا ۴ سال آینده در همه شاخص‌های علمی، اقتصادی و... جایگاه نخست منطقه را کسب کنیم، به همین سبب باید از خود بپرسیم که آیا به این چشم‌انداز می‌رسیم و اگر چالشی وجود دارد این چالش‌ها در چه زمینه‌هایی است؟

فاطمی‌امین اضافه کرد: تجربه نشان داده که پس از ورود به هر صنعتی، پس از حدود ۱۰ تا ۱۵ سال به بلوغ در آن رسیده و توانسته‌ایم زیروبم کار را یاد بگیریم.

وزیر صمت در ادامه سخنان خود از اجرای ۴ گام اصلی حکمرانی حوزه صمت خبر داد و گفت: ۴ گام اصلی حکمرانی حوزه صنعت، معدن و تجارت، یعنی اولویت‌گذاری، تنظیم‌گری، حمایت و نظارت در دستور کار ویژه وزارت صمت قرار دارد و اگر بتوانیم این ۴ کار را به‌خوبی انجام دهیم، صنعتگران خود فضا را برای تحقق اهداف، مهیا می‌کنند.

فاطمی‌امین ادامه داد: ما برای فائق آمدن بر چالش‌های حکمرانی و محدودیت‌های زمانی برای دستیابی به جایگاه تعریف‌شده در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، نیاز به نقشه راه داریم و باید تمام مسائل را با هم حل کنیم؛ برای مثال نمی‌شود بدون حل مشکل وارد فرآیند توسعه‌ای تولید شویم.

عکس روز

نفس‌های آخر سد آبشینه در همدان

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

بررسی مشکلات زلزله‌زدگان بندرلنگه

وزیر کشور با حضور در مناطق زلزله‌زده هرمزگان ضمن گفت‌وگو با اهالی روستای سایه‌خوش اطمینان داد دولت در کنار مردم حادثه‌دیده است. احمدی وحیدی، وزیر کشور در این بازدید ضمن بررسی مشکلات از آخرین میزان خسارت‌ها مطلع شد و دستورات لازم را صادر کرد. در همین حال نماینده مردم بندرلنگه از تماس تلفنی رئیس مجلس با وزیر کشور و رئیس جمعیت هلال‌احمر برای پیگیری آخرین وضعیت کمک‌ها به مردم مناطق زلزله‌زده هرمزگان خبر داد. به گزارش مهر، احمد جباری تصریح کرد: رئیس مجلس در تماس‌های جداگانه با وزیر کشور و نیز رئیس جمعیت هلال احمر تاکیدات لازم برای تسریع در انجام اقدامات مربوط به اسکان اضطراری و موقت زلزله‌زدگان را انجام داد. جباری ادامه داد: باتوجه به گرمای شدید و شرجی بودن هوا در منطقه، مردم زلزله‌زده که محل زندگی‌شان تخریب شده، باید هرچه سریع‌تر در کانکس‌های مجهز، اسکان داده شوند و چادر که اسکان اضطراری است به هیچ وجه در این شرایط آب‌وهوایی مناسب نیست. وی با بیان اینکه هم‌اکنون دستگاه‌های مختلف خدمت‌رسان در مناطق زلزله‌زده مشغول ارائه خدمات موردنیاز مردم منطقه هستند، تاکید کرد: رئیس مجلس تاکیدات لازم را به وزیر کشور و رئیس جمعیت هلال احمر انجام داده و بنده و سایر نمایندگان استان نیز پیگیر این مسئله هستیم تا نیازهای مردم در سریع‌ترین زمان ممکن برطرف شود. نماینده مردم بندر لنگه، بستک و پارسیان گفت: رئیس مجلس از کمیسیون عمران مجلس نیز خواسته در سریع‌ترین زمان ممکن با حضور در منطقه و بازدید از مناطق زلزله‌زده و نظارت میدانی بر اقدامات انجام‌شده توسط دستگاه‌های خدمت‌رسان، گزارش فنی و نظارتی خود را به صحن مجلس ارائه کند. جباری اضافه کرد: رئیس مجلس از وزیر کشور و رئیس جمعیت هلال احمر کشور خواست اقدامات لازم برای تهیه کانکس و دپو آنها در مناطق مختلف کشور را انجام دهند تا در شرایط بحرانی، در سریع‌ترین زمان ممکن این کانکس‌ها به مناطقی که دچار حوادث غیرمترقبه می‌شوند، ارسال شود و تاکید کرد مجلس نیز آماده است اقدامات لازم را در این زمینه انجام دهد. محمد عبادی‌زاده، نماینده ولی‌فقیه در هرمزگان نیز با صدور پیامی ضمن ابراز تاسف و عرض تسلیت به مردم زلزله‌زده هرمزگان از مسئولان خواست که با همه توان به یاری آسیب‌دیدگان بشتابند. مظفر مهری خادمی، مدیرکل ورزش و جوانان هرمزگان نیز با اشاره به تاکید استاندار هرمزگان بر استفاده از ظرفیت سالن‌های ورزشی برای اسکان اضطراری مردم زلزله‌زده، گفت: یک کمپ اسکان موقت نیز در محوطه ورزشگاه خلیج‌فارس بندرعباس با کمک جمعیت هلال‌احمر برپا شده است.

گسترش صنعت
یکشنبه
۱۲ تیر ۱۴۰۱
۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
۳ ژوئیه ۲۰۲۲
شماره ۲۰۹۲
پیاپی ۳۴۱۰
www.sanatnewspaper.com

وفور تولید و کسادی بازار لوازم‌خانگی

جولان ربات‌ها در خانه‌های هوشمند

تاثیر نفت در پیدایش ادبیات جنوب ایران

در نخستین همایش کانون کارآفرینی استان تهران تشریح شد

بخش خصوصی و دستیابی به اهداف توسعه

عکس: صنعت

گروه صنعت: نخستین همایش کانون کارآفرینی استان تهران با رویکرد توسعه کارآفرینی و بررسی چالش‌های کسب‌وکار با حضور کارآفرینان مطرح کشور و همچنین نمایندگان مجلس در هتل المپیک تهران برگزار شد.

در این همایش به چالش‌های پیش‌روی کارآفرینان و ارائه راهکارهای مناسب برای برون‌رفت از این چالش‌ها پرداخته شد. کارآفرینان در این همایش تاکید کردند که برای دستیابی به اهداف توسعه‌ای کشور باید سهم بخش خصوصی در این زمینه افزایش یابد.

رئیس هیات‌مدیره کانون کارآفرینی استان تهران در نخستین همایش کانون کارآفرینی این استان گفت: دستیابی به اهداف توسعه‌ای کشور منوط به افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد کشور است.

به‌گزارش روابط‌عمومی کانون کارآفرینی استان تهران، علی نقیب با اشاره نقش اهمیت بیشتر کارآفرینان دانشگاهی در مقایسه با دیگر کارآفرینان اظهارکرد: در راستای کارآفرینی، نیاز به توسعه نسل جدیدی از کارآفرینان داریم که قادر به شناخت و کسب مزیت از فرصت‌های کسب‌وکار در حوزه زیست‌بوم دانش‌بنیان‌ها هستند. کارآفرینی محدود به حوزه اقتصادی نیست و نیازمند بسترسازی حاکمیتی است.

▣ کارآفرینی نیازمند فضای باثبات

همچنین علینقی مشایخی، استاد دانشگاه در نخستین همایش کانون کارآفرینی استان تهران افزود: دولت از طریق اعمال خط‌مشی در وزارتخانه‌ها و موسسات و وضع قوانین کارآمد، ایجاد گسترش روابط با خارج از کشور و منطقه، حمایت از فعالان و کارآفرینان در حوزه سیاسی و اقتصادی می‌تواند موجب شکوفایی کارآفرینی و خلق ارزش‌آفرینی و نوآوری شود.

وی با اشاره به ادامه حیات کسب‌وکار هر کارآفرینی در ایران برای ادامه حیات خاطرنشان کرد: هر کارآفرینی در ایران نیازمند شناخت فرصت‌ها و گسترش روابط خود با کشورهای منطقه و فضای با ثبات اقتصادی و سیاسی است.

▣ قوه قضاییه و کارت بازرگانی کارآفرین

سیده‌فاطمه مقیمی، عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی در این همایش گفت: ما هنوز مطالبه‌گری را نیاموخته‌ایم و فقط از شرایط گلایه‌مند هستیم و خواستار تدوین قوانین و ایجاد شرایط و روابط درست نیستیم.

وی گفت: اشتغالزایی با کارآفرینی متفاوت است در کارآفرینی خلق اثری را می‌بینیم که در جامعه اثرگذار است و ارزش‌آفرینی می‌کند.

▣ توجه به موانع فرهنگی و معرفتی

در ادامه این همایش، عفت شریعتی، نماینده مردم زرند و کوهبنان درباره کارآفرینی گفت: امروز کشور ما ظرفیت‌های قابل‌توجهی برای کارآفرینی دارد. آن‌گونه نیست که در سال ۱۴۰۱ فقط به فکر این باشیم که کارآفرینی فقط در مکان‌های اداری است.

این عضو کمیسیون اقتصادی با تاکید بر اینکه امروز ما استعدادهای قابل‌توجهی در کشور داریم و صنعت و اقتصاد ما در حال پیشرفت است، بیان کرد: باید زمینه را برای بهره‌مندی جامعه از کسب‌وکار و کارآفرینی آماده کنیم و مجلس هم حمایت خودش را اعلام می‌کند.

▣ رفع دغدغه کارآفرینان

محسن زنگنه، نماینده مردم تربت حیدریه و عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه مجلس شورای اسلامی نیز در حاشیه نخستین همایش کانون کارآفرینی استان تهران با اشاره به اینکه ایران یکی از کشورهای مناسب برای سرمایه‌گذاری و ایجاد ارزش‌افزوده به‌شمار می‌رود، تصریح کرد: اما به‌دلیل عدم‌پیش‌بینی شاخص اقتصادی، تورم و... افراد سرمایه خود را به سرمایه پایدار تبدیل و از کشور خارج می‌شوند.

زنگنه امنیت سرمایه‌گذاری در ایران را یک ضرورت برشمرد و بیان کرد: باید بستر سرمایه‌گذاری در کشور را به‌درستی فراهم کنیم، تا کارآفرینان بتوانند با کمترین دغدغه بیشترین اثربخشی را در عرصه توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و... فراهم کنند. دولت در ایجاد این بستر و حمایت و مشوق‌های لازم نقشی اثرگذار دارد.

▣ مجلس به‌دنبال حل مشکلات

عباس جهانگیرزاده، نماینده مردم تربت پارس‌آباد و نایب‌رئیس دوم کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی در حاشیه نخستین همایش کانون کارآفرینی استان تهران با تاکید بر اینکه مجلس به‌دنبال این است که چالش‌های پیش‌روی کارآفرینان را حل کند، بیان کرد: همت خود را برای کمک به آنها گذاشته‌ایم.

▣ ضرورت ارائه راهکاری مدون

هاجر چنارانی، نماینده مردم نیشابور و دبیر کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی نیز با طرح این پیشنهاد که کانون انجمن کارآفرینان استان تهران باید به ارائه یک راهکار مدون برسد، خاطرنشان کرد: باید در برنامه توسعه هفتم یک شعار را سرلوحه خود قرار دهند، در این صورت مجلس نیز در چارچوب قانون‌گذاری از هیچ کمکی برای رفع چالش‌ها و مشکلات آنها دریغ نخواهد کرد.

پیشران‌های اقتصادی و درآمدزایی صندوق توسعه

رئیس صندوق توسعه ملی معتقد است صندوق به‌دنبال سرمایه‌گذاری و سودآوری است و جایی بهتر از پروژه‌های پیشران سراغ ندارد.

به‌گزارش روابط‌عمومی مجمع کارآفرینان ایران، مهدی غضنفری، رئیس صندوق توسعه ملی با حضور در مجمع کارآفرینان ایران درباره چگونگی حمایت‌های صندوق توسعه ملی از موضوع تولید و پیشران‌های اقتصادی، اظهار کرد: صندوق توسعه وظایف خود را در قالب ارائه تسهیلات ارزی و ریالی به بخش تولید انجام می‌دهد. نقش صندوق توسعه ایجاد درآمد است به‌گونه‌ای که بتوان از درآمدهای نفتی بهره برد و درآمدهای بیشتری را تولید کرد و سپس آن درآمدها در بودجه استفاده شود. با این تعریف، دیگر صندوق وظیفه دارد در سرمایه‌گذاری نقش ایفا کند و سهم ویژه و بیشتر در حوزه‌های پیشران و مگاپروژه‌ها داشته باشد.

وی افزود: ما با آنچه از درآمدهای نفتی در این ۴ سال به‌دست آمده، به‌عنوان دارایی و ثروت برخورد کرده‌ایم؛ یعنی تمام آن را مصرف کرده‌ایم، در حالی‌که این درآمدهای نفتی سرمایه بودند و در هیچ جای جهان رسم نیست که سرمایه مصرف شود.

پیشنهاد دادیم به جای رابطه نفت، بودجه و صندوق، رابطه نفت، صندوق و بودجه شکل بگیرد؛ به این معنی که تمامی درآمدهای نفتی به صندوق سرازیر شود و صندوق با این پول به تولید درآمد و سود بپردازد و در پایان هم بودجه با چنین سودهایی اداره شود. این موضوع از ایده فراتر رفته و در کمیسیون‌های مجمع به تصویب رسیده و در برنامه هفتم از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ می‌شود.

غضنفری بیان کرد: با چنین طرح‌هایی که برای صندوق درنظر داریم، به‌طورقطع صندوق می‌تواند یکی بزرگ‌ترین حامیان پروژه‌های پیشران باشد. صندوق نیز از سرمایه‌گذاری و سودآوری مگاپروژه‌هاست.

البته اعطای تسهیلات به بنگاه‌های کوچک و متوسط ادامه‌دار خواهد بود. اگر قرار باشد سالی ۲۵ میلیارد دلار به دولت بدهیم که بودجه کشور را از درآمدهای صندوق اداره کند باید فعالانه بکوشیم که منابع را در جای مناسب و پرسود سرمایه‌گذاری کنیم و سود حاصل‌شده را به دولت دهیم تا امورات کشور هرچه بهتر انجام شود.

اگر این نکاتی را که عنوان شد به‌سرعت تصویب شود در بازه ۱۰ ساله عددی نزدیک به هزار میلیارد دلار در صندوق توسعه ملی ذخیره می‌شود. به نقطه‌ای خواهیم رسید که اگر روزی علاقه‌مند به فروش نفت نباشیم، صندوق به میزانی پول دارد که با کسب‌وکارهای ایجاد شده به‌راحتی قادر به اداره کشور هستیم.

▣ انتظارات صندوق توسعه از پیشران‌ها

غضنفری در پاسخ به این پرسش که صندوق توسعه چه انتظاراتی از پیشران‌ها دارد، اظهار کرد: طرح حمایت از پیشران‌های صنعت به نحوی که در این جلسه مطرح شد، هنوز جایی تصویب نشده است. اگر این موضوع که از پیشران‌ها حمایت کافی انجام شود تا صنایع دیگر هم با آنها رشد کنند در مجامع و کمیسیون‌های گوناگون تصویب شود، تعهدی را میان دو طرف ایجاد می‌کند.

معتقدم دولت می‌تواند مشکلات بر سر راه پیشران‌های اقتصادی را حل کند به‌گونه‌ای که یک محیط مساعد رشد برای آنها طراحی شود. پیشران‌ها هم باید متعهد شوند که سهم مشخصی را در تولید ناخالص داخلی کشور بپذیرند.

افزایش بنگاه‌ها، به خدمت گرفتن فناوری‌های پیشرفته و پیچیده‌تر، ارتقای آمار صادرات، توجه ویژه به کیفیت محصولات خود از تعهداتی است که پیشران‌ها می‌توانند در قبال حمایت‌های دولت انجام دهند.

وی اضافه کرد: اگر حمایت‌ها به اندازه کافی انجام نشود، این ایده به‌تنهایی خود جواب نمی‌دهد و اگر توقعی هم از پیشران‌ها نباشد ممکن است با پدیده رانت‌جویی و رانت‌خواری مواجه شویم. طرفین باید در موافقتنامه اساسی این موضوعات را مطرح کنند که تعدادی از شاخص‌های ارزیابی شناخته شود تا بتوان در پایان سال به این نکته رسید که هر طرف وظایف خود را به‌درستی انجام داده یا خیر.

رئیس صندوق توسعه ملی گفت: اگر طرحی که در مجمع کارآفرینان ایران مطرح شد بتواند در کمیته‌های رسمی کشور مصوب شود، به‌طورقطع صندوق توسعه ملی به حمایت از آنها می‌پردازد و تسهیلاتی را در اختیارشان قرار می‌دهد.

همزمان با ۱۰ تیر روز صنعت و معدن صورت گرفت

بازدید وزیر صنعت، معدن و تجارت از «آلومینای ایران»

همزمان با ۱۰ تیرماه روز صنعت و معدن و تجارت سیدرضا فاطمی‌امین وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت در سفر یک روزه به استان خراسان شمالی از شرکت آلومینای ایران بازدید نمودند. ایشان ضمن بازدید از معادن بوکسیت جاجرم، کارخانه تولید آلومینا و کارخانه شمش آلومینیوم، مسائل و مشکلات تولید و صنعت را مورد بررسی قرار دادند. در طول این بازدید مهندس زارع مدیرعامل شرکت آلومینای ایران گزارش مبسوطی از تولید، پروژه‌های انجام شده و در حال اجرای شرکت و مشکلات پیش روی تولید ارائه نمودند.

زارع گفت: شرکت آلومینای ایران در سال‌های گذشته توانسته با افزایش ۵ برابری اکتشافات معدنی بوکسیت، حجم فعالیت‌های شرکت را ۵ برابر کند. راهبری و هدایت معدنکاران بخش خصوصی جهت تجهیز و توسعه معادن بخش خصوصی از دیگر اقدامات مهم و موثر شرکت آلومینای ایران می‌باشد. در حال حاضر ۱۰ درصد از بوکسیت مورد نیاز این شرکت از بخش خصوصی تامین می‌شود و با اقدامات انجام شده، استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی نیز رشد خواهد یافت.خوراک سالیانه بوکسیت مورد نیاز شرکت آلومینای ایران ۹۰۰ هزار تن می‌باشد.

مهندس زارع ضمن اعلام اینکه یکی از چالش‌های زنجیره آلومینیوم در کشور، فقر بوکسیت است، از این جهت این شرکت به عنوان اولین تولید کننده آلومینا در خاورمیانه راه‌حل‌هایی را تدبیر کرده، که یکی از مهم‌ترین آنها پرعیارسازی بوکسیت در کارخانه آلومینای جاجرم است که در این راستا پروژه‌ای در دست اقدام است که طی آن عملیات اجرایی این شرکت با سرمایه‌گذاری هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال از سال گذشته آغاز شده و امسال به بهره‌برداری خواهد رسید.

«مهندس زارع» یکی دیگر از چالش‌های اصلی زنجیره تولید آلومینیوم را تامین پودر آلومینا اعلام و بیان کرد: در حال حاضر ۲۵۰ هزار تن پودر آلومینا در این شرکت تولید می‌شود اما با توجه به نیاز کشور، نیازمند واردات یک میلیون تنی آلومینا هستیم که این امر موجب خروج یک میلیارد دلاری ارز از کشور شده است، بدین جهت هر اقدامی که نیاز باشد برای تامین پودر آلومینا و پرعیارسازی بوکسیت در راستای منافع ملی و به نفع کشور توسط این شرکت انجام می‌شود.

وی توسعه واحدهای مختلف کارخانه آلومینا را از مهمترین اقدامات انجام شده در این کارخانه قلمداد کرد و گفت: در همین راستا ۲ پروژه مهم در دو واحد با بیش از ۲هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری، نیمه نخست امسال به بهره‌برداری می‌رسد.

ایشان در بخش دیگری از گزارش خود از تولید محصول جدید (هیدرات ویژه) توسط متخصصان شرکت خبر داد و اعلام کرد: این محصول به منظور ایجاد تنوع و ارزش افزوده، با روش ابداعی متخصصان شرکت، منحصربه‌فرد در دنیا و کاملا دانش‌بنیان تولید می‌شود و با این رخداد مبارک، شرکت آلومینای ایران در زمره ۵ کشور برتر جهان در تولید محصولات استراتژیک قرار می‌گیرد.

وی افزود: میزان سرمایه‌گذاری به‌روزرسانی شده تولید این محصول هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال است.

مدیرعامل شرکت آلومینای ایران به میزان تولید آلومینیوم در این کارخانه نیز اشاره و اضافه کرد: ظرفیت کنونی تولید آلومینوم این کارخانه ۴۰ هزار تن است و در فازهای بعدی، به‌عنوان یکی از پروژه‌های مهم کارخانه، رسیدن به مرز ۱۲۰ هزار تن تولید، در اقدامات توسعه‌ای شرکت قرار دارد که سرمایه مورد نیاز آن ۲۵۰ میلیون یورو برآورد شده است.

وی احداث نیروگاه سیکل ترکیبی به ظرفیت ۱۶۰ مگاوات برق را از دیگر اقدامات توسعه کارخانه نام برد و خاطرنشان کرد: میزان سرمایه مورد نیاز این پروژه نیز ۱۸،۵ میلیارد ریال است که با حمایت «ایمیدرو» انجام و عملیات اجرایی آن نیمه دوم امسال آغاز می‌شود.

زارع پروژه تولید آلومینا به روش «سینترینگ» از بوکسیت‌های کم‌عیار به ظرفیت ۵۰۰ هزار تن را به عنوان مهم‌ترین پروژه شرکت و کشور یاد و عنوان کرد: مطالعات فنی و اقتصادی این پروژه استراتژیک و مهم توسط شرکت‌های خارجی در حال انجام است که سرمایه‌گذاری این پروژه نیز ۷۰۰ میلیون یورو برآورد شده است.

خاطر نشان می‌گردد در این بازدید دکتر حسین نژاد استاندار محترم خراسان شمالی، مهندس جعفری رئیس محترم سازمان ایمیدرو ،دکتر پاکمهر و دکتر وحیدی نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی و دکتر حاجی بگو مدیرکل صمت خراسان شمالی وزیر محترم صنعت،معدن و تجارت را همراهی نمودند.

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

نوبت دوم

اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر) در نظر دارد پروژه‌های ذیل را:

ردیف	موضوع پروژه	محل اجرا	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	زمان بازگشایی پاکت‌ها	فهرست بهاء
۱	عملیات زیرسازی و روکش آسفالت محور گتیوان- قصرقند به طول ۸ کیلومتر	شهرستان قصرقند	۱۲۰،۲۸۲،۶۴۷،۹۰۰	۶،۰۳۰،۰۰۰،۰۰۰	۱۴۰۱/۰۵/۰۲ ساعت ۱۰ صبح	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱
۲	عملیات زیرسازی، تکمیل و احداث ابنیه فنی راه روستایی چانف -مهنت کهیری	شهرستان نیکشهر	۱۳۸،۹۶۰،۴۹۶،۸۵۴	۶،۹۵۰،۰۰۰،۰۰۰	۱۴۰۱/۰۵/۰۲ ساعت ۱۰:۳۰	تجمیع شده راه و باند ۱۴۰۱

به صورت مناقصه عمومی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

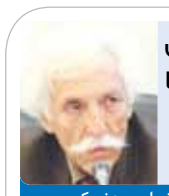
مهلت دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۱/۰۴/۱۱ الی ۶ بعدازظهر مورخه ۱۴۰۱/۰۴/۱۵
آخرین مهلت بارگذاری اسناد در سایت جهت شرکت در مناقصه: ساعت ۸ صبح مورخه ۱۴۰۱/۰۵/۰۱
ضمنا پاکت الف به آدرس: استان سیستان و بلوچستان- شهر ایرانشهر- خیابان امام خمینی(ره) اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)- دبیرخانه اداره کل تحویل گردد. کدپستی: ۱۳۱۶۳- ۹۹۱۶۹
تلفن: ۳-۳۷۲۲۰۸۵۱-۰۵۴
حداقل پایه مورد نیاز: براساس بخشنامه شماره ۶۹۴۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
موضوع: حداکثر ظرفیت کاری مجاز پیمانکاران
محل برگزاری جلسه مناقصه: دفتر مدیریت اداره کل

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۲

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای جنوب استان سیستان و بلوچستان (ایرانشهر)

یادداشت

لوازم‌خانگی و کد شناسا

حبیب‌اله انصاری - عضو کمیسیون تسهیل فضای کسب‌وکار اتاق ایران

محصولات صنعتی، تاریخ مصرف دارند و در طول عمر مفید، این کالاها ممکن است چندین‌بار برخی قطعات این محصولات مانند خودرو، لوازم‌خانگی و... نیاز به تعمیر یا تعویض داشته باشند. امروز بیشترین رضایتمندی مشتریان برای برندهایی است که بهترین خدمات‌دهی را ارائه دهند و اینکه قطعاتی جایگزین قطعات ناسالم شوند که از کیفیت لازم برخوردار باشند.

اما این روزها بسیار شنیده می‌شود که قطعه‌ای پس از تعویض در مدت زمان کوتاهی دوباره نیاز به تعویض پیدا کرده است.

تعمیرکاران نسبت به بی‌کیفیتی قطعات گلایه‌های بسیاری دارند. طرح «کد شناسا» با این هدف از ابتدای سال در دستور کار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت تا به بازار قطعات یدکی به‌ویژه در صنایع لوازم‌خانگی و خودرو سروسامانی بدهد. براساس گزارش‌ها، افزون بر ۶۰ هزار شناسه کالا برای قطعات یدکی خودرو (آمار فروردین) و ۴۰ هزار شناسه کالا برای محصولات حوزه لوازم خانگی صادر شده است.

به‌طور قطع، یکی از بسترهای توسعه بازار، جلب اعتماد مشتری است. زمانی این اطمینان به‌دست می‌آید که مصرف‌کننده نسبت به کیفیت کالا رضایت داشته باشد. شناسه کالا، یکی از بسترهای تقویت خدمات‌دهی و گسترش بازار خواهد بود. این طرح پیشینه زیادی در کشور دارد که تا امروز نتوانسته به‌طور کامل، به انجام برسد.

در حال حاضر برخی بازارها از جمله لوازم‌خانگی با پدیده شوم قاچاق روبه‌رو است؛ بنابراین کد رهگیری اجرایی شود، به نفع تولیدکننده و مصرف‌کننده است و سهم قطعات بی‌کیفیت در این بازار بسیار کاهش می‌یابد. قطعات زیرپله‌ای چهره برندهای داخلی را هم خدشه‌دار کرده و گاهی قدرت رقابت را از آنها می‌گیرد.

از سوی دیگر، اینکه چرا این امر تا به امروز انجام نشده را باید نهادهای اجرایی پاسخ دهند، به این دلیل است که قطعات تقلبی آسیب زیادی به وجه تولید و بازار کشور وارد کرده است.

در حوزه لوازم‌خانگی بیشتر تعمیرات از سوی نمایندگی‌ها انجام می‌شود و شناسایی قطعات قاچاق از اصل در برخی مواقع حتی برای کارشناسان این حوزه هم دشوار است. فراوانی این قطعات سبب می‌شود مصرف‌کنندگان دچار مشکلات بسیاری شوند.

مردم هنگام خرید باید به نمایندگی‌ها مراجعه کنند و از فروشگاه‌های متفرقه خرید نداشته باشند. در حوزه لوازم‌خانگی تمام تولیدکنندگان از طریق نمایندگی‌ها موظف به تعمیر و ارائه سرویس‌های موردنیاز در هر دوره از کالاها در گارانتی و وارانتی هستند.

در این راستا، کدشناسا بسیار کمک‌کننده به وضعیت تولید و توزیع محصولات خانگی خواهد بود. همچنین مرجوعی قطعات کمتر می‌شود و برخی هزینه‌های سربار را برای فروشندگان کاهش می‌دهد.

قطعات یدکی لوازم‌خانگی بازاری یکپارچه مانند بازار لوازم یدکی خودرو در کشور نداشته و معمولا سرویس‌دهندگان دارای مجوز بوده و باید از قطعاتی که اصالت آن تایید شده استفاده کنند که به هر حال ورود قطعات قاچاق به کشور گاهی این تشخیص را سخت می‌کند.

اعتماد خریداران زمانی به‌دست می‌آید که روند تولید تا فروش شفاف باشد و هر مصرف‌کننده‌ای بتواند از خدمات مناسبی به‌ویژه در خدمات پس از فروش برخوردار باشد.

فعالیت‌های غیررسمی سبب می‌شود نابسامانی در بازار به‌وجود آمده و در نهایت این تولیدکننده واقعی است که دچار آسیب و زیان می‌شود.

اعتماد به برندهای داخلی یکی از مزیت‌هایی است که تولید را رونق می‌دهد. البته در بازار رقابتی است که توانمندی‌ها به‌منصه ظهور می‌رسد اما این بستر باید به‌طور منصفانه برای محصولات داخلی فراهم شود.

بهبود کیفیت خودرو، شرط استیضاح‌نشدن وزیر

نماینده مردم سیاهکل و لاهیجان در مجلس شورای اسلامی گفت: بهبود کیفیت محصولات دو خودروساز بزرگ شرط عدم‌استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت است و اگر این مهم اتفاق نیفتد از ابزار نظارتی استفاده خواهیم کرد. رسول فرخی‌میکال در گفت‌وگو با خانه ملت، به موافقت مشروط خود با عدم‌استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت اشاره کرد و افزود: وزیر به همراه معاونان خود در کمیسیون تلفیق حضور پیدا کردند و همه نمایندگانی که استیضاح وزیر را امضا کرده بودند، مسائل و موضوعات را مطرح و وزیر هم سوالاتی را پاسخ دادند. این نماینده مجلس یادهم در ادامه سخنان خود افزود: پاسخ وزیر صنعت، معدن و تجارت به سوالات نمایندگان قانع‌کننده نبود اما من اعلام کردم در صورتی امضای خود را پس می‌گیرم که تا ۶ ماه تا یک سال آینده، هم کیفیت محصولات دو خودروساز بزرگ و هم بحث وارادات خوردو را ساماندهی کنند تا مردم از خودرو با کیفیت و مطلوب برخوردار شوند، اگر این اتفاق رخ ندهد، به‌طور قطع مجلس شورای اسلامی از ابزار نظارتی استفاده خواهد کرد. فرخی‌میکال در پایان بیان کرد: در حقیقت این کار برای مساعدت با دولت در راستای بهبود کیفیت محصولات شرکت‌های خودروسازی بوده تا اینکه خدمات مطلوبی به مردم ارائه دهند. این روزها موضوع خودرو و بازار آن وزیر صنعت، معدن و تجارت را با دردسرهای بسیاری از سوی نهادها به‌ویژه مجلس شورای اسلامی مواجه کرده است. این امر او را تا مرحله استیضاح کشانده که دولت با مهلت دو ماهه از نمایندگان خانه ملت، باید دید چه برنامه‌ای برای تغییر روند در تولید و واردات دارد.

در گفت‌وگو با کارشناسان و فعالان حوزه محصولات خانگی مطرح شد

وفور تولید و کسادی بازار لوازم‌خانگی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

برخی کارشناسان معتقدند بازار ایران در برخی محصولات مانند لوازم‌خانگی، خودرو، کفش و... انحصاری و در اختیار محصولات داخلی است. البته در این‌باره ممکن است به قاچاق برخی کالاها به شکل کولبری، ته‌لنجی و... اشاره شود که به‌طور قطع با طرح‌هایی همچون کد شناسا و کد رهگیری از حجم آنها کاسته شده است. محدودیت و ممنوعیت واردات (البته در حوزه خودرو رفع ممنوعیت شده اما همچنان وارداتی انجام نشده است.) در راستای حمایت از تولید داخل بوده که برخی انتقادها را به‌دنبال داشته است. عنوان می‌شود بازار انحصاری محصولات را رقابتی نکرده و در میان‌مدت فناوری را در این صنایع زیرسوال می‌برد. با وجود انحصار در بازار لوازم‌خانگی، وضعیت تولید چگونه بوده و چقدر داخلی‌سازی انجام شده است؟

عکس: صمت

دردسرهای تولید

مدیرکل دفتر صنایع لوازم‌خانگی وزارت صنعت، معدن و تجارت از صدور ۴۰ هزار شناسه کالا برای محصولات داخل خبر داد و اینکه از سال ۹۹ تقریبا به صورت تجمیعی، ۲۲ میلیون کد رهگیری برای لوازم‌خانگی تولید داخل و کالاهایی که به‌طور رسمی وارد کشور می‌شوند، ثبت شده است و حتی کولبرها هم ملزم هستند شناسه کالا و کد رهگیری را از سامانه جامع تجارت دریافت کنند. به گزارش مهر، محسن شکرالهی عنوان کرده تمام کالاهایی که دارای کد رهگیری هستند باید ضمانت داشته باشند؛ یعنی مصرف‌کننده بتواند از طریق کد مشخص‌شده در سامانه جامع تجارت یا نرم‌افزاری که از طرف سامانه جامع تجارت در اپلیکیشن‌هایی مانند بازار وجود دارد، اصالت داشتن یا تقلبی بودن کالا را تشخیص دهند.

این امر به محصولات تولید داخل اعتبار بخشیده و مشکلات بی کیفیتی کالاهای به‌اصطلاح زیرپله‌ای را حل می‌کند. به این ترتیب، تولیدکنندگان می‌توانند در فضایی سالم‌تر فعالیت داشته باشند. شفاف‌سازی زنجیره تولید تا توزیع، ضرورت بازار صنعت بوده تا بتواند اعتماد مشتریان را جلب کند، زیرا اثبات اصالت کالا برای مصرف‌کننده، مشتری وفادار برای برندهای داخلی پرورش می‌دهد.

تولید با وجود بازار کساد

عباس هاشمی، دبیرکل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران درباره وضعیت تولید لوازم‌خانگی در کشور به صمت گفت: در حال‌حاضر در هر گروه کالایی لوازم‌خانگی، بین ۲۰ تا ۲۵ تولیدکننده در کشور فعالیت دارد که این امر تولید و بازار را رقابتی کرده است.

وی درباره کیفیت محصولات هم عنوان کرد: محصولات به لحاظ تکنولوژی در سطح متوسط بوده و پس از افزایش تیراژ، هدف بعدی ارتقای فناوری در تمام گروه‌های کالایی لوازم‌خانگی است.

او در ادامه با اشاره به تعاملات بین‌المللی یادآور شد: با توجه به شرایط موجود، در حال‌حاضر تعاملات بین‌المللی کاهش یافته و با کاهش مبادلات خارجی، تولیدکنندگان داخلی بیشتر متمرکز بر بازار داخل هستند. در مقابل به‌دلیل کاهش قدرت خرید، بازار داخل نیز کساد است و رقابت بین تولیدکنندگان داخلی برای افزایش سهم خود از بازار بالاست؛ بنابراین صنعت لوازم‌خانگی به لحاظ کمی و تولید کمبودی ندارد و چنانچه سال گذشته تولید افزایش داشته و محصولات داخلی تمام نیاز داخل را پوشش دادند، امسال هم این روند پابرجاست.

■ برنامه‌های کیفی

دبیرکل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران در حوزه کیفیت، عنوان کرد: انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران با همکاری معاونت فناوری ریاست‌جمهوری موفق به راه‌اندازی دپارتمان قطعه‌سازی شدند و در این راستا، کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار لوازم‌خانگی تشکیل شد. هدف این کانون، بهم‌رسانی عرضه‌کنندگان و متقاضیان دانش فنی و دانش‌بنیان‌ها در این صنعت است. کانون به‌دنبال پلتفرمی برای تحقق این هدف بوده و سیاست انجمن هم روی این موضوع متمرکز شده است.

او گفت: اهداف کیفی تولید و مدیریت جزو ارکان فعالیت‌های این کانون و حتی واحدهای صنعتی است.

این کارشناس حوزه لوازم‌خانگی با بیان اینکه تغییراتی در واحدهای تولیدی لوازم‌خانگی در حال انجام است، خاطرنشان کرد: واحدهای بزرگ تولیدی به این باور رسیده‌اند که مرکز نوآوری ایجاد کنند و تعدادی هم موفق به راه‌اندازی چنین مرکزی در بنگاه اقتصادی خود شده‌اند. این باور به‌وجود آمده که برای آموزش و به‌روز شدن باید هزینه کرد.

■ نبود ثبات در فضای کسب‌وکار

هاشمی در ادامه سخنان خود به معضلات تولید لوازم‌خانگی در کشور اشاره کرد و گفت: قیمت مواد اولیه، نرخ ارز، قوانین و... در کشور ثبات نداشته و هر لحظه تغییراتی را در فضای کسب‌وکار صنعتگر به‌وجود می‌آورند.

وی ادامه داد: در کنار نبودثبات در بازار، قیمت‌گذاری دستوری معضل دیگری است که تولید را درگیر خود کرده، زیرا قیمت‌گذاری با کار کارشناسی انجام نمی‌شود.

او گفت: جدول هزینه‌ها با مستندات از سوی تولیدکنندگان به ستاد تنظیم بازار ارائه می‌شود اما در نهایت قیمت‌ها براساس بهای تمام‌شده لحاظ نمی‌شود. به‌عنوان مثال، امسال در مواد اولیه چند درصد افزایش قیمت را شاهد بودیم؟ در محاسبات گمرکی ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف و ترخیص براساس نرخ ارز ۲۵ هزار تومانی انجام می‌شود. حمل‌ونقل ۳۵ درصد و حقوق و دستمزد ۵۷ درصد افزایش یافت. حذف معافیت گمرکی واردات ماشین‌آلات هم برای بخش تولید به نوعی قوزبالاقوز شد. آیا در قیمت‌گذاری این افزایش قیمت‌ها لحاظ می‌شود؟ در حالی‌که در نیمه دوم سال گذشته و ۳ ماهه نخست امسال افزایش قیمتی رخ نداد، رایزنی‌ها به این ختم شد که در حوزه لوازم‌خانگی بزرگ و به‌اصطلاح سفید، ۱۰ درصد و لوازم‌خانگی کوچک و به‌اصطلاح کالاهای قهوه‌ای، ۱۵ درصد افزایش قیمت رخ دهد.

او در ادامه درباره معضلات و پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری گفت: قیمت‌گذاری دستوری منجر به کاهش تولیدشده که این امر، بازار را با کمبود کالا مواجه می‌کند. این رویکرد باعث گسترش قاچاق شده و علاوه‌بر این، با بهم خوردن عرضه و تقاضا، پدیده گرانی را به‌دنبال دارد. در نهایت هم به این بهانه که تولیدات داخل کفاف نیاز بازار داخل را نمی‌دهد، فشار برای واردات محصولات خانگی بالا می‌گیرد.

دبیرکل انجمن صنایع لوازم‌خانگی ایران همچنین افزود: قیمت‌گذاری خلاقیت را در تولید از بین می‌برد، زیرا اضافه کردن آپشن و امکانات جدید، هزینه‌بر بوده و قیمت‌گذاری اجازه این تغییرات فناوری را نمی‌دهد. در نهایت هم کیفیت کاهش پیدا می‌کند. در این صورت، نقش دانش‌بنیان‌ها در صنایع به‌ویژه تولید لوازم‌خانگی کم‌رنگ می‌شود.

هاشمی در پایان یادآور شد: یک دهه است شعار سال بر پایه حمایت از تولید تعیین می‌شود اما تسهیلگری متناسب انجام نشده است. برای بهبود کمی و کیفی محصولات صنعتی باید ثبات برقرار باشد و ضرورت دارد از سرمایه‌های مولد حمایت شود تا رونق اتفاق بیفتد.

> عباس هاشمی: در هر گروه کالایی لوازم‌خانگی، بین ۲۰ تا ۲۵ تولیدکننده در کشور فعالیت دارند که این امر بازار را رقابتی کرده است

سرمایه‌گذاری برای افزایش تیراژ

محمود قهاری از فعالان صنعت لوازم‌خانگی درباره چگونگی تولید محصولات در کشور به صمت گفت: پس از تحریم، وقفه کوچکی در تولید و بازار لوازم‌خانگی رخ داد، زیرا شرکت‌های تولیدکننده خارجی سهم زیادی در این بازار داشتند. در ادامه تولیدکنندگان داخلی برای پر کردن خلأهای موجود، شروع به سرمایه‌گذاری کرده و تیراژ تولید افزایش پیدا کرد؛ بنابراین امروز کمبود در گروه‌های گوناگون کالاهای لوازم‌خانگی وجود ندارد، مگر برخی مدل‌های خاص که مصارف خاص دارند.

وی افزود: شرکت‌های بزرگ داخلی در حال رقابت با یکدیگر بوده و انبارها پر از کالاست اما بازار با رکود مواجه است.

■ تعمیق ساخت داخل

این فعال صنعت لوازم‌خانگی در ادامه درباره تعمیق ساخت داخل محصولات، عنوان کرد: قطعات یخچال تا حدودی از داخل تامین می‌شود. بیشتر تولیدکنندگان بدنه را در داخل فرم می‌دهند، وان داخل یخچال و لاینر آن و نیز پمپ ایجک در کشور ساخته می‌شوند. اما تعدادی از قطعات به‌دلیل وارداتی بودن هنوز وابستگی ارزی دارند یا اگر در داخل ساخته می‌شوند، کیفیت مناسبی ندارند. مانند ورق‌های های‌لمینت (چندلایه) و ورق‌های در، گاز تیوپنتال، کمپرسور و... . مجموع ارزش آن حدود ۳۰ درصد است. به این ترتیب می‌توان گفت این محصول تا ۷۰ درصد داخلی‌سازی شده است.

او ادامه داد: برای تولید ماشین لباسشویی هم موتور، ورق‌های پیش‌رنگ و پمپ وارد می‌شود اما بسیاری از قطعات آن در داخل ساخته می‌شوند.

■ رقابت قاچاق و تولید

این تولیدکننده درباره ارتقای کیفیت گروه کالایی لوازم‌خانگی اظهار کرد: به‌طور قطع برای ارتقای کیفیت باید رقابت وجود داشته باشد تا بهبود کیفیت رخ دهد. اما این بحث که بازار داخل انحصاری شده نمی‌تواند درست باشد، زیرا بین ۴۰ تا ۴۵ درصد را محصولات قاچاق در بازار تشکیل می‌دهد. کالای خارجی به وفور در بازار وجود دارد. به همین دلیل کیفیت محصولات تولید داخل ارتقای زیادی داشته است. در این میان، برخی صنعت لوازم‌خانگی را با صنعت خودرو مورد مقایسه قرار می‌دهند، این در حالی است که تعداد محدودی خودروساز در کشور فعالیت دارد و این بازار رقابتی نیست.

او گفت: بیش از ۵۰۰ تولیدکننده خرد و کلان در صنعت لوازم‌خانگی وجود دارد، در حالی‌که در صنعت خودرو این‌گونه نیست. رقابتی بین شرکت‌ها برای ارتقای کیفیت و کاهش قیمت‌ها وجود دارد. این در حالی است که تمام بازارهای مرتبط با صنعت از مواد اولیه تا حمل‌ونقل با افزایش قیمت مواجه بوده‌اند.

■ جامعه و تغییر فرهنگ مصرف

قهاری اظهار امیدواری کرد که فرهنگ استفاده از محصولات داخلی در جامعه جابیفتد، زیرا مصرف‌کننده به‌راحتی در مقام مقایسه متوجه می‌شود که تفاوت زیادی بین محصولات داخلی و خارجی وجود ندارد. ممکن است تولیدکنندگان خارجی روی ظاهر و برخی آپشن‌ها بیشتر کار کرده باشند اما تمام سعی تولیدکننده داخلی هم ارتقای کیفیت و کاهش قیمت تمام‌شده است. صنعتگر تحولات را باید از یک‌جا شروع کند و در مسیر قرار گیرند. برای اینکه کیفیت ارتقا پیدا کند باید سهم خود را در بازار داخل افزایش دهیم و علاوه بر این، باید بخشی از بازار جهانی را هم در اختیار داشته باشیم.

این کارشناس صنعت لوازم‌خانگی با تاکید بر تولید رقابتی ادامه داد: به‌طور قطع زمانی می‌توانیم بگوییم تولیدکنندگان خوبی در کشور فعالیت دارند که بتوانیم تیراژ تولید را افزایش داده و صادرات داشته باشیم.

■ بازار خارجی اجازه ورود به کالای ایرانی نمی‌دهد

قهاری یادآور شد: تحریم‌ها فرصت خوبی بود تا تولیدکنندگان داخلی بتوانند شمارگان محصولات خود را افزایش دهند و روی بازار صادراتی کار کنند، زیرا صادرات مهم‌ترین موضوعی است که می‌تواند به اقتصاد کشور کمک کند. تولیدکنندگان لوازم‌خانگی کشور به‌مراتب امکانات بیشتری نسبت به فعالان صنعت لوازم‌خانگی ترکیه دارند. وی افزود: انرژی ارزان، کارگران ماهر که نسبت به نرخ جهانی از دستمزد پایین‌تری برخوردارند، تهیه مواد اولیه از داخل و... سبب‌شده تولید رقابتی‌تر باشد اما این ظرفیت نیاز به برنامه‌ریزی استراتژیک دارد و اینکه حمایت عملی از آن شود.

این کارشناس با تاکید بر اینکه بهبود روابط خارجی، نخستین مسئله است، گفت: در حال‌حاضر برای صادرات، خریدار خارجی عنوان می‌کند نباید هیچ نام و نشانی از تولید ایران روی کالا وجود داشته باشد.

از سوی دیگر، تولیدکننده تمام تلاش خود را برای افزایش تیراژ و کیفیت می‌کند تا به بازار جهانی راه پیدا کند اما سیاست‌ها در جهت این امر رقم نمی‌خورد.

تولیدکنندگان ترکیه اگر بخواهد در کشور دیگر بازاریابی کنند، تمام هزینه‌های این امر برای آنها رایگان خواهد بود. چنین فضایی باید برای صنعتگر ایرانی هم فراهم شود.

وی افزود: همچنین ایران در تولید مواد اولیه می‌تواند حرف نخست را در منطقه بزند اما برای تولید ورق استیل سرمایه‌گذاری نشده و وارد می‌شود.

چرا برای تولید ورق‌های لمینت یا ورق‌های پیش‌رنگ سرمایه‌گذاری بزرگی انجام نمی‌شود؟ اگر این زیرساخت‌ها درست شود، به‌طور قطع تولیدکنندگان داخلی می‌توانند بازارهای اطراف را در اختیار داشته باشند. تولیدکننده ایرانی چیزی از تولیدکننده ترکیه کم ندارد.

> محمود قهاری: تولیدکنندگان داخلی برای پر کردن خلأها سرمایه‌گذاری کرده و تیراژ تولید را افزایش دادند

سخن پایانی

کارشناسان و فعالان صنعت لوازم‌خانگی معتقدند تیراژ تولید، پاسخگوی نیاز داخل بوده و سطح متوسط کیفیت نیز در حال بهبودی است. آنها یکی از بسترهای ارتقای کیفی را تعاملات بین‌المللی می‌دانند، اینکه باید روابط بین‌الملل برقرار باشد تا مازاد تولیدات به بازار جهانی صادر شود. این کارشناسان عنوان می‌کنند اگر امروز صادراتی انجام می‌شود باید بدون هیچ نامی از تولیدکننده ایرانی باشد، در غیر این صورت، خریداری نخواهد داشت.

چشم‌انداز تولید فولاد ساختمانی چیست؟

تولید ۷۰ درصد آهن اسفنجی کشور با کاتالیست نفت و گاز سرو

معدن، موهبتی برای هیچ‌کس و همه‌کس

کارشناسان از نقاط ضعف و قوت «کاداستر» می‌گویند

مشکل‌زا یا مشکل‌گشا؛ مسئله این است

سامانه کاداستر و ضعف و قوت‌های آن در هفته گذشته باز هم موضوع بحث و گفت‌وگوهای معدنی بود. این سامانه که اردیبهشت امسال پس از حدود ۲ سال وقفه، فعالیت خود را دوباره آغاز کرد، هنوز با کم‌وکاستی‌های فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کند. در حالی که ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف گاهی دچار اختلال می‌شود، انتقاداتی هم درباره ناقص ماندن بخش‌های مختلف آن مطرح شده است.

عکس: آیدا فریدی

کارشناسان حوزه معدن معتقدند اصلاح این سامانه و راه‌اندازی بخش‌های مختلف آن می‌تواند علاوه بر ایجاد شفافیت در مسیر واگذاری معادن، میزان ذخایر و برداشت‌ها را هم در معرض قضاوت عمومی قرار دهد، اما به‌نظر می‌رسد راه طولانی تا رسیدن به این هدف پیش رو است.

سردرگمی سرمایه‌گذار

رئیس اسبق سازمان نظام مهندسی معدن ایران گفت: با اینکه سامانه ثبت و صدور مجوزهای معدنی با عنوان کاداستر معدن حدود ۱۰ سالی است راه‌اندازی شده، همچنان ناقص باقی مانده و باعث سردرگمی سرمایه‌گذاران بخش معدن می‌شود.

به گزارش صداوسیما داریوش اسماعیلی گفت: این سامانه بین ۱۰ تا ۱۵ درصد فعالیت‌های معدنی را پوشش می‌دهد و هنوز نواقص زیادی دارد.

وی گفت: کاداستر فقط در ارتباط با بخش اکتشاف است و هنوز بخش استخراج در آن فعال نشده است. همچنین موضوع حقوق دولتی معادن در این سامانه فعال نیست تا بتوان از طریق آن مبالغ مربوط به حقوق دولتی معادن را تعیین کرد.

حقوق دولتی در سامانه

معاون معادن و فرآوری مواد وزیر صنعت، معدن و تجارت ابتدای امسال گفت: دریافت و محاسبه حقوق دولتی در سال جاری فقط باید در سامانه کاداستر انجام شود و هوشمندسازی به‌تدریج ارتقا خواهد یافت.

به گزارش شاتا، رضا محتشمی‌پور اعلام کرد: نحوه دریافت و محاسبه حقوق دولتی در دستورالعمل ابلاغی به استان‌ها اعلام شده است. وی ابهام اطلاعات مالی را از چالش‌های حوزه معدن برشمرد و اظهار کرد: در حال حاضر بیش از ۶ هزار معدن فعال داریم که بخش عمده‌ای از آنها -به‌ویژه معادن کوچک- به سامانه‌های مالی نپیوسته‌اند.

وی با تاکید بر اینکه باید شرکت‌های معدنی کوچک را به سمت شفافیت و اتصال به سامانه‌های مالی سوق داد، گفت: باید ظرفیت محاسبه و دریافت حقوق دولتی در کاداستر ارتقا پیدا کند.

معاون معادن و فرآوری مواد وزیر صمت اظهار کرد: برای هوشمندسازی فرآیند دریافت حقوق دولتی اقداماتی در سازمان نظام‌مهندسی انجام شده؛ اما تا سیستمی‌شدن راه زیادی وجود دارد.

عدالت اطلاعاتی

در معرفی سامانه کاداستر به‌صراحت آمده است که هیچ موضوع غیرشفافی در سامانه کاداستر وجود ندارد؛ با این حال سوالات و اماواگرهای فراوانی در این زمینه وجود دارد. برخی فعالان حوزه معدن می‌گویند شواهدی در دست دارند که نشان می‌دهد در ایامی که ثبت محدوده ممنوع بوده، مناطقی به ثبت رسیده است. سرعت اینترنت هم مشکل دیگری است که به نابرابری‌ها دامن می‌زند. به‌گفته کارشناسان، متقاضیان در مناطق کم‌برخوردار -که از اینترنت پرسرعت بهره نمی‌برند- شرایط و امکاناتی یکسان با متقاضیان شهرهای بزرگ ندارد و به این ترتیب فرآیند شرکت در مزایده چندان عادلانه نیست.

مصداق فروش مال غیر

سجاد غرقی، نایب رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی ایران گفت: کسانی که وارد سامانه کاداستر می‌شوند و می‌خواهند در مزایده‌های واگذاری معادن شرکت کنند، هیچ اطلاعاتی درباره نوع ذخایر و داده‌های اکتشافی محدوده‌ها ندارند که این موضوع می‌تواند باعث رانت اطلاعاتی شود، در حالی که باید اطلاعات در دسترس همه باشد.

از انتقادات دیگری که به این سامانه وارد شده این است که موجب سردرگمی سرمایه‌گذاران واقعی می‌شود، زیرا در مرحله بعد از ثبت برخی محدوده‌ها، متقاضی متوجه می‌شود دستگاه‌های ذی‌ربط اجازه اکتشاف در آن محدوده را نمی‌دهند؛ به‌عبارت دیگر تنها پس از ثبت محدوده در سامانه فرد باید برای اخذ پروانه اکتشاف به سازمان‌های منابع‌طبیعی، محیط‌زیست، میراث‌فرهنگی، انرژی اتمی، گاز و... مراجعه کند تا بداند اجازه کار در منطقه را دارد یا خیر؟ غرقی در این زمینه می‌گوید: شرکتی که در محدوده‌ای سرمایه‌گذاری می‌کند، در گام بعدی با سازمان محیط‌زیست یا منابع طبیعی دچار چالش می‌شود؛ به‌عبارت دیگر اگر اکتشاف در یک محدوده از نظر سایر دستگاه‌ها ممنوع است، وزارت صنعت، معدن و تجارت هم نباید آن محدوده را در سامانه واگذار کند. نایب رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران پیش از این هم در گفت‌وگو با صمت به این نکته اشاره کرده بود. وی معتقد است وقتی محدوده‌ای به مزایده گذاشته می‌شود، باید اطلاعات آن در دسترس و استعلامات موردنیاز موجود باشد. طی کردن تشریفات اداری مربوطه بر عهده وزارتخانه است؛ در غیر این صورت اقدام وزارتخانه مصداق فروش مال غیر یا دارای معارض است.

علم بهتر است یا ثروت

غرقی در این گفت‌وگو به وزن بیشتر تمکن مالی نسبت به صلاحیت فنی هم اعتراض کرد و گفت: در قوانین بالادستی ذکر شده افراد برای ورود به هر بخشی نیاز به اثبات صلاحیت خود دارند، مثلا اگر کسی بخواهد به‌عنوان پزشک مطب بزند، باید در رشته پزشکی تحصیل کرده و گواهی طبابت داشته باشد. به‌همین ترتیب نقشه ساخت یک بنا را باید معمار یا مهندس ساختمان طراحی کرده باشد. بخش معدن هم از این قاعده مستثنا نیست. معدنکاری علم و صنعتی است که قدمت تاریخی دارد و برپایه دانش و فناوری رشد کرده است؛ بنابراین متقاضی فعالیت در این حوزه باید ترکیبی از صلاحیت فنی -یعنی خصوصیات لازم برای بهره‌برداری از معدن- و تمکن مالی را احراز کند.

البته در قانون به هر فرد ایرانی حق داده شده که از منابع معدنی یا طبیعی کشور بهره‌برداری کند، اما ضرورت احراز صلاحیت فنی و مالی بر این اساس در نظر گرفته شده که یا فرد بتواند تیم فنی واجد صلاحیتی را به‌کار گیرد یا از نظر فنی به خود متکی باشد و منابع مالی لازم را جذب کند. غرقی معتقد است نتیجه واگذاری معادن تنها براساس تمکن مالی، رویارویی با مشکلات متعددی است که امروزه با آن دست به گریبان هستیم و منجر به رکود بخش معدن شده، زیرا تعداد زیادی محدوده ثبت‌شده وجود دارد که صاحبان آن فاقد صلاحیت فنی لازم برای بهره‌برداری هستند.

سخن پایانی

باوجود مسائل یادشده خبر خوب اینکه پایگاه جامع داده‌های علوم زمین و معدن وزارت صمت، حاصل یکپارچه‌سازی و به اشتراک‌گذاری داده‌های سه سامانه شامل سامانه کاداستر معدن (معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت)، پایگاه ملی داده‌های علوم‌زمین (سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور) و سامانه تحت وب داده‌های مکان‌مبنای اکتشافی ایمیدرو، راه‌اندازی خواهد شد.

به گزارش سیتنا، قرار است به‌زودی اطلاعات مربوط به مراحل دریافت پروانه اکتشاف و گواهی کشف در پایگاه داده‌های علوم زمین و معدن وزارت صمت تجمیع، یکپارچه‌سازی و ذخیره‌سازی شود.

بر همین اساس، فراهم کردن بستری مناسب برای اتصال سامانه اطلاعات پایگاه داده‌های علوم زمین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور به کاداستر معدنی برای بهره‌گیری متقاضیان بخش معدن و اکتشافات از اطلاعات فنی و پایه موردنیاز تولیدشده در سازمان زمین‌شناسی کشور در دستور کار قرار گرفته است.

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۱/۰۷/ز

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در نظر دارد "۱۴۰هزار تن کنسانتره سنگ‌آهن با عیار ۶۶.۲ درصد" را از اسکله بارکو بندر عباس با شرایط تحویل به‌صورت FOB از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند به‌منظور دریافت اسناد مزایده و همچنین اطلاع از شرایط مزایده به سایت www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه نمایند.

لازم به ذکر است پاکت پیشنهادی می‌باید حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ به آدرس: دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان (کیلومتر ۵۰ جاده شیراز) تحویل داده شود. تاریخ بازگشایی پاکات رأس ساعت ۱۰:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۱ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان خواهد بود.

Analysis %		
Min	66.20	Fe
Min	24	FeO
Max	29	
Max	0.05	P
Max	1	S
Max	2.5	SiO2
Max	0.5	Al2O3
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Max	3	Moisture
Description		
Ave	80%	Size % <0.45 mm
Ave	98%	Size % <3 mm

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

Notice Of tender for export sale No. Z/1401/07

GolGohar Mining and Industrial Company

Hereby Golgohar Mining & Industrial Co. announces selling and export 140.000 metric tons of Iron Ore Concentrate (%Fe:66.20) on basis of F.O.B at Barco Jetty Bandar Abbas - Iran. Interested bidders should find tender documents at Golgohar website: www.geg.ir. All bids on conformity to tender instructions must be submitted no later than 14:00 P.M. on July 11th 2022 to the Golgohar complex in Sirjan (50 km in Shiraz road).

Bidders are invited to the transactions commission of the seller with an introduction letter of interested buyer and personal identification of the representative. Tender results shall be announced at 10:00 A.M. on July 12th 2022 at the office of the Seller.

Analysis %		
Min	66.20	Fe
Min	24	FeO
Max	29	
Max	0.05	P
Max	1	S
Max	2.5	SiO2
Max	0.5	Al2O3
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Max	3	Moisture
Description		
Ave	80%	Size % <0.45 mm
Ave	98%	Size % <3 mm

GOLGOHAR MINING & INDUSTRIAL CO

شرکت آلومینای ایران

نوبت دوم

فراخوان عمومی تجدید مناقصات یک‌مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران درنظر دارد مناقصات زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	عملیات راهبری دستگاه‌های حفاری اکتشافی تمام هیدرولیک جهت انجام حفاری مغزه‌گیری در معادن شرکت آلومینای ایران	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۵
۲	انجام عملیات ساخت انبارک مواد تاریه در معدن بوکسیت چک چک واقع در شهرستان یزد مربوط به شرکت آلومینای ایران	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۶
۳	تهیه و تحویل مواد فروآلیاژی واحد تولید شمش آلومینیوم	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۷

توضیحات:

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: از مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۲ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۸ می‌باشد.

مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۹ می‌باشد.

زمان‌بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۴ می‌باشد.

کسب اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- شرکت آلومینای ایران. به شماره: تلفن‌های ۰۵۸۳۲۶۰۴۴۶۷ و ۰۵۸۳۲۶۰۵۳۴۵ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲۴۸۷

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۲

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

شرکت گهر انرژی سیرجان

آگهی تمدید مهلت استفاده از حق تقدم شرکت گهر انرژی سیرجان (سهامی خاص)

شماره ثبت ۲۶۱۶ شناسه ملی ۱۰۸۶۱۳۷۳۵۵۴

به اطلاع کلیه سهامداران محترم شرکت گهر انرژی سیرجان (سهامی خاص) می رساند که با عنایت به مصوبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام شرکت گهر انرژی سیرجان در خصوص افزایش سرمایه از مبلغ ۹،۵۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۴۰،۰۰۰ میلیارد ریال و اختیارات حاصل از مصوبه مصوبه مجمع فوق، جهت عملی نمودن افزایش سرمایه توسط هیات مدیره ظرف مدت ۲ سال از محل آورده نقدی و مطالبات حال شده سهامداران، همچنین در نظر گرفتن این موضوع که در مرحله ی اول سرمایه ی شرکت از مبلغ ۹،۵۰۰ میلیارد ریال به ۳۰،۰۰۰ میلیارد ریال انجام یافته است، و همچنین مصوبه مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۲ هیات مدیره شرکت و آگهی استفاده از حق تقدم منتشر شده در روزنامه های کثیر الانتشار اطلاعات و دنیای اقتصاد مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۷ در خصوص انجام تشریفات افزایش سرمایه مرحله ی دوم از مبلغ ۳۰،۰۰۰ میلیارد ریال به ۴۰،۰۰۰ میلیارد ریال، با توجه به عدم واریز وجه نقدی حق تقدم افزایش سرمایه تاکنون توسط سهامداران و درخواست احدی از سهامداران جهت تمدید مهلت زمانی استفاده از حق تقدم، پیرو جلسه ی مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۶ هیات مدیره شرکت، مهلت واریز حق تقدم به مدت ۲۰ روز از تاریخ آگهی تمدید و در اجرای مفاد اساسنامه و مواد ۱۶۶ و ۱۶۹ لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت، از کلیه سهامداران محترم شرکت درخواست می شود از تاریخ نشر این آگهی تا ۲۰ روز از حق تقدم خود نسبت به خرید سهام استفاده نموده و مبلغ اسمی خرید سهام را به حساب سپرده شماره ۹۳۹۷۷۶۵۱۱۹ (شبای شماره IR۱۲۰۱۲۰۰۲۰۰۰۰۰۹۳۹۷۷۶۵۱۱۹) نزد بانک ملت شعبه آزادی سیرجان کد ۴۶۲۵۰ واریز و فیش مربوطه را به دفتر شرکت واقع در تهران خیابان ولیعصر بالاتر از پل پارک وی خیابان شهید فیاضی (فرشته) خیابان بیدار پلاک ۹ امور مالی تسلیم نمایند. بدیهی است پس از انقضای مهلت مقرر، هیات مدیره می تواند راسا حق تقدم پذیره نویسی نشده را بر اساس لایحه اصلاحیه قسمتی از قانون تجارت به فروش برساند.

هیات مدیره شرکت

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

خبر

تداوم رکوردزنی فولاد مبارکه در شرایط تحریم

فولاد مبارکه باوجود تحریم‌های بین‌المللی رکوردهای جدیدی به‌ثبت رسانده است. مدیر امور شرکت‌های فولاد مبارکه گفت: برای دستیابی به دستاوردهای جدید در حوزه فولاد مثل فولاد سبز، نیاز به فناوری‌های جدید است. فولاد مبارکه همواره مراحل پیشرفت و توسعه را طی کرده و به‌رغم تحریم‌های بین‌المللی نه‌تنها تولیدش کاهش نیافته بلکه همواره رکوردهای جدیدی را هم در حوزه تولید به‌ثبت رسانده است. به‌گزارش ایراسین، نبی‌اله فرهمند، مدیر امور شرکت‌های فولاد مبارکه، در کارگاه طراحی مدل کسب‌وکار شرکت‌های هلدینگ آتیه فولاد نقش جهان بااشاره به اهمیت معماری سازمانی اظهار کرد: باید نیازهای امروز و آتی خود را مشخص کنیم و براساس نیازهای آتی خود برنامه‌ریزی کنیم. این مفهوم معماری سازمانی است. پروژه معماری سازمانی فولاد مبارکه با کنار هم قرار دادن ۴ عنصر، استراتژی، فرآیندها، سیستم‌های اطلاعاتی و ساختار سازمانی، گروه فولاد مبارکه را بازنگری می‌کند. وی افزود: برخی بخش‌ها نیاز به توسعه دارد و فعالیت در برخی بخش‌ها را نیز باید متوقف کرد. حوزه‌های جدیدی در صنعت جهانی فولاد به‌وجود آمده مانند آنچه به‌عنوان فولاد سبز در جهان شهرت دارد. برای فعالیت در این حوزه نیاز به فناوری‌های جدید داریم. شاید نیاز باشد به یکی از شرکت‌های گروه فولاد مبارکه ماموریت داده شود که فناوری‌های روز دنیا را که با فعالیت گروه فولاد مبارکه مرتبط است، رصد کند و پس از شخصی‌سازی در اختیار فولاد مبارکه قرار دهد. مسائل زیست‌محیطی و تحول دیجیتال از جمله مواردی است که برای دستیابی به چنین دستاوردهایی باید موردتوجه قرار گیرد. مدیر امور شرکت‌های فولاد مبارکه گفت: اگر روی این موارد کار نکنیم، از دنیا عقب می‌مانیم. اگر بخواهیم منتظر بمانیم تا برای مثال شرایط اقتصادی یا سیاسی کشور بهبود یابد تا این اقدامات را انجام دهیم، نمی‌توانیم پیشرفت کنیم. فولاد مبارکه همواره مراحل پیشرفت و توسعه را طی کرده و باوجود تحریم‌های بین‌المللی نه‌تنها تولیدش کاهش نیافته بلکه همواره رکوردهای جدیدی را هم در حوزه تولید به‌ثبت رسانده است.

طرح جامع فولاد زیر ذره‌بین صنعتگران کشور

چشم‌انداز تولید فولاد ساختمانی چیست؟

گروه معدن
editor@smtnews.ir

صنعت فولاد ایران به‌عنوان یکی از صنایع مادر کشور، نقش بسزایی در اشتغالزایی و ارزآوری دارد و از صنایع زیربنایی توسعه کشور محسوب می‌شود. ایران به‌دلیل داشتن معادن گوناگون و نیز سرمایه‌های انسانی و همچنین منابع انرژی و فاکتورهای مهم تولید فولاد، به‌نوعی در منطقه دارای برتری است. براساس طرح جامع فولاد ایران، کلیه حلقه‌های زنجیره ارزش این صنعت باید به‌صورت متوازن توسعه یابند تا کشور از حیث تامین مواداولیه، میانی و در حد امکان زنجیره تولید محصولات نهایی فولادی خودکفا باشد، از این‌رو رقابت‌پذیری زنجیره ارزش تا حد زیادی تحت‌تاثیر هماهنگی و همکاری بازیگران زنجیره قرار دارد. براساس طرح جامع فولاد در افق ۱۴۰۴، رسیدن به ظرفیت تولید ۵۵میلیون تن فولاد در دست اقدام است. البته یکی از انتقادهایی که به طرح جامع فولاد می‌توان وارد کرد، ایجاد ظرفیت ۵۵میلیون تن است که آیا اصلا رسیدن به این ظرفیت امکان‌پذیر است و فراتر از این پرسش اینکه آیا رسیدن به چنین ظرفیت فولادی در کشور ضرورت دارد؟

ایرج رخصتی

به‌منظور تامین حاشیه امن برای ادامه حیات چرخه تولید فولاد باید رویکردی نو را جایگزین روش‌های قدیمی تولید فولاد کرد

ایرج رخصتی، مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان گفت: از جمله مسائلی که رسیدن به ظرفیت ۵۵میلیون تن فولاد در افق چشم‌انداز را توجیه‌پذیر می‌کند، برنامه‌ریزی و ایجاد بستر لازم برای صادرات سالانه ۲۵میلیون تن محصولات فولادی است، چرا که اگر سرانه مصرف فولاد کشور در افق چشم‌انداز، با پیش‌فرض بهبود وضعیت اقتصادی کشور مطابق سرانه مصرف کشورهای در حال توسعه باشد، به عدد سالانه ۳۰میلیون تن مصرف فولاد خواهد رسید.

▣ چشم‌انداز تولید فولاد ساختمانی

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان گفت: از جمله محصولات مهم فولادی، فولاد ساختمانی است که باتوجه به نقش توسعه‌ای و نیاز کشور، سهم زیادی از تولید کشور در این حوزه را دارا است. باتوجه به افزایش چشمگیر نرخ مسکن در سال‌های اخیر و افزایش نرخ ساخت‌وساز و نوسانات ارزی، نرخ تنها ساخت هر مترمربع مسکن (بدون در نظر گرفتن نرخ زمین) در تهران و سایر کلانشهرها در سال ۱۴۰۱، حداقل ۸میلیون و ۲۰۰هزارتومان است که سهم فولاد ۱۱درصد نرخ تمام‌شده ساخت است و در مجموع با واردکردن فاکتور نرخ زمین حدود ۵/۵ درصد نرخ تمام‌شده مسکن است و این سهم با در نظر گرفتن نرخ نهایی فروش، معادل ۵/ ۲درصد نرخ فروش مسکن خواهد بود. طبق گزارش مرکز آمار، میانگین قیمت مسکن در تهران و سایر کلانشهرها در سال ۱۴۰۱ برابر با ۳۶میلیون و ۳۰۰هزارتومان برآورد شده است. به‌طور میانگین در هر مترمربع ساختمان، ۵۰کیلوگرم فولاد به‌کار می‌رود و نرخ میلگرد نیز حدود ۱۸هزارتومان به‌ازای هر کیلوگرم است؛ این در حالی است که در سال ۱۳۹۹، نرخ ساخت به‌میزان حداقل ۴میلیون و ۷۰۰هزارتومان، نرخ میانگین مسکن طبق اعلام مرکز آمار ۲۶میلیون و ۳۰۰هزار تومان و در همان سال قیمت میلگرد حدود ۱۰هزارتومان به‌ازای هر کیلوگرم بوده است. وی افزود: همچنین طبق محاسبات موجود برای ساخت‌وساز، سهم سفت‌کاری در ساخت ۳۸درصد، نازک‌کاری ۳۷درصد و تاسیسات، برق و مکانیک ۲۴درصد هزینه ساخت است. از طرفی سهم زمین در نرخ تمام‌شده مسکن حدود ۵۰-۵۵ درصد و در نرخ فروش مسکن حدود ۲۰درصد است.

رخصتی گفت: برای رسیدن به هدف ۵۵میلیون تن در طرح جامع فولاد، از جمله مهم‌ترین موانع موجود، بحث مواداولیه به‌ویژه سنگ‌آهن است. باتوجه به پایش طرح جامع فولاد سازمان ایمیدرو و شرکت ملی فولاد ایران، مجموع نیاز سنگ‌آهن ایران در سال ۱۴۰۱ برابر با ۱۴۹,۱۵ میلیون تن است و ظرفیت سنگ‌آهن کشور طی امسال در حدود ۱۳۵میلیون تن است. طبق این اعداد، میزان موردنیاز سنگ‌آهن و ظرفیت آن موازنه منفی ایجاد کرده است که این روند منفی باتوجه به افزایش میزان نیاز، افزایشی بوده و در سال ۱۴۰۴ برای پیروی از طرح جامع فولاد، نیاز سنگ‌آهن کشور به ۱۶۲ میلیون تن می‌رسد و موازنه نیاز و ظرفیت کشور در این بخش به منفی ۲۷میلیون تن خواهد رسید. محاسبات انجام‌شده نشان‌دهنده آن است که به‌میزان سنگ‌آهن بیشتری نسبت به ظرفیت موجود نیاز داریم که این امر مستلزم فعالیت‌های اکتشافی و سرمایه‌گذاری در این بخش در سال‌های قبل بوده است.

▣ ضرورت توسعه صنعت حمل‌ونقل

این فعال صنعت فولاد گفت: بااستناد به مطالعه طرح جامع فولاد کشور، باتوجه به ذخایر قطعی شناخته‌شده کنونی سنگ‌آهن و برنامه تولید ۵۵میلیون تن فولادخام در افق ۱۴۰۴ پیش‌بینی می‌شود، چنانچه به‌طور خوش‌بینانه تمام ذخایر اکتشاف‌شده قابل‌استخراج باشد و باتوجه به برداشت‌هایی که قرار است در سال‌های آتی (با در نظر گرفتن تولید کامل واحدهای فولادی) انجام گیرد، ذخایر موجود سنگ‌آهن ۱۴ سال بعد از افق ۱۴۰۴به‌پایان می‌رسد، بنابراین به‌منظور تداوم برنامه تولید فولاد در کشور ضروری است، مطالعات اکتشافی برای کشف ذخایر جدید در پهنه‌های مختلف کشور انجام گیرد. این امر ضرورت توسعه فعالیت‌های اکتشافی و سرمایه‌گذاری در این بخش را بیش از گذشته الزام‌آور می‌کند تا برای تداوم برنامه تولید فولاد بتوان از ذخایر جدید اکتشافی مصرف یا اقدام به واردات سنگ‌آهن باکیفیت کرد.

بااشاره به سایر چالش‌هایی که در مسیر تولید فولاد در افق چشم‌انداز وجود دارد، مهم‌ترین مشکل برای رسیدن به ظرفیت ۵۵میلیون تن، زیرساخت‌های کشور بوده که به‌هیچ‌وجه مناسب این ظرفیت تولید نیستند، چون برای تولید ۵۵میلیون تن فولاد باید حدود ۱۰۸میلیون تن سنگ‌آهن از معادن انتقال یابد یا در صورت کمبود داخلی، پیش‌بینی واردات و تامین از خارج کشور انجام پذیرد و این جابه‌جایی و نقل و انتقال، نیازمند توسعه خطوط ریلی است. وی افزود: در حال حاضر زیرساخت خط ریلی موجود، امکان برطرف‌کردن نیاز به حمل این حجم از محموله‌ها را دارا نیست.

بستر حمل‌ونقل ریلی، نیازمند سرمایه‌گذاری و اصلاح و در برخی موارد نیاز به ایجاد خط جدید در کنار خطوط قبلی است (که ذوب‌آهن و محصولات ریلی ذوب‌آهن می‌تواند این خلأ را پر کند). علاوه بر این، سایر زیرساخت‌ها شامل توسعه جاده‌ای و ایجاد بنادر جدید است. از دیگر موانع مهم رسیدن به هدف ۵۵میلیون تن تولید فولاد، بحث بحران انرژی و موضوع کم‌آبی است. طی سال‌های اخیر صنایع در ماه‌های گرم سال با بحران قطعی برق و در فصول سرد سال نیز با بحران کمبود گاز روبه‌رو بوده‌اند. این امر موجب‌شده تا تولید بیشتر صنایع با اشکال مواجه شود. در صورت رفع مشکل تامین گاز، مشکل تامین آب موردنیاز که تا حدودی در بعضی مناطق با انتقال آب خلیج‌فارس رفع شده، این مشکل همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند و نیاز به انتقال یا احداث واحدهای جدید در کنار منابع آبی و بیشتر در بنادر، ضرورت پیدا خواهد کرد.

عکس: صمت

سخن پایانی

تولید محصولات فولادی در نزدیکی بنادر، علاوه بر تسهیل صادرات، نیاز به توسعه بستر حمل‌ونقل ریلی را نیز کمتر خواهد کرد. باتوجه به چالش‌های ذکرشده و محدود بودن منابع برای تداوم تولید، پویایی و سودآوری صنعت فولاد، حرکت به‌سمت ساخت فولادهای با ارزش‌افزوده بیشتر امری ضروری است. چنین به‌نظر می‌رسد که برای تامین حاشیه امن برای ادامه حیات چرخه تولید فولاد باید رویکردی نو را جایگزین روش‌های قدیمی تولید فولاد کرد؛ از جمله این سیاست‌ها می‌توان به روی‌آوردن به تولید فولادهای با ارزش‌افزوده بالاتر اشاره کرد. در شرایط کنونی سرمایه‌گذاری برای بهبود فناوری تولید فولاد نوین از اولویت بالایی برخوردار است.

دبیر انجمن فولاد خبر داد

وعده وزیر صمت برای تعامل با تشکل‌ها

وزیر صنعت، معدن و تجارت در این جلسه ضمن تاکید به معاونان خود برای حضور ثابت تشکل‌ها از جمله انجمن فولاد در جلسات کارگروه مدیریت بازار، مقرر کرد که جلسات اختصاصی برای بررسی مسائل هریک از رسته‌ها به‌ویژه رسته‌هایی که مسائل عدیده‌تری دارند مثل کارخانجات ذوب القایی با حضور ایشان برگزار شود.

به‌گزارش چیلان، سیدرسول خلیفه‌سلطانی، دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بااشاره به جلسه وزیر صنعت، معدن و تجارت با تشکل‌ها اظهار کرد: در این جلسه، رضا فاطمی‌امین بر رویکرد تشکل‌گرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت در دولت سیزدهم تاکید کرد و در پاسخ به دغدغه تشکل‌ها برای مشورت گرفتن بیشتر دولت، تلاش برای ایجاد ساختارهای مناسب در وزارت صنعت، معدن و تجارت را یکی از دلایل عدم‌ارتباط ملموس با انجمن‌ها طی ماه‌های گذشته اعلام کرد و وعده داد که از مرداد، تعامل مشورتی وزارت صنعت،معدن و تجارت با تشکل‌ها به‌ویژه در صنایع فولاد، پتروشیمی و چند حوزه اصلی دیگر به‌طورمستمر و کارآمد برقرار شود.

دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ادامه داد: خوشبختانه در این جلسه فرصتی فراهم شد تا مسائل تولیدکنندگان زنجیره فولاد در همه حلقه‌ها هرچند به‌طوراجمالی مطرح شود و وزیر صنعت،معدن و تجارت هم ضمن تاکید به معاونان خود برای حضور ثابت تشکل‌ها از جمله انجمن فولاد در جلسات کارگروه مدیریت بازار، مقرر کردند که جلسات اختصاصی برای بررسی مسائل هریک از رسته‌ها به‌ویژه رسته‌هایی که مسائل عدیده‌تری دارند مثل کارخانجات ذوب القایی با حضور ایشان برگزار شود.

خلیفه سلطانی در تشریح سایر موارد مطرح‌شده در جلسه با وزیر صنعت،معدن و تجارت گفت: حل‌وفصل پرونده‌های تعزیراتی واحدهای تولیدی مربوط به سال‌های ۹۷ و ۹۸ که از قبل هم وعده آن داده شده بود و همچنین برقراری نسبت‌های قیمتی عادلانه در زنجیره فولاد از سنگ‌آهن تا محصولات نهایی از دیگر مطالبات مطرح‌شده انجمن فولاد در این جلسه بود که باتوجه به الزام فروش محصول برخی کارخانجات فولادی زیر نرخ تمام‌شده، مقرر شد این موضوع در اولویت دستور کار معاونان وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد. علاوه بر این، آقای فاطمی‌امین از تشکل‌ها خواستند نسبت به احصا مقررات و دستورالعمل‌های ناکارآمد و گاهی متناقض اقدام و نتیجه را به وزارت صنعت،معدن و تجارت منعکس کنند تا نسبت به اصلاح یا لغو آنها اقدام شود.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات عنوان کرد

سهم قابل‌توجه معدن در تولید ناخالص داخلی

صنعتگران و معدنکاران این مرز و بوم با تکیه بر عزم ملی و بهره‌گیری از اقتصاد دانش‌بنیان، بومی‌سازی و تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت و معدن توسعه صنعت و ارتقای شاخص‌های اقتصادی کشور را مجدانه دنبال می‌کنند. به‌گزارش ایراسین، اردشیر سعدمحمدی، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، طی پیامی، فرارسیدن دهم تیر، روز صنعت و معدن را به فعالان این عرصه تبریک گفت.

متن پیام مدیرعامل «ومعادن» بدین شرح است: « دهم تیرماه، روز صنعت و معدن را بر تمام تلاشگران، کارآفرینان، کارگران و زحمتکشان این عرصه تبریک و تهنیت عرض کرده و توفیق روزافزون تمامی مجاهدان خط نخست جهاد اقتصادی در جبهه تولید را از درگاه ایزد متعال خواهانم. بخش صنعت و معدن با اشتغالزایی، رفع محرومیت و ایجاد ارزش‌افزوده، سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داده و نقش بی‌بدیلی در اقتصاد کشور به‌عهده دارد. توسعه صنعتی کشور و ایفای نقش بیشتر این بخش در رشد و بالندگی اقتصاد، نیازمند نگاه جدی به توان داخلی است. امروزه باوجود شرایط سخت تحریم، درخشش بارقه‌های امید و پویایی و حرکت، همچنان از بخش صنعت کشور بر فضای جامعه می‌تابد و ظرفیت‌های گسترده صنعت و معدن مسیری درخشان برای پیشرفت تولید، اشتغال و صادرات خواهد بود. در اوج فشارهای ناجوانمردانه قدرت‌های بزرگ با هدف تضعیف اقتصاد کشور بزرگ ایران، بهره‌برداری و استخراج معادن با هدف تولید انواع مواد معدنی، همچنین تولید محصولات باارزش‌افزوده در زنجیره محصولات معدنی و فولادی در طول سالیان اخیر با رشد قابل‌توجهی روبه‌رو بوده است و سهم عمده‌ای از سبد صادرات غیرنفتی کشور را محصولات معدنی در حلقه‌های اول زنجیره ارزش به خود اختصاص داده است. صنعتگران و معدنکاران این مرز و بوم با تکیه بر عزم ملی و بهره‌گیری از اقتصاد دانش‌بنیان، بومی‌سازی و تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت و معدن توسعه صنعت و ارتقای شاخص‌های اقتصادی کشور را مجدانه دنبال می‌کنند.روز صنعت و معدن فرصت مغتنمی است تا تلاش‌ها و زحمات صنعتگران و معدنکاران را ارج نهاده و بار دیگر با ملت ایران عهد ببندیم که تا پای جان برای پیشرفت و اعتلای ایران اسلامی تلاش خواهیم کرد».

در جریان بازدید از خطوط فولاد مبارکه انجام شد

تاکید رئیس دادگستری شهرستان مبارکه بر حمایت حداکثری از تولید

همزمان با هفتم تیر و سالروز شهادت آیت‌الله بهشتی و ایام گرامیداشت هفته قوه قضاییه، با حضور جمعی از مدیران شرکت فولاد مبارکه از زحمات تلاشگران عرصه قضا قدردانی و بر تعامل و همکاری فی‌مابین تاکید شد.به‌گزارش ایراسین، حمیدرضا ابوالحسنی زارع، رئیس دادگستری شهرستان مبارکه ضمن قدردانی از تلاش مدیران و کارکنان فولاد مبارکه تصریح کرد: به‌همراه سایر همکاران خود در فولاد مبارکه حاضر شدیم تا از نزدیک به آنها خداقوت گفته و مراتب قدردانی و حمایت‌های خود را از بزرگ‌ترین واحد صنعتی کشور اعلام داریم.وی افزود: در اصل ۱۵۶ قانون‌اساسی تعامل بین سازمان‌ها و صنایع به‌عنوان نقشه‌راه در نظر گرفته شده است، از این‌رو در حال حاضر مصمم هستیم تا این همکاری‌ها را به بهترین شکل ممکن تقویت و استمرار بخشیم.

رئیس دادگستری شهرستان مبارکه خاطرنشان کرد: در شرایط کنونی که دشمن اخلال در فرآیند خطوط تولید صنایع بزرگ و مولدی همچون فولاد مبارکه را در دستور کار خود قرار داده است، مدیران و کارکنان این مراکز باید هوشیارتر از همیشه و البته چند گام جلوتر، حرکات و دشمنی‌های بدخواهان را با اراده آهنین خود و تقویت جریان تولید کشور خنثی کنند.

آگهی فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی اولیه پیمانکار "احداث RO جدید (مستقل) با ظرفیت ۷۲۰ مترمکعب در ساعت" به صورت EPC جهت کارخانه‌های (شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان)
۱۴۰۱/۹۴

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد «تهیه مصالح و احداث RO جدید (مستقل) با ظرفیت ۷۲۰ مترمکعب در ساعت به‌صورت EPC» به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از شرکت‌های واجد صلاحیت دعوت به عمل می‌آید حداکثر تا ۱۰ روز کاری از تاریخ چاپ آگهی، نامه اعلام آمادگی خود را به همراه مدارک زیر به آدرس ایمیل TECHINFO@CANYMES.COM ارسال نمایند.

رزومه و سابقه کار	حسن انجام کار (رضایت کارفرمایان قبلی)	رتبه‌ها و سایر گواهی	کادر فنی و توان اجرایی قابل اختصاص به این پروژه	توان تجهیزاتی و ماشین‌آلات قابل اختصاص به این پروژه	توان مالی
٪۲۰	٪۱۰	٪۱۵	٪۱۰	٪۲۰	٪۲۵

۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه (اعلام آدرس ایمیل، شماره تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی منطبق با موضوع مناقصه(شماره اقتصادی و شناسه ملی، گواهی آخرین تغییرات درخصوص اعضای هیات‌مدیره، مدیرعامل و صاحبان امضا مجاز، اساسنامه و گواهی صلاحیت ایمنی و پیمانکاری و...).
۳- رزومه سوابق اجرایی و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه. (قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۶ تاکنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد).
٤- مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی متقاضی متناسب با حجم طرح باشد با تراز مالی سه سال گذشته و لیست ماشین‌آلات و تجهیزات در اختیار با اسناد و مدارک مثبته.
۵- گواهی‌نامه اعلام رضایت کارفرمایان قبلی در خصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه.
۶- ارائه گواهی صلاحیت ایمنی و پیمانکاری (دارای اعتبار).
۷- ارایه گواهی‌ها و رتبه‌ها (حداقل ۲ آب و ۲ تأسیسات).
۸- ارایه لیست و سوابق نفرات اصلی و کلیدی پروژه.

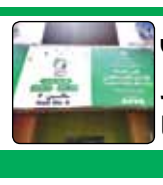
▣ سایر موارد:
۱- محل اجرای موضوع آگهی کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد و شرکت جهان فولاد در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
۳- شرکت جهان فولاد سیرجان پس از ارزیابی مستندات ارسالی، شرکت‌هایی که در این مرحله واجد صلاحیت مقدماتی باشند را به مناقصه دعوت خواهد کرد.
٤- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۵- در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸٤۳۳۵۲۰۶-۰۲۱ (سرکار خانم نادرنژاد) تماس حاصل فرمایید.

واحد بازرگانی شرکت کانی مس (مدیریت طرح پروژه های مجتمع جهان فولاد سیرجان)

نوبت اول
شناسه ۱۳۴۳۸۰
«بارج مسطح گویا دریا۱ به شماره ثبت ۱۱۴۱۰ بندرعباس»
نام بارج مسطح کوثر۵۰۰۱ به شماره ثبت ۱۱٤۱۰- بندرعباس به گویا بندر۱ تغییر یافت.
مراتب به استناد ماده ۲۳ قانون دریایی ایران آگهی می‌گردد.

جولان لیست‌های بی‌نام‌ونشان در بازار

تمرکز بر شناسایی و حمایت از دانش‌بنیان‌ها

توسعه زیرساخت‌های بنادر شمال الزامی است

چالش‌ها و تحولات صنعت لوازم خانگی

عکس: ایمنا

صنعت لوازم خانگی ایران در سال گذشته، یکی از پر حاشیه‌ترین و خبرساز‌ترین صنایع ایران بوده است. اخبار ضدونقیض درباره احتمال بازگشت برندهای کره‌ای به ایران و ممنوعیت واردات این محصولات از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی از مهم‌ترین خبرهای این صنعت در سال گذشته است. سال گذشته دفتر ریاست جمهوری با ارسال نامه‌ای به وزرای اقتصاد و صنعت، معدن و تجارت، واردات تمام لوازم خانگی کره‌ای را ممنوع اعلام کرد. ممنوعیت واردات لوازم خانگی کره‌ای براساس درخواست برخی تولیدکنندگان از رهبر معظم انقلاب به‌منظور جلوگیری از وارد شدن لوازم خانگی به کشور شکل گرفت؛ بر همین اساس رئیس دفتر ریاست جمهوری خطاب به وزرای صمت و اقتصاد به‌طور رسمی موضوع جلوگیری از واردات لوازم خانگی کره‌ای به کشور را ابلاغ کرد. چندی پیش شایع شده بود، با پایان ممنوعیت واردات لوازم خانگی تا انتهای سال ۱۴۰۰ و همچنین در راستای آزاد شدن پول‌های بلوکه ایران در کره جنوبی، برندهای معروف این کشور یعنی سامسونگ و ال جی دوباره وارد بازار لوازم خانگی ایران شوند. اما تاکنون هیچ خبر رسمی از لغو این ممنوعیت اعلام نشده و این روند همچنان ادامه دارد.

آمار و ارقام تولید لوازم خانگی

کارخانجات و واحدهای تولیدی داخلی در سال ۱۴۰۰ موفق به تولید بیش از ۶.۲ میلیون دستگاه لوازم‌خانگی بزرگ شامل تلویزیون، یخچال و فریزر، ماشین لباسشویی و کولر آبی شدند. بررسی آمارهای رسمی منتشرشده وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد از بین ۴ قلم لوازم‌خانگی بزرگ یادشده، فقط تولید کولر آبی با افت اندکی مواجه شد و بقیه محصولات رشد داشتند. در سالی که گذشت در مجموع ۶ میلیون و ۲۷۳ هزار و ۶۰۰ دستگاه از اقلام یادشده تولید شد؛ آماری که در مقایسه با تولید ۵ میلیون و ۸۳۲ هزار و ۴۰۰ دستگاهی این محصولات در سال ۹۹ رشد حدود ۸ درصدی را نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۰، تولید تلویزیون با ثبت رشد ۳.۶ درصدی به یک میلیون و ۳۰۵ هزار و ۴۰۰ دستگاه رسید، این در حالی بود که با مشکلات به‌وجود آمده به‌ویژه در تامین میکروچیپ‌ها که به یک معضل جهانی تبدیل شده بود، تامین قطعات به‌سختی انجام می‌شد. با این حال شرکت‌ها موفق شدند با پشت سر گذاشتن عقب‌ماندگی‌ها در تولید که تا آذر ادامه داشت، در نهایت تا پایان دی تولید تلویزیون را با مدت مشابه سال ۹۹ برابر کنند و در ادامه رشد تولید را رقم بزنند. همچنین در سال ۱۴۰۰ کارخانجات و شرکت‌ها ۲ میلیون و ۲۶۵ هزار و ۳۰۰ دستگاه یخچال و فریزر تولید کردند. این آمار در هم‌سنجی با سال ۹۹ رشد ۸.۳ درصدی را نشان می‌دهد. در سال ۹۹ تعداد ۲ میلیون و ۹۱ هزار دستگاه یخچال و فریزر در کشور تولید شده بود. در بخش ماشین لباسشویی نیز رشد تولید ۲۰ درصدی به ثبت رسید و یک میلیون و ۴۵۶ هزار دستگاه از این محصول تولید شد، این در حالی است که در سال ۹۹ یک میلیون و ۲۱۳ هزار و ۶۰۰ دستگاه از این محصول از خط تولید کارخانجات خارج شده بود. در بخش کولر آبی شاهد افت تولید کارخانجات و شرکت‌ها بودیم. تولید یک میلیون و ۲۴۶ هزار و ۹۰۰ دستگاه از این محصول (در مقابل تولید یک میلیون و ۲۶۷ هزار و ۶۰۰ دستگاه کولر آبی در سال ۹۹) حکایت از کاهش ۱.۶ درصدی تولید آن دارد.

قاچاق، پدیده مخرب اقتصاد

حسین عماره- کارشناس اقتصاد: یکی از مسائلی که همواره بسیاری از صنایع تولیدی کشور را تهدید می‌کند، قاچاق است که یک پدیده مخرب برای نظام اقتصادی و روند توسعه پایدار در یک کشور در حال توسعه به‌شمار می‌آید.

افزایش سهم صنایع تولیدی کشور یکی از راهکارهای اصلی توسعه پایدار با نگاه ویژه به افزایش میزان صادرات و ارزآوری برای اقتصاد کشور است که قاچاق به‌عنوان یک پدیده مخرب از افزایش سهم تولیدکنندگان داخلی در شاخص مهمی به‌نام تولید ناخالص ملی جلوگیری می‌کند.

حمایت از تولید ملی و صنایع فعال داخلی نباید در حد حرف و نمایش باشد و بهتر است صنایع پیشران که در نقش لکوموتیوهای اقتصاد کشور عمل می‌کنند از حمایت‌های ویژه سیاست‌گذاری شده در حوزه‌های‌شان مثل مالیات، بیمه و... برخوردار باشند.

گزارش عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت نشان می‌دهد، صنعت لوازم خانگی در ایران باوجود افزایش قاچاق در ۶ ماه دوم سال ۱۴۰۰، رشد قابل‌توجهی داشته و نادیده گرفتن این رشد در فضای آلوده اقتصاد کشور، بی‌توجهی به حرکت جهشی در نظام اقتصادی است.

البته سیاست‌گذاری و استفاده از رویکردهای استراتژیک اقتصادی در مدیریت قیمت‌گذاری ازسوی شرکت‌های خصوصی یا دولتی فعال در این صنعت، یکی از الزامات اصلی پیشبرد اهداف اقتصادی در صنعت لوازم خانگی است و بی‌شک وزارت صمت باید دقت نظر بیشتری در این زمینه داشته باشد.

مراقب ایجاد رانت باشیم

مصطفی ایمانی‌پور- تحلیلگر اقتصاد و پژوهشگر صنایع ایران: صنعت لوازم خانگی همزمان با خروج ال‌جی و سامسونگ از کشور، چالش‌های اقتصادی و سیاسی مختلفی را پشت سر گذاشت و اکنون به یک بلوغ پایدار برای تصمیم‌گیری در بسیاری از موارد رسیده است؛ به‌عبارت دیگر خروج دو برند کره‌ای تولیدکننده محصولات لوازم خانگی از کشور، چالش‌های اقتصادی و سیاسی زیادی را برای وزارت صمت، بدنه اقتصادی دولت و تولیدکنندگان ایرانی به همراه داشت و خوشبختانه تلاش شبانه‌روزی تولیدکنندگان منجر به تامین نیاز داخلی در زمینه محصولات لوازم خانگی شد.

تولید در صنعت لوازم خانگی به‌گونه‌ای افزایش یافته که تولیدکنندگان ایرانی امروز نه‌تنها نیاز بازارهای داخلی را تامین می‌کنند، بلکه نقش مهمی در صادرات پیدا کرده و اطلاعات ارائه‌شده ازسوی وزارت صمت نشان می‌دهد سهم این صنعت از صادرات ایران بیش از ۸ درصد است.

البته این فرصت به‌دست آمده برای تولیدکنندگان داخلی نباید منجر به ایجاد رانت و انحصار در این صنعت شود و متاسفانه این تجربه تلخ در زمینه صنعت خودرو وجود دارد. البته جلوگیری از ایجاد انحصار و رانت در این صنعت به‌آسانی ممکن است و قیمت‌گذاری و نظارت بر این روند از سوی شورای رقابت و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان می‌تواند نقش مهمی در انحصارزدایی از صنعت لوازم خانگی ایران داشته باشد.

سخن پایانی

اطلاعات ارائه‌شده ازسوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نشان می‌دهد حجم واردات غیرمجاز و قاچاق برخی برندهای خاص لوازم خانگی در ماه‌های پایانی ۱۴۰۰ افزایش قابل‌توجهی داشته و همین موضوع منجر به وارد شدن ضربه‌های جدی به بدنه تولیدکنندگان داخلی این محصولات می‌شود. با این همه بسیاری از فعالان اقتصادی و کارشناسان معتقدند، محدودیت‌های ایجادشده برای لوازم خانگی فرصت خوبی برای تولیدکنندگان داخلی ایجاد کرد تا در میان مردم محبوبیت و اعتبار کسب کنند. بسیاری از کالاهای ایرانی در بخش کیفیت با کالاهای خارجی برابری می‌کنند. البته شرکت‌های ایرانی هنوز محبوبیت و اعتماد کافی میان مردم ندارند. در برخی از این کالاها مزیت رقابتی خوبی ایجاد شده و صادرات قابل‌توجهی انجام می‌شود، اما در برخی از کالاها هم نیازمند واردات هستیم.

محک فقط تهران نیست!
همه‌ی ایران مهر شما همراهشونه
کمک از طریق کد دستوری:
*۷۳۳*۲۳۵۴۰#
محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org
کمک از طریق وب‌سایت محک
و گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

یادداشت

طرح شناسه کالا به کمک لوازم‌خانگی می‌آید

یحیی آل‌اسحاق، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران

یکی از سیاست‌هایی که برای ساماندهی به بازار کالایی به‌ویژه برای لوازم‌خانگی همواره مدنظر دولت قرار گرفته، اجرای طرح شناسه کالا است. طبق ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه اجرایی آن، کلیه کالاهای گروه لوازم‌خانگی ملزم به ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا هستند.

این قانون برای جلوگیری از ورود و فروش کالاهای قاچاق، به فروشگاه‌ها و انبارهای لوازم‌خانگی ابلاغ شده است. باید تاکید کرد ثبت کالا در سامانه جامع تجارت کمک می‌کند تا کالاهای لوازم‌خانگی در طول زنجیره تجاری کشور با استفاده از یک زبان مشترک و واحد، مدیریت و رهگیری شوند. در این صورت، واردات و در نهایت خریدوفروش کالای قاچاق در بخش لوازم‌خانگی، کنترل و محدود می‌شود. در رابطه با اهمیت و کاربرد شناسه کالا در رابطه با تنظیم بازار لوازم‌خانگی باید به مزایای این طرح اشاره کرد. در گام نخست بدیهی است وجود شفافیت در عرصه‌های اقتصادی و تبیین اطلاعات دقیق در بخش‌های تجاری، چه در بحث تجارت داخلی و چه خارجی، سبب می‌شود تا بتوانیم با نگاهی عمیق‌تر به سیاست‌گذاری در این امور بپردازیم. به‌عبارت دیگر، دولت توسط اطلاعات ثبت‌شده درباره ورود کالاها، می‌تواند اطلاعات شفاف‌تر و جامع‌تری داشته باشد.

بدیهی است، داشتن اطلاعات دقیق، سبب هموار کردن مسیر تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی خواهد شد، از این‌رو باید تاکید کرد اجرای طرح شناسه کالا برای لوازم‌خانگی، در راستای افزایش شفافیت بازار بوده و اجرای صحیح آن می‌تواند نتایج مثبتی را برای اقتصاد کلان کشور به‌همراه داشته باشد. از سویی دیگر، کاهش واردات کالای قاچاق از دیگر مزایای اجرایی شدن طرح پیگیری با شناسه کالا است. همواره تولیدکنندگان ایرانی از انبوه کالاهای وارداتی و قاچاق به‌ویژه در بحث لوازم‌خانگی گلایه دارند. اجرای طرح شناسه کالا می‌تواند ضمن کاهش بازار سیاه قاچاق، فضا را برای تولیدکنندگان ایرانی مناسب‌تر کند.

عملیاتی شدن طرح شناسه کالا در چند سال اخیر دچار دست‌اندازهای متعدد بوده و از این نظر نمی‌توان عملکرد این طرح را مناسب عنوان کرد. از مهم‌ترین دلایل اجرای نامناسب این طرح می‌توان وجود نقطه‌نظرات متعدد و مخالفت‌های برخی نهادهای دولتی را در این‌باره عنوان کرد.

در توضیح این موضوع باید گفت دولت‌های مختلف طی سال‌های گذشته، نسبت به اصل موضوع طرح شناسه کالا اختلاف‌نظر داشته و وجود رویکردهای مختلف سبب شده تا در برخی مواقع شاهد توقف اجرای این طرح باشیم. باید تاکید کرد نبود توجیه مناسب برای سیاست‌گذاران و اقناع در تصمیم‌گیری، سبب شده تا شاهد عملکردهای مختلف از سوی نهادهای دولتی در رابطه با اجرای طرح شناسه کالا باشیم.

این موضوع سبب می‌شود تا بی‌ثباتی در اجرای تصمیمات مهم اقتصادی در سطح جامعه ایجاد شود. در این شرایط نه‌تنها نمی‌توانیم از مزایای این طرح‌ها بهره‌مند شویم، بلکه گره‌های متعدد دیگری در اقتصاد کلان کشور شکل می‌گیرد.

باید بر این موضوع تاکید کرد بازار هرچه غیرشفاف‌تر باشد، به‌نفع افراد سودجو و دلالان بازار است. این افراد از حلقه‌های ابتدایی زنجیره بازار (واردات مواد اولیه و آغاز تولید) تا بازار مصرف حضور دارند. هرچه چرخه تولید و نظام توزیع کالاها غیرشفاف‌تر بوده و فعالیت‌ها بر بستری غیر از قانون انجام شود، سودآوری این دلالان نیز تامین خواهد شد.

این در حالی است که شفافیت در اقتصاد منجر به افزایش رقابت در بازار و کنترل اقتصاد کلان کشور خواهد شد و در نهایت کالاها با نرخ و کیفیت مناسب‌تری به‌دست مصرف‌کنندگان خواهد رسید. بنا بر تمامی این مزیت‌های عنوان‌شده، انتظار می‌رود تا دولت فعلی نسبت به اجرای مستحکم و باثبات طرح شناسه کالا به‌منظور افزایش شفافیت بازار به‌ویژه در بحث لوازم‌خانگی اقدام کند.

رفع ابهامات تجارت با عراق

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران جزئیاتی از وضعیت بازار عراق و موقعیت فعلی کالاهای ایرانی در این کشور ارائه کرد. به‌گزارش ایسنا، علی شریعتی اظهار کرد: عراق در ماه‌های گذشته درآمدهای نفتی خود را به‌شکل قابل‌توجهی افزایش داده و همین موضوع دست دولت را در اعمال سیاست‌های اقتصادی جدید باز کرده است. یکی از اصلاحاتی که البته در حال حاضر به‌شکل کوتاه‌مدت در دستور کار دولت عراق قرار گرفته، مدیریت وضع گمرک‌های اقتصادی این کشور است. در سال‌های گذشته، گمرک‌ها و درآمدی که از محل آن حاصل می‌شد، بیشتر به‌شکل استانی و منطقه‌ای مورداستفاده قرار می‌گرفت و همین موضوع منجر به شکل‌گیری یک فضای شبه‌مافیایی در گمرکات عراق شده بود، از همین‌رو چند ماه قبل دولت بغداد، اعلام کرد که اعمال سیاست‌های گمرکی به‌شیوه گذشته را متوقف می‌کند. شریعتی به وضعیت کالاهای تولیدی در عراق نیز اشاره کرد و افزود: در ماه‌های گذشته همچنین در عراق، سرمایه‌گذاری‌هایی در حوزه‌هایی مانند مرغ و تخم‌مرغ انجام شده و زیرساخت‌هایی در این زمینه مشغول به کار شده‌اند. از سوی دیگر، در عراق این سیاست وجود دارد که وقتی یک محصولی تولید می‌شود، تا زمانی که فروشش به‌پایان نرسد، عراق ورود کالاهای مشابه را ممنوع می‌کند، یعنی برای مثال اگر محصول داخلی‌شان برای یک هفته کفاف مصرف را بدهد، آنها برای همان یک هفته ممنوعیت واردات را اعلام می‌کنند. وی ادامه داد: البته باید در نظر داشت که اقتصاد ایران که بیش از ۵۰ سال فعالیت کرده و در حوزه مرغ و تخم‌مرغ زیرساخت‌های گسترده‌ای نیز دارد، بارها در این حوزه با مشکل مواجه شده است، پس این تصور که در کوتاه‌مدت بنا است عراق به خودکفایی در حوزه مرغ و تخم‌مرغ برسد و واردات محصولات مشابه ایرانی را ممنوع کند، قدری دور از واقعیت است.

افزایش نرخ لوازم‌خانگی هنوز مجوز سازمان حمایت را نگرفته است

جولان لیست‌های بی‌نام‌ونشان در بازار

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

از ابتدای سال ۱۴۰۱، اخباری مبنی بر احتمال افزایش نرخ لوازم‌خانگی به‌گوش رسید. اواخر خرداد نیز سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد افزایش نرخ لوازم‌خانگی از ابتدای تیر اجرایی خواهد شد، البته اعمال این افزایش نرخ به‌تصویب نهایی سازمان حمایت از مصرف و تولیدکنندگان موکول شد. با این همه خبرهای شنیده‌شده از بازار، حاکی از افزایش قیمت‌های جسته‌گریخته لوازم‌خانگی است که بنا بر نظر برخی فروشندگان، هنوز پایه قانونی محکمی برای آن وجود ندارد. از سویی دیگر، کارشناسان صنعت لوازم‌خانگی معتقدند بازار داخلی این محصولات، درگیر چالش‌های مهم و متعددی است. به‌گفته آنها افزایش نرخ لوازم‌خانگی در بازه‌های کوتاه‌مدت به‌همراه افزایش تورم در سایر بخش‌ها طی چند مدت اخیر، سبب شده تا از رغبت و همچنین قدرت اقتصادی مردم برای خرید این تولیدات کاسته شود. رکود بازار لوازم‌خانگی در کنار شبهات قانونی مربوط به افزایش قیمت‌های پی‌درپی، از مهم‌ترین چالش‌های امروزه صنعت لوازم خانگی است. صمت در این گزارش چند و چون افزایش نرخ لوازم‌خانگی از ابتدای تابستان امسال و همچنین وضعیت بازار این کالا را بررسی کرده و درباره آنها با کارشناسان و فعالان صنعت لوازم‌خانگی به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

صنعت لوازم‌خانگی یک صنعت رقابتی است؛ به این صورت که تولیدکنندگان همواره سعی دارند برای کسب بازار، از استراتژی‌های متفاوتی استفاده کنند. کاهش نرخ یکی از استراتژی‌های حفظ بازار است

افزایش نرخ تنها تا ۱۵درصد

براساس اعلام سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار بود پس از تایید سازمان حمایت مصرف و تولیدکنندگان نرخ لوازم‌خانگی از ابتدای تیر امسال افزایش یابد. فارس نیز ۲۹ خرداد در خبری به‌نقل از امید قالیباف، سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نوشت: براساس تایید شفاهی سازمان حمایت نرخ تلویزیون ۱۵درصد و نرخ یخچال و فریزر، ماشین لباسشویی و ظرفشویی ۱۰درصد افزایش می‌یابد. این مقام دولتی در تایید سخنان خود تاکید کرد: مردم با مراجعه به سامانه ۱۲۴ و رویت قیمت‌ها نسبت به خرید خود از بازار لوازم‌خانگی اقدام کرده و در صورت هرگونه مغایرت نرخ لوازم‌خانگی در بازار و سامانه ۱۲۴ که به‌عنوان مرجع وزارت صنعت، معدن و تجارت است، می‌توانند شکایت خود را در همان سامانه ۱۲۴ رسیدگی کنند. وی ادامه داد: افزایش نرخ لوازم‌خانگی هنوز از سوی ستاد تنظیم بازار اعلام نشده و این افزایش قیمت‌ها در حال حاضر از سوی انجمن‌های صنفی اعلام شده است. این مقام دولتی ادامه داد سازمان حمایت مصرف و تولیدکنندگان این افزایش قیمت‌ها را تایید کرده اما هنوز مصوبه مکتوب ستاد تنظیم بازار در این زمینه صادر نشده است. شاید همین اظهارات موجب رد و بدل شدن فهرست قیمت‌های بی‌نام و نشان در بازار لوازم‌خانگی و افزایش نرخ پیش از تصویب رسمی کالا در این بازار شده است.

قیمت‌های رسمی اعلام نشده است

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی در گفت‌وگو با صمت، اعمال قیمت‌های جدید بر لوازم‌خانگی را بدون وجود فهرست‌های رسمی قیمتی عنوان کرد. او در این‌باره توضیح داد: براساس اخبار منتشرشده، قرار بود شرکت‌ها و تولیدکنندگان، فهرست‌های جدید قیمتی را به‌طور مصوب به واحدهای فروش اعلام کنند، اما هنوز هیچ فهرستی به‌طور رسمی به فروشندگان اعلام نشده است، همچنین از سویی دیگر قرار بود تغییر قیمت‌های جدید در سامانه ۱۲۴ بارگذاری شده و مردم و فروشندگان براساس این سامانه بتوانند از چارچوب‌های قانونی قیمتی مطلع باشند، اما هنوز حتی در این سامانه نیز فهرست‌های جدید قیمتی بارگذاری نشده است. پازوکی در ادامه افزایش قیمت‌های اخیر در بازار لوازم‌خانگی را بدون پشتوانه رسمی و قانونی عنوان و تصریح کرد: امروزه فهرست‌های قیمتی بی‌نام‌ونشانی در بعضی از فروشگاه‌های لوازم‌خانگی در حال دست به‌دست شدن بوده و فروشندگان براساس این فهرست‌های جدید تغییر نرخ اعمال کرده‌اند. این فهرست‌های قیمتی بدون نام شرکت تولیدی و مهر رسمی هستند. منشأ این فهرست‌ها هنوز به‌طوردقیق مشخص نیست و اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی نیز نمی‌داند که این فهرست چطور دست به‌دست می‌شود، اما باید گفت افزایش قیمت‌ها در بازار متاثر از این موضوع است.

تاییدیه‌های قانونی در هاله‌ای از ابهام

پازوکی در ادامه به نبود اطلاعیه‌های رسمی از سوی سازمان حمایت از مصرف‌کننده درباره افزایش نرخ لوازم‌خانگی تاکید کرد و گفت: افزایش نرخ لوازم‌خانگی که قرار بود از ابتدای تیر اجرایی شود، باید با هماهنگی و تایید سازمان حمایت از مصرف و تولیدکنندگان انجام می‌شد. تولیدکنندگان لوازم‌خانگی اعلام کرده‌اند که از سازمان حمایت از مصرف‌کننده، مصوبه برای تایید افزایش قیمت‌ها دریافت کرده‌اند، اما پرسش اساسی اینجا است که اگر از سازمان حمایت از مصرف‌کننده مصوبه‌ای مبنی بر تغییر نرخ لوازم‌خانگی دریافت شده، پس چرا قیمت‌های جدید در سامانه ۱۲۴ به‌طور رسمی بارگذاری نشده و فهرست‌های بی‌نام و نشان بر بازار لوازم‌خانگی تاثیر گذاشته‌اند؟

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی خاطرنشان کرد: سامانه ۱۲۴، زیرمجموعه سازمان حمایت مصرف و تولیدکنندگان است و در این سامانه قیمت‌های رسمی لوازم‌خانگی برای اطلاع‌رسانی به مردم و جلوگیری از تخلف‌های صنفی ثبت می‌شود، از این‌رو مردم می‌توانند قیمت‌ها را در این سامانه مشاهده کرده و در صورت تخلف هر واحد صنفی مانند گرانفروشی، شکایات خود را به سازمان حمایت از مصرف‌کننده اعلام کنند.

دغدغه رکود بازار داخلی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی در ادامه صحبت‌های خود به وضعیت بازار داخلی و خارجی لوازم‌خانگی اشاره کرد. او رکود این بازارها را متاثر از شرایط متعددی دانست و در این‌باره گفت: در سال‌های اخیر بازار لوازم‌خانگی وضعیت نامناسبی را سپری کرد، اما رکود بازار از ابتدای امسال به‌حد زیادی افزایش یافت، از این‌رو می‌توان گفت رکود شدیدی در شرایط فعلی بر بازار لوازم‌خانگی حاکم بوده و این رکود به ۹۰درصد هم رسیده است. در حال حاضر، تولیدکننده لوازم‌خانگی فقط برای بقا تولید می‌کند و به‌دلیل نبود بازارهای مناسب صادراتی، بیشتر چشم امید آن به بازار داخلی است.

وی ادامه داد: از سویی دیگر برخی افراد و حتی مسئولان دولتی انتظار دارند تا تولیدکنندگان به‌سمت کسب بازارهای صادراتی حرکت کنند. این در حالی است که تولیدکننده نمی‌تواند دغدغه تامین مواد اولیه، تولید و همچنین پیدا کردن بازار صادراتی را داشته باشد. به‌عبارتی دیگر، فراهم کردن بسترهای مناسب صادراتی، برعهده دولت است نه تولیدکنندگان، اما به‌دلیل نبود توجه کافی به این مسئله همواره فشار زیادی بر تولیدکنندگان لوازم‌خانگی وارد می‌شود. پازوکی ضمن تاکید بر بالا بودن نرخ تولید در ایران گفت: یکی از مهم‌ترین بسترهای مهم صادراتی، داشتن مزیت‌های کیفی و قیمتی برای محصولات است. اگر خواهان توسعه صادرات لوازم‌خانگی هستیم، باید تولیدات ما از نظر نرخ و کیفیت قابل‌رقابت با کالاهای مشابه خارجی باشند، بنابراین برای توسعه صادرات، باید برنامه‌ها و استراتژی‌های مدون برای بهبود کیفیت و نرخ تولیدات لوازم‌خانگی داشته باشیم.

نبود استراتژی‌های مناسب صادراتی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی به اهمیت تدوین استراتژی در صادرات لوازم‌خانگی تاکید کرد و گفت: برای توسعه صادرات لوازم‌خانگی، باید به مسائل مهمی توجه شود. در ابتدا باید مشخص شود تولید لوازم‌خانگی با چه قصدی انجام شده و بازار هدف نیز به‌طور دقیق مشخص باشد، در این صورت می‌توان متناسب با سلایق بازار هدف تولید کرد، در حال حاضر چنین شناختی از بازار کشورها وجود ندارد که بدانیم چه محصولی را با چه کیفیتی و برای کجا باید تولید کنیم. پازوکی ادامه داد: در ۴ سال اخیر، صنعت تولید لوازم‌خانگی در ایران، پیشرفت چشمگیر و مثبتی داشته است، به‌ویژه در تولید یخچال فریز و لباسشویی، شاهد بهبود کیفیت تولیدات بوده و لوازم مناسبی در حد رقابت با محصولات مشابه خارجی، تولید می‌کنیم. از این لحاظ شرایط مناسبی در تولید برای صادرات داریم. همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد، شرایط جهانی و افزایش نرخ مواد اولیه نیز فرصت را برای تولیدکنندگان ایرانی برای صادرات فراهم می‌کند، از این‌رو می‌توان گفت خط تولید مناسب و کیفیتی برای صادرات لوازم‌خانگی وجود دارد، اما مهم‌ترین مشکل، نبود استراتژی‌های مناسب صادراتی است.

امروزه فهرست‌های قیمتی بی‌نام‌ونشانی در بعضی از فروشگاه‌های لوازم‌خانگی در حال دست به‌دست شدن است و فروشندگان براساس این فهرست‌های جدید تغییر نرخ اعمال کرده‌اند

ترجیح تولیدکنندگان، ثبات نرخ است

فریدون نصیری، فعال صنعت لوازم‌خانگی در گفت‌وگو با صمت به تشریح دلایل افزایش نرخ لوازم‌خانگی پرداخت. او مهم‌ترین عامل را افزایش هزینه‌های تمام‌شده تولید عنوان کرد و در این‌باره توضیح داد: ابتدای هر سال تولیدکننده و صنعتگر با مسائلی از جمله افزایش حقوق رسمی کارگران که از سوی دولت اعلام می‌شود، روبه‌رو شده و بدیهی است که این موضوع تاثیر مستقیمی بر هزینه تمام‌شده تولید داشته باشد. از سویی دیگر، افزایش نرخ دلار برای صنایعی که از مواد اولیه وارداتی استفاده می‌کردند، چالشی دیگر برای تولیدکنندگان ایجاد کرده است. بنا بر مسائل عنوان‌شده، دولت اعلام کرد که لوازم‌خانگی می‌توانند تا ۱۵درصد افزایش نرخ داشته باشند، اما بعضی تولیدکنندگان تغییری در قیمت‌های خود اعمال نکردند. نصیری درباره بی‌رغبتی تولیدکنندگان مبنی بر افزایش نرخ لوازم‌خانگی توضیح داد: صنفی که من در آن مشغول فعالیت هستم، بیشتر مربوط به لوازم‌خانگی آشپزخانه است. در این صنعت بیشتر تولیدکنندگان ترجیح داده‌اند، افزایش قیمتی نداشته باشند، هرچند هزینه تولید بسیار افزایش پیدا کرده، اما بنا به‌دلایل متعددی، بازار کشش و توانایی رشد نرخ را ندارد.

مصرف‌کننده تحمل گرانی را ندارد

نصیری در ادامه صحبت‌های خود، دلیل اصلی تغییر نکردن نرخ برخی لوازم خانگی را نامناسب بودن شرایط جامعه مصرف‌کننده عنوان کرد و در این‌باره توضیح داد: همان‌طور که در ابتدا عنوان شد، برخی تولیدکنندگان لوازم‌خانگی تمایلی برای افزایش نرخ ندارند. دلیل این مسئله نیز رکود بازار است؛ بازار در چند سال اخیر به‌ویژه در چند ماه گذشته به‌هیچ وجه شرایط مناسبی نداشته و با افزایش قیمت‌ها، شرایط بدتر خواهد شد، چرا که مردم در اوضاع نابسامان اقتصادی قرار داشته و توانایی پرداخت هزینه‌های اضافی ندارند. با افزایش نرخ لوازم‌خانگی نیز تقاضای افراد بیش از پیش کاهش خواهد یافت.

این فعال صنعت لوازم‌خانگی تصریح کرد: صنعت لوازم‌خانگی یک صنعت رقابتی است؛ به این صورت که تولیدکنندگان همواره سعی دارند برای کسب بازار، از استراتژی‌های متفاوتی استفاده کنند. کاهش نرخ یکی از استراتژی‌های حفظ بازار است که تولیدکنندگان آن را به‌کار گرفته و برای حفظ فعالیت‌های خود همواره در تلاش هستند. همین مسئله سبب شده تا برخی تولیدکنندگان، افزایش نرخ مصرف‌کننده را اقدامی مناسب و صحیح ندانسته و با سودهایی بسیار کم کالاهای خود را به بازار عرضه کنند.

سرپیچی بازار از دستور دولت

نصیری همچنین سازکار بازار را دستورپذیر ندانست. او عقیده دارد مولفه‌های متعددی بر تولید و بازار اثر داشته و تنها طرح و نظر دولت نمی‌تواند روندهای عرضه و تقاضا را مدیریت کند. این فعال صنعت لوازم‌خانگی در این‌باره تصریح کرد: باید توجه داشت هیچ‌گاه شرایط تولید و بازار، با دستور بهبود نخواهد یافت. تا پیش از این در زمانی که تولیدکنندگان شرایط بسیار نامناسبی داشته و چاره‌ای جز افزایش نرخ نداشتند، دولت تاکید داشت تا نرخ لوازم‌خانگی در بازار افزایش پیدا نکند. این اتفاق نشدنی بود و در نهایت شاهد گران شدن برخی لوازم‌خانگی بودیم. وی ادامه داد: در حال حاضر نیز شرایط به‌هیچ وجه آماده و مهیا برای افزایش مجدد قیمت‌ها نیست و دولت در این وضعیت عنوان کرده درصدی افزایش بها برای لوازم‌خانگی می‌تواند رخ دهد. باید توجه داشت بازار در حالت فعلی اجازه رشد قیمت‌ها را نداده و باز هم بازار تا حدی از دولت دستور نپذیرفت. حفظ بازار در شرایطی که فشارهای اقتصادی، معیشت مردم را دچار چالش کرده، امری دشوار است و نیاز به بررسی‌های گسترده دارد. این فعال صنعت لوازم‌خانگی در ادامه به عوامل تاثیرگذار بر نرخ لوازم‌خانگی اشاره کرد و گفت: به‌طورکلی قیمت‌گذاری کالا را می‌توان وابسته به بسیاری از مولفه‌ها در بازار تعریف کرد. بهبود توان اقتصادی مردم به‌عنوان بخش مهم مصرف‌کننده می‌تواند تاثیری مهم در رونق بازار لوازم‌خانگی داشته باشد. از سویی دیگر با از سرگیری مذاکرات، جو روانی مثبتی در جامعه حاکم شده و تا حدودی قیمت‌ها را می‌توانند کاهش دهد، بنابراین مسئله سیاست‌خارجه نیز بر بازار لوازم‌خانگی اثرگذار است، همچنین باید تاکید کرد بهبود روابط بین‌المللی و مهار ارزش دلار، نرخ تمام‌شده تولید را کاهش می‌دهد.

سخن پایانی

وجود فهرست‌های قیمتی که پایه‌های قانونی نداشته اما بازار با رویه آن پیش می‌رود، در کنار تمایل برخی تولیدکنندگان صنعت لوازم‌خانگی برای تثبیت قیمت‌ها در بازار، اتفاقی متناقض به‌نظر می‌رسد. بدیهی است افزایش هزینه‌های تولید بر نرخ تمام‌شده کالاها تاثیر مستقیم داشته باشد، اما در شرایطی که صنعتگران لوازم‌خانگی در این بازار رقابتی مشغول به فعالیت با حداقل سود هستند، شاید بتوان ردپای سوداگران را در التهاب بازار پررنگ دانست و فرصت‌طلبی سودجویان را عامل اصلی افزایش قیمت‌ها در بازار لوازم‌خانگی تلقی کرد، هرچند دولت اعلام کرده بود تنها چند قلم از لوازم‌خانگی گران خواهد شد، اما حتی برای همان تعداد محدود نیز هنوز پشتوانه قانونی محکمی وجود ندارد. از سویی دیگر تنها چند مورد کالای یادشده، بلکه مشاهدات بازار نشان می‌دهد بسیاری از اقلام لوازم آشپزخانه تحت‌تاثیر نظر واسطه‌گران قرار گرفته است.

حضور در «نمایشگاه شانگهای» و جهش بزرگ اقتصادی

معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه حضور در «نمایشگاه شانگهای؛ مختص کالاهای وارداتی به چین» را موجب جهش بزرگ اقتصادی جمهوری اسلامی ایران دانست و گفت: از آنجایی که چین بازاری گسترده است، توسعه صادرات با آن برابر با صادرات به چندین کشور است. به گزارش ایرنا، مهدی صفری در جلسه ستاد هماهنگی روابط اقتصادی خارجی با موضوع «پیگیری توافقات کمیسیون اقتصادی قطر و کوبا» ضمن ابراز خرسندی از سخنرانی مؤثر ریاست جمهوری در اجلاس بریکس، بر اهمیت حضور وزارتخانه‌ها و نهادهای مرتبط در کمیته‌های تخصصی بریکس تأکید کرد. معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه همچنین شرکت در «نمایشگاه شانگهای؛ مختص کالاهای وارداتی به چین» را موجب جهش بزرگ اقتصادی جمهوری اسلامی ایران دانست و خاطرنشان کرد: از آنجایی که چین بازاری گسترده است، توسعه صادرات با آن برابر با صادرات به چندین کشور است. وی در ادامه افزود: در حوزه کالاهای دانش‌بنیان و برخی محصولات کشاورزی، مجوزهای لازم اخذ شده و بخش خصوصی با حضور به‌موقع در این نمایشگاه می‌تواند سود خوبی از بازار بزرگ چین به‌دست آورد. در ادامه این جلسه، مصوبات کمیسیون مشترک قطر و کوبا پیگیری شده و رایزنی‌ها برای رفع موانع برخی موافقتنامه‌ها انجام شد. توافقات حوزه انرژی، دارو و دانش‌بنیان در کمیسیون مشترک کوبا از جمله موضوعاتی بود که مقرر شد وزارتخانه‌های مربوطه مسئول رفع موانع پیش‌روی آنها شوند. در ادامه حاضران در این جلسه درباره چگونگی همکاری نهادها، موانع پیش‌رو و راهکارهای ارتقای همکاری‌های، بحث کرده و محورها و پیشنهادات خود را ارائه کردند. در این نشست همچنین تصمیماتی برای برگزاری کمیسیون مشترک کامبوج و برونئی گرفته شد.

دلایل برگزاری نمایشگاه توانمندی صادراتی صنایع کوچک و متوسط عنوان شد

تمرکز بر شناسایی و حمایت از دانش‌بنیان‌ها

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با هدف توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و تشویق استقرار این شرکت‌ها در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و فناوری از سال ۱۳۹۳ برنامه‌های توسعه‌ای خود را آغاز کرد.

شناسایی واحدهای صنعتی مستعد و کمک به دانش‌بنیان شدن واحدهای یادشده از طریق ظرفیت مشاوران و کلینیک‌های کسب‌وکار، ارائه تخفیف و تشویق برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و فناوری از جمله مهم‌ترین برنامه‌های این بخش بوده است. براساس آمار تا پایان شهریور ۱۴۰۰، ۵۴۶ واحد صنعتی دانش‌بنیان در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و فناوری کشور استقرار داشته و بیش از ۱۲۰۰ واحد مستعد دانش‌بنیان در شهرک‌ها و نواحی صنعتی شناسایی شده است.

بزرگ‌ترین هدف برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط، ایجاد باور در این شرکت‌ها و نمایش توانمندی‌های این مجموعه‌ها به مردم و مسئولان بود

جذب سرمایه‌گذار ریسک‌پذیر در حوزه فناوری

محمدرضا مرتضوی، دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفت‌وگو با صمت بر ارائه توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در این نمایشگاه خبر داد و گفت: بزرگ‌ترین هدف ما از برگزاری نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های صنایع کوچک و متوسط در این فرصت و فضای محدود، ایجاد باور در میان این شرکت‌ها و نمایش توانمندی این مجموعه‌ها به مردم و مسئولان بود. کلونی بزرگی از دانش و اراده در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار دارد و برگزاری این نمایشگاه موجب تبلور این باور در میان مجموعه‌های دانش‌بنیان خواهد بود. وی افزود: به عقیده من، مسیر حرکت به سمت تعالی از گذرگاه‌های حمایتی دولت عبور نمی‌کند. ارائه ایده‌ها و توانمندی در این فضای فنی و تخصصی و استفاده از امکانات موجود در کشور، موجب تعالی مستمر خواهد شد. این نمایشگاه بهترین بستر برای این موضوع است. شناسایی نیازها و توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای کوچک و متوسط یکی از اصلی‌ترین راهبردهای این نمایشگاه است. دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در ادامه گفت: دانش‌بنیان‌ها باید با ارائه توانمندی‌ها و ظرفیت‌های خود در پی جذب سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر در حوزه فناوری باشند. در این صورت موفق خواهیم شد با جلوگیری از خروج دانشمندان و پژوهشگران کشور موجب پیشرفت فعالیت آنها شویم تا با ایده‌پردازی و ارائه فناوری‌ها و راهکارهای نوین برای مشکلات موجود در بخش تجارت، اقتصاد، صنعت و تولید نویدبخش آینده روشن کشور باشند.

▣ دولت‌ها نباید سرمایه‌گذار باشند

مرتضوی در ادامه گفت: حل تمام این مشکلات نیاز به سرمایه دارد اما معتقدیم این سرمایه را نباید از درون دولت‌ها جست‌وجو کرد. قوی‌ترین و ثروتمندترین دولت‌های جهان نیز نباید در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند، بلکه ایده‌ها باید با یکدیگر ادغام و در سطح شرکت‌های دانش‌بنیان و با پشتیبانی سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر به نمایش دربیایند. باید فضایی به‌وجود بیاوریم که این درخشیدن در فضای مناسبی اتفاق بیفتد تا شرکت‌ها بتوانند شرکای مکمل خود در رفع نیازهای یکدیگر را پیدا کنند. امیدواریم برگزاری این نمایشگاه شروعی برای نمایش توانایی‌های مجموعه‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های کوچک و متوسط باشد. وی خاطرنشان کرد: عرضه درست توانایی‌های این شرکت‌ها موجب جذب نظر سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر خواهد شد و به‌تبع آن، شرکت‌های استارت‌آپی به‌وجود خواهد آمد.

دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران با بیان اینکه استقبال از نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط در حد بسیار قابل‌قبولی بوده، گفت: فضای نمایشگاه به‌شدت علمی و فنی است و ما تمام تلاش خود را به کار بسته‌ایم تا در ارائه ایده‌ها در فضای محدود ۳ سالن نمایشگاهی موفق عمل کنیم. خوشبختانه وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در سطح بسیار خوب و قابل‌قبولی حمایت‌های لازم از برگزاری این رویداد را به عمل آورده است. وزارت صنعت، معدن و تجارت بر حمایت از دانش‌بنیان‌ها و صنایع کوچک و متوسط تمرکز دقیقی دارد و به عقیده من، اگر سایر نهادها و سازمان‌ها مانند صداوسیما به‌عنوان رسانه ملی و دیگر رسانه‌های تخصصی در این حوزه به‌نحو شایسته‌تری این نمایشگاه را به مردم و آحاد مختلف جامعه معرفی کنند، فضا برای حرکت به سمت جذب سرمایه‌گذار ریسک‌پذیر افزایش خواهد یافت. مرتضوی در ادامه تصریح کرد: فعالیت‌های دانش‌بنیان حوزه‌ای است که نباید محدود به مرز و محدوده داخلی باشد. با از بین رفتن محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، شرکت‌ها و مجموعه‌های داخلی می‌توانند در حوزه تخصصی فعالیت‌های خود با شرکای بزرگ‌تری در خارج از مرزها همکاری داشته باشند. در همین راستا جای خالی شرکت‌های دانش‌بنیانی که تمام ایده‌ها را دریافت و طبقه‌بندی کنند، به‌شدت احساس می‌شود. اگر شرکتی داشته باشیم که ایده‌های جدید و نوآورانه را با روش‌های جدید جذب کند، با توفیقات بیشتری روبه‌رو خواهیم بود.

> عرضه درست توانایی‌های شرکت‌های صنایع کوچک و متوسط جلب‌نظر سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر خواهد شد و به‌تبع آن شرکت‌های استارت‌آپی به‌وجود خواهند آمد

حرکت به سمت دانش‌بنیان شدن شرکت‌های کوچک و متوسط

مدیرکل دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: هدف از برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط، حرکت شرکت‌های حاضر در شهرک‌های صنعتی به سمت دانش‌بنیان شدن است. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، امیرحسین اسدی با اشاره به برگزاری نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط، افزود: در کنار نمایشگاه، ساختاری با عنوان «تجربه یک صنعت» هر روز اجرا می‌شود و در آن برنامه‌ریزی‌شده تا شرکت‌های دانش‌بنیان در فرصتی بتوانند به توضیح کسب‌وکار خود و چگونگی دانش‌بنیان شدن‌شان بپردازند. وی ادامه داد: شرکت‌ها توضیح خواهند داد که در این مسیر چه مسائلی داشته‌اند و چه پیشنهادهایی برای کسب‌وکارهای مشابه دارند و در واقع امکان انتقال تجربه را فراهم کرده‌ایم. این مسئول اظهار کرد: این نمایشگاه مسیری بود تا در وزارت صنعت، معدن و تجارت به سمت دانش، تولید محصولات باکیفیت و استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشی کردن همه فرآیندها، فروش بهتر و صادرات حرکت کنیم. مدیرکل دفتر خدمات کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به حضور و بازدید وزیر صنعت، معدن و تجارت از نمایشگاه، تصریح کرد: این حضور نشان از عزم ویژه همه مدیران وزارتخانه و شخص وزیر در رویکردهای دانش‌بنیان دارد که منطبق با شعار امسال (تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین) است، زیرا باید توجه داشت، دانشی که ایجاد اشتغال می‌کند، صادرات و فروش را نیز افزایش خواهد داد.

اسدی اضافه کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان، شرکت‌هایی هستند که از ظرفیت‌های دانش برای فروش بهتر، افزایش بهره‌وری و افزایش کیفیت، صادرات بهتر و مدیریت منابع انسانی بهتر استفاده می‌کنند. وی با اشاره به اینکه این نمایشگاه در عمل آغاز فرآیند حرکت جدی وزارت صنعت، معدن و تجارت در بحث‌های اقتصاد دانش‌بنیان بود، اضافه کرد: حضور وزیر، وقت زیادی که برای بازدید از نمایشگاه صرف کرد و صحبت‌هایی که با تک‌تک غرفه‌ها داشت، حاکی از عزم وزارتخانه است.

سخن پایانی

هفته گذشته نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی شرکت‌های کوچک و متوسط همزمان با گرامیداشت دهه «تولید و تجارت» (اول تا دهم تیرماه) همراه با برپایی پاویون ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها با همکاری و مشارکت راهبردی خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد. بسیاری این نمایشگاه را راهی برای حمایت از دانش‌بنیان‌های فعال در حوزه صنایع کوچک و متوسط خواندند. این در حالی است که برخی معتقدند شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی هر اندازه هم که خلاق باشند اما زیرچتر ساختاری و فرهنگی جامعه مانفس می‌کشند. سایه‌هایی که ساختارهای بروکراتیک، اداری، قوانین و نظارت از یک‌سو و فرهنگ کار بر سر استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌گستراند، همچنان بلند است؛ بنابراین توقعات و انتظارات از این شرکت‌ها باید با لحاظ شرایط اکوسیستمی ایران باشد و از سویی بدانیم اگر به‌دنبال اوج‌گیری اقتصاد دانش‌بنیان در کشور هستیم، نمی‌توانیم چشم خود را یکسره به آن مشخصه‌های ساختاری و فرهنگی ببندیم و برخورد رؤیابافانه با رشد داشته باشیم.

مدیرعامل نمایشگاه شهرآفتاب:

نگاه به سایت‌های نمایشگاهی عادلانه نیست

مدیرعامل نمایشگاه شهرآفتاب با انتقاد از عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره سیاست‌گذاری نمایشگاهی کشور گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره سایت‌های نمایشگاهی کشور نگاه مساوی ندارد و تنها به یک سایت توجه می‌کند. عباس تقدسی‌نژاد با تاکید بر این موضوع که شهرآفتاب ظرفیت تبدیل بزرگ‌ترین سایت نمایشگاهی کشور را دارد به خبرنگاران گفت: مهم‌ترین ویژگی شهرآفتاب این است که محدودیت توسعه ندارد اما سایت‌های دیگر مانند سایت نمایشگاهی تهران این موقعیت را ندارند. ما در این سایت ۴۱۴ هکتار فضا در اختیار داریم که فقط یک‌سوم آن آماده شده و در این سال‌ها حتی از آن یک‌سوم هم استفاده کامل به عمل نیامده است، به‌ویژه در دو سال گذشته که کرونا مزید بر علت شده بود. البته یک‌سری اشکالات زیرساختی در مجموعه داشتیم مانند تاسیسات و دسترسی و... که در این مدت کوتاه با تلاش فراوان در ۴ ماه برطرف شده است.

به گزارش ایسنا، مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی شهرآفتاب افزود: باید رویکرد ما به بحث برگزاری نمایشگاه تغییر کند، اگر تغییری اتفاق نیفتد، دچار ضعف در صنعت نمایشگاهی خواهیم بود. مثل حضور در نمایشگاه اکسپو دوبی که واقعا ضعیف‌ترین حضور ایران در این رویداد جهانی بود. البته بهترین منطقه مکانی برای ساخت پاویون ایران در نظر گرفته شده بود اما استفاده مناسب از این موقعیت نشد. این موضوع در صنعت نمایشگاهی کشور نیز وجود دارد و متاسفانه متولی که برای این امر تصمیمات مناسب بگیرد، نداریم.

تقدسی‌نژاد با اشاره به اینکه اشکال جدی این است که وزارت صنعت، معدن و تجارت برای مدیرعامل نمایشگاه حکم صادر می‌کند، گفت: از دید وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان توسعه، تنها یک سایت نمایشگاهی در کشور وجود دارد و آن سایت خیابان سئول است اما در واقع نباید این‌گونه باشد و همه کشور و همه سایت‌های نمایشگاهی باید به یک شکل و با یک نگاه مساوی دیده شوند. همه سایت‌های نمایشگاهی از این موضوعات گلایه دارند، حتی چند ماه باید تلاش کنند تا مجوز برای برگزاری یک نمایشگاه صادر شود. به‌ویژه برای نمایشگاه‌هایی که درآمد ارزی دارند، به‌راحتی برای آن مجوز نمی‌دهند اما برای نمایشگاه تهران به‌راحتی مجوز صادر می‌شود، چون قدرت تصمیم‌گیری دارند و فکر می‌کنند همه بحث نمایشگاهی فقط آنجاست.

وی ادامه داد: ما ۳۳ سایت نمایشگاه در کشور داریم که وزارت صنعت، معدن و تجارت باید برای همه آنها به‌تناسب‌شان، سیاست‌گذاری کند.

مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی شهرآفتاب گفت: در دوره اخیر ریاست جمهوری ادعای دو برابر شدن صادرات از ۳۵ به ۷۰ میلیارد دلار را داریم که شعار دولت برای ۴ سال است. نمایشگاه‌ها بستر مهم برای این امر است که تولید را ارائه و ظرفیت‌سازی ایجاد کنند. کدام سایت نمایشگاهی مناسب‌تر از شهرآفتاب وجود دارد که بحث نزدیکی به فرودگاه امام خمینی و حمل‌ونقل ریلی و دسترسی‌های مناسب برای توسعه صادرات داشته باشد؟

تقدسی‌نژاد با اشاره به اینکه این مسئله در کنار سایر موارد مزیت‌های نمایشگاه شهرآفتاب را صدچندان می‌کند، بیان کرد: سالن‌های یکپارچه و بدون ستون شرایطی عالی برای غرفه‌آرایی و ورود تجهیزات فراهم کرده که این شرایط در بسیاری از سایت‌ها مقدور نیست. وی افزود: ما مترو اختصاصی داریم که بزرگ‌ترین سازه مترو در کشور است که ۱۰ هزار نفر همزمان می‌توانند با آن تردد کنند. دسترسی‌های مناسب هم سبب‌شده ترافیک نداشته باشیم و پارکینگ‌های شهرآفتاب ظرفیت و گنجایش ۲۰ هزار خودرو را دارد.

وی در پایان گفت: این موضوعاتی است که باید بیان شود و آنچه واقعیت‌های این صنعت است گفته و امیدواریم تغییر در رویکردها و سیاست‌گذاری و تصمیمات مدیران ارشد این حوزه ایجاد شود و شاهد رشد این صنعت در کشور باشیم.

گزارش میدانی

دیگر روزنامه‌ای در کار نیست

پیاده‌روهای شهر تهران، پر است از دکه‌هایی که این روزها دیگر در آنها خبری از روزنامه‌های رنگارنگ با تیترهای جذاب نیست. چایی و سیگار، جای خود را به روزنامه‌ها داده‌اند. البته هستند دکه‌هایی که همچنان بازار گرم روزنامه‌ها را دارند. اغلب مشتریان این دکه‌ها برای خرید سیگار و تنقلات به آنها مراجعه می‌کنند. صاحبان این شغل، قطعا مشکلات زیادی هم دارند و شغل آنها با چالش‌هایی همراه است. خبرنگار گسترش‌نیوز برای بررسی این چالش‌ها به بعضی از خیابان‌های تهران رفته تا از نزدیک شاهد این چالش‌ها باشد.

آقای میرزایی، صاحب یکی از دکه‌ها، در پاسخ به سوالی درباره مشکلات این شغل، گفت: «دزدی یکی از مشکلات اذیت‌کننده این شغله. یهو می‌بینی سرم که شلوغ شد، یکی میاد دو بسته از این تخمه‌هارو برمیداره و میره.»

بیشتر چه چیزهایی می‌فروشید؟

«تا دلت بخواد سیگار. انقدر مشتری داره که حد نداره از ۷ صبح که دکه‌رو باز می‌کنم، مشتری سیگارو چایی میاد.»

مشغول کار که شد به مسیرم ادامه دادم. اندکی بالاتر یک دکه دیگر بود. روبه‌روی دکه یک سماور بزرگ گذاشته بود و چایی و نسکافه هم می‌فروخت. روی دیوار دکه نوشته بود (اسپرسو) موجود است. سرش که خلوت شد، جلو رفتم و پرسیدم، بازار فروش روزنامه چطوره؟

با بی‌حوصلی جواب داد: «اکثر مردم فقط توقف می‌کنن و نگاه می‌کنن. قبلا خیلی فروش داشتیم شاید از هر روزنامه ۳۰۰ تا ۴۰۰ نسخه در طول روز می‌فروختم اما الان فقط میان وایمیسن‌و نگاه می‌کنن.»

درآمد این شغل چقدره؟

«درآمدش بالاس. اگر بتونی از شهرداری مجوز بگیری، خیلی می‌تونی از این کار درآمد داشته باشی. البته باید بتونی با این شرکت‌های سیگار قرارداد خوب ببندی و هر هفته چند بسته رایگان ازشون بگیری. این‌جوری درآمدت خیلی بیشترم می‌شه. آدم کاری باشی می‌تونی ماهی ۵۰ میلیونم درآمدم داشته باشی. باید بدونی چه چیزهایی بیاری که فروش بره. تنقلات، آبمیوه و سیگار. اینا پرفروش‌ترین‌های دکه هستند.»

راه افتادم و چند ایستگاه جلوتر به دکه دیگری رسیدم که روبه‌روی در اصلی ایستگاه مترو بود. وقتی از فروشنده درآمد این کار پرسیدم گفت: «چون جلوی مترو هستیم، خیلی درآمدش خوبه. البته کرایه‌ای هم که به شهرداری پرداخت می‌کنیم، بالاست. بخش قابل‌توجهی از درآمدرو کرایه می‌دم.»

مشکلاتی هم دارید؟

«کار بدون مشکل مگه میشه؟ تا دلت بخواد مشکل هست. اوج کار ما تازه ساعت ۱۰ شب به بعده که شهرداری مانع کار میشه. اگه بتونیم تا یک صبح باز باشیم، قطعا هم برای خودمون بهتره و هم برای کسایی که اون ساعت دنبال مغازه باز می‌گردن. کرایه‌ها هم که هرچقدر بخوان زیاد می‌کنن و نظارتی روش نیست. سیگار خارجی هم که با ترس‌ولرز باید بفروشیم، چون قاچاق محسوب میشه و هرلحظه ممکنه بیان دکه‌رو پلمب کنن. خلاصه اینکه دکه‌داری خیلی کار راحتی هم نیست. دیدی که چه مشکلاتی داره، تازه این یه بخشیش بود.»

چرا روزنامه نمی‌فروشید؟

«روزنامه؟ دیگه وقتی خبرا رفته توی گوشی، کی روزنامه میخره؟ البته چرا، روزی یه تعدادی برام میارن، ولی خب خیلی کم مخاطب داره. نه اینکه مخاطب کم شده‌ها، نه، میان اینجا چایی و سیگار میخرن، وایمیسن روزنامه‌هارو نگاه می‌کنن و میرن.»

آخر ماه چقدر درآمد داری؟

«این کار درآمد مشخص و ثابتی نداره. آخر یک ماه ۱۰۰ میلیون ماه بعد ۷۰ میلیون. عمده درآمد ما از سیگاره. شاید روزی ۳ میلیون تومن سیگار می‌فروشیم. البته اگه اون سیگارهایی که پولشو پرداخت نمی‌کنن و فرار می‌کنن‌رو اضافه کنی بیشترم میشه.»

یعنی چی؟

«بعضی اوقات اینجا تنهام و نمیرسم همه مشتری‌هارو راه بندازم. یکی میاد سیگار بخره تا می‌بینه سرم شلوغه، پولشو نمیده و فرار میکنه. انقد از این اتفاقات برام افتاده. این کار خطرم داره‌ها. اگه تنها باشی برای همون ساعت ۱۰ شب که خیابون اینجا خلوت میشه، راحت ازت زورگیری می‌کنن. یه‌بار که خواستم دکه رو ببندم، ۲ نفر با چاقو بهم حمله کردن و هرچی پول نقد داشتم بردن.۲ تا دستگاه کارتخوان هم داشتم که اونارو هم بردن.»

در این پرس‌وجوها و با توجه با شواهد، متاسفانه سیگار جای خود را به روزنامه داده است. بیشتر مشتری‌های دکه‌ها نوجوانان و جوانان هستند که برای تهیه سیگار به آنها مراجعه می‌کنند. بعضی‌ها هم برای خرید چایی، نسکافه و سایر تنقلات. دکه‌هایی که روزگاری ماهیت آنها فروش مهم‌ترین روزنامه‌های کشور بوده، حال تبدیل به کافی‌شاپ و سوپرمارکت شده‌اند.

خبر

دانش‌بنیان‌ها بدون مزایده مشوق می‌گیرند

معـاون برنامه‌ریزی سـازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از اختصاص مشوق‌های ویژه به شـرکت‌های دانش‌بنیان نظیـر واگذاری زمیـن برای شـرکت‌های دانش‌بنیـان خبر داد و گفـت: واگذاری زمین در شـهرک‌های صنعتی به دانش‌بنیان بدون مزایده انجام می‌شود.

بـه گـزارش صمت رضـا غلامی‌اوریمـی در نشسـت بـا شـرکت‌های دانش‌بنیـان شـهرک صنعتی شیراز افزود: شرکت‌های دانش‌بنیان فقط ۱۰درصد از حق انتفـاع زمین را به‌صورت نقدی و مابقی را به‌صورت اقسـاط ۴۲ تا ۴۸ماهه پرداخت می‌کننـد. وی در ادامه از اولویـت واگذاری دفاتر در مراکز خدمات فناوری و کسب‌وکار شهرک‌های صنعتی کشور به شرکت‌های دانش‌بنیان خبر داد و گفـت: امیدواریم بتوانیم بسـتر مناسـبی برای حضـور دانش‌بنیان‌هـا کنار واحدهـای صنعتی فراهـم کنیم. معاون برنامه‌ریزی سـازمان صنایع کوچک و شـهرک‌های صنعتی ایـران در ادامه از فعالیت ۵۷۰شـرکت دانش‌بنیان در شهرک‌های صنعتی سراسر کشور خبر داد و گفت: از مهم‌ترین برنامه‌های امسـال، حمایت و کمک به دانش‌بنیان کردن شرکت‌های مستعد دانش‌بنیان شدن است که در این زمینه ۱۶۲۳ شرکت مستعد، شناسایی شـده‌اند. وی افزود: امسال نیز شناسایی واحدهای مسـتعد دانش‌بنیان شـدن را در دسـتور کار قرار داده‌ایم تا با انجام خدمات حمایتی بتوانیم شـمار شرکت‌های دانش‌بنیان در شهرک‌های صنعتی را ارتقا دهیم. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس نیز بـا بیان اینکه در چارچـوب برنامه‌های ابلاغـی سـازمان و وزارتخانـه صنعت،معـدن و تجارت، برنامه امسال این شرکت برمبنای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و فراهم کردن بسترهای لازم بـرای تولیـد محصـولات دانش‌بنیـان در شـهرک‌ها و نواحی صنعتی استان تدوین و برخی از آنهـا وارد مرحله اجرایی شـده، گفت: باتوجه به ظرفیت‌های موجود در شـهرک‌های صنعتی برای تحقق تولید دانش‌بنیان، تسهیل در امور واحدهای صنعتی دانش‌بنیان و ارائه امکانات و مشـوق‌ها به این مجموعه‌ها در اولویت قرار دارد. سیدمصطفی هاشـمی از مهم‌تریـن ایـن برنامه‌هـا را پیگیری مطالعات و امکان‌سنجی و مکان‌یابی ایجاد شهرک صنعتی تخصصی شرکت‌های دانش‌بنیان با هدف بسترسـازی برای اسـتقرار واحدهای دانش‌بنیان و تسـهیل در روند تجاری‌سـازی و تولید صنعتی محصـولات دانش‌بنیـان، شناسـایی واحدهای صنعتی مسـتعد دانش‌بنیـان، ثبـت واحدهای دانش‌بنیان، ایجـاد زون واحدهای دانش‌بنیان در شـهرک‌های صنعتی تقاضامحور، اولویت استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در شهرک‌های صنعتی و حمایت از اسـتقرار آنها اعلام و تصریح کرد: انجام عارضه‌یابی و ارائه خدمات توسـعه کسـب‌وکار با استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، ایجاد بانک جامـع اطلاعاتی محصولات و شـرکت‌های دانش‌بنیان و تهیه شناسـنامه محصولات فناور و دانش‌بنیان، شناسـایی واحدهای صنعتی مستعد دانش‌بنیان در شهرک‌های صنعتی به‌منظور رشد کمـی و کیفی شـرکت‌های دانش‌بنیـان و ایجاد امکان مشارکت واحدهای دانش‌بنیان با واحدهای صنعتی در ارتباط با تولید و توسعه سبد محصولات دانش‌بنیان از دیگر برنامه‌هایی است که اجرای آنها آغاز شده است.

بازدید اعضای شورای شهر از خط پدافندی آب شهر یزد

جلال علمدار، سرپرسـت شـرکت آبفا استان از بازدید اعضای شورای شهر از خط پدافند آب شهر یزد خبر داد و گفت: در این آیین درباره جداسـازی آب شـرب، بهداشـت و موانع اجرای پروژه رینگ شـهر یزد که باعث زمانبر شـدن این پروژه شده، بحـث و گفت‌وگو شـد. به‌گـزارش روابط‌عمومی شـرکت آب و فاضلاب استان یزد، وی خاطرنشان کـرد: اجرای این پروژه شـاید باعث ایجاد ترافیک در بعضی از خیابان‌های شـهر شـود، اما در آینده نزدیـک با بهره‌بـرداری از این پروژه، آب شـهر با فشـار و کیفیت یکسان به مشترکان خواهد رسید. علمدار ضمن ارزشـمند ارزیابی کـردن این اقدام گفت: میزان سـاخت مخزن ذخیره آب شـرب در پروژه بزرگ رینگ شـهر یزد برابر است با ۲۰سال سـاخت مخزن ذخیره توسط شرکت آبفا، بنابراین به‌نتیجه رسیدن این پروژه، حمایت بیشتر شورای شهر را می‌طلبد.

ارائه مشوق برای جذب ترانزیت از بنادر

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان گیلان گفت: باتوجه به روند رو به گسترش مراودات اقتصادی ایران با کشـورهای عضو اتحادیه اوراسـیا، صادرات ایران به کشـور روسیه ۶۳درصد و واردات از این کشور ۶۰درصد بوده است که کالاهای پارچه و الیاف منسـوجات، فلزات، قطعات و لوازم یدکی، کالاهای سـاختمانی، کالاهـای معدنی، کانتینر، کود و سـموم شـیمیایی، لوازم‌خانگی و محصولات سـبک، ماشـین‌آلات، مواد اولیه و ترکیبات شـیمیایی، مواد غذایی و نفتی را شـامل می‌شود. حسـین یونسـی در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: سازمان بنادر و دریانوردی یکی از زنجیره‌های تامین کالای کشـورها از طریق مد حمل‌ونقل دریایی اسـت و مهم‌ترین رسالت آن بهبود ارائه خدمات بندری و دریایی است. وی کم بودن حجم کالای صادراتی و عدم‌صرفه‌جویی با اسـتفاده از حمل‌ونقل دریایی، نهادینه شدن حمل‌ونقل جاده‌ای به‌عنوان مسیر اصلی انتقال کالاهای صادراتی به روسیه باوجود سهولت و به‌صرفه بودن مسیر دریایی، فقدان توسعه پایانه کانتینر یخچالی در بنادر شـمالی و ناوگان شـناورهای رو-رو را از دلایل عمـده صـدور کالاهای صادراتی ایران به روسـیه از طریق مبـادی مرز زمینی عنوان کرد. وی نقش اعمـال تخفیفات و معافیت‌های لازم در جذب ترانزیت از بنادر کشور را بسیار حائزاهمیت دانست و گفت: براساس تعرفه‌های اعمال‌شده سـازمان بنادر و دریانوردی با اعمال تخفیفـات و معافیت‌های مربوط به کالا و کانتینرهای حاوی کالاهای ترانزیتـی خارجی و اعمال تخفیف ۲۵درصدی به حقوق و عوارض مترتب بر شناور و تاثیر آن بر کرایه حمل از برنامه‌های سازمان بنادر و دریانوردی برای جذب کالای ترانزیتی کشورهای همسایه به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا است.

شرط افزایش سهم ایران از تجارت اوراسیا

توسعه زیرساخت‌های بنادر شمال الزامی است

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

افزایـش سـهم تجارت ایـران در اتحادیـه اقتصادی اوراسـیا و بـرای آنکه در بلندمدت جایگاه مناسب اقتصادی برای کالاهای صادراتی و وارداتی داشته باشد، در گرو فراهم کردن زیرسـاخت‌های مناسب بندری به‌ویژه در بنادر شمالی کشور است که گیلان وزن سنگینی در این زمینه دارد.

طی سـال‌های اخیر برخی کشـورهای مطرح منطقه، سرمایه‌گذاری‌های بزرگی برای ورود به بازار اوراسـیا کرده‌اند که از آن می‌توان به هند و ترکیه اشـاره کرد. هنـد به‌عنوان یکـی از قدرت‌های نوظهور اقتصادی و سیاسـی جهان و همچنین ترکیه که اکنون در این بازار فعالیت گسترده‌ای دارد، رقبای سرسختی برای ایران محسوب می‌شوند.

هند و ترکیه نیز در خلأ سرمایه‌گذاری مناسب ایران و بی‌توجه به حوزه تجارت و صـادرات و بازارهـای منطقه و سیاسـت‌های نگاه به غرب دولت‌های پیشـین، کمابیـش بازارهای اوراسـیا را تصاحـب کرده‌اند، در حالی که دولت سـیزدهم با اولویـت قـرار دادن همکاری تجاری و ورود به بازارهای همسـایه به‌جای چشـم داشـتن به غرب، چه در عمل و چه در حوزه دیپلماسـی، زمینه را برای بازگشت دوباره ایران به سفره تجارت منطقه‌ای فراهم کرده است.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا در حال حاضر با ۵ عضو اصلی شامل کشورهای روسیه، بلاروس، ارمنسـتان، قزاقستان و قرقیزستان یکی از اتحادیه‌های اقتصادی مهم دنیا است

تنوع‌بخشی به مسیرهای تجارت دریایی

یک کارشناس روابط بین‌الملل و حوزه اقتصاد در ارتباط با بررسی مسیرهای صادراتی به کشورهای عضو اوراسیا گفت: درباره روسـیه و شـرق اروپا باید یک پیش‌فـرض بدیهی در مـراودات بین‌المللی را به‌عنوان یک اصل در دسـتور کار قرار داد، این واقعیت که هیچ کشـوری تمام تخم‌مرغ‌های خود را در سـبد کشـوری دیگر قرار نمی‌دهد و مناسبات اقتصادی خود در مسیر تامین کالاهای اساسی و بازارهای صادراتی را بر تنوع‌بخشی از منظرهای کمی و کیفی بنا می‌کند، امری است که در اسـتراتژی اقتصادی بین‌المللی کشـورمان تا به امروز قابل‌مشـاهده نبوده است. مجید صیادنورد ادامه داد: مصداق بارز این موضوع، صادرات کالاهای ایرانی از مسـیر جمهوری آذربایجان به کشـور روسـیه یا کشورهای شـرق اروپا است، این در حالی اسـت که بخش عمده سبد صادراتی ۲ کشور در محصولات کشاورزی مشـترک بوده و این تعارض منافع، در کنار رقابت‌های سیاسی و تضاد امنیتی مبتنی بر حاصل جمع صفر این کشور علیه منافع ملی جمهوری اسلامی، دستاوردی جز شکست برای بازاریابی و نگاهداشت مقبولیت در بازارهای به‌دست‌آمده برای تجارت خارجی کشورمان به‌همراه نداشته اسـت. وی نتیجه این مشـکلات را در طولانی شـدن مدت زمان صادرات دانسـت و گفت: همین امر زمینه را برای فساد محصولات که بیشتر هم کشاورزی هستند، فراهم کرده و در عمل تمایل بازار هدف را به محصولات ایرانی کاهش می‌دهد. صیادنورد خاطرنشـان کرد: سازمان توسعه تجارت، سازمان منطقه آزاد انزلی، وزارت راه و شهرسازی، وزارت امور خارجه و وزارت جهـاد کشـاورزی در کنار اتـاق بازرگانی و انجمن کامیون‌داران کشـور، بازیگران اصلی برون‌رفت از این مشکل اساسـی در مناسبات صادراتی کشورمان هستند که از انعقاد قرارداد به‌منظور کاهش عوارض، ارائه بسـته‌های تشویقی به شرکت‌های تولید و صادرکننده برای بهره‌گیری از بنادر برای صادرات تا سرعت بخشـیدن به طرح ملی اتصال منطقه آزاد انزلی به خط ریل سراسری، ارسال کالاهای تولیدی-صنعتی و نه کشـاورزی از مسـیر جاده‌ای کنونی، سازکار تبدیل این چالش به فرصت و بالفعل‌سـازی فرصت‌های موجود و مهم‌تر از این دستاوردها، ایجاد فرصت‌های بالقوه جدید از مهم‌ترین نتایـج این هم‌افزایی و تغییر اسـتراتژی صادراتی و ترانزیتی کشورمان ارزیابی می‌شود.

گلایـه فعـالان اقتصـادی از زیرسـاخت‌های تجاری

همواره ضعف‌های زیرسـاختی برای تجارت با کشورهای همسـایه بزرگ‌ترین چالش تجار ایرانی بـوده و حداقل طی یک دهه اخیر بارها این مسـئله روی میز مسئولان و متولیان امر گذاشـته شـد، در حالی که هنوز این ضعف‌های صادراتی در جای خـود باقی مانده‌اند. طبق گفتـه تجـار و فعـالان اقتصادی کشـور، فرسـودگی و فقـدان مدرن‌سـازی نـاوگان حمل‌ونقل یکـی از بزرگ‌تریـن ضعف‌هـای تجـاری به‌ویژه در بنادر هسـتند که گیلان نیـز از این قاعده مستثنا نیست.

فعـال اقتصادی و سـرمایه‌گذار حوزه تجـارت در منطقه آزاد انزلـی نیـز در گفت‌وگو با ایرنا با بیـان اینکه تجارت ما با اوراسـیا همیشه خوب نبوده، اظهار کرد: در دادوستد با کشور روسـیه، به‌رقم ۲ میلیارد دلار رسیدیم، اما باوجود حضور در بازار اوراسـیا و اسـتفاده از تعرفه‌های گمرکـی این اتحادیه، به‌دلایـل موانـع قانونی، تجارت با این کشـورها را از دسـت داده‌ایم.

تنوع‌بخشی به مسیرهای تجارت دریایی

مسـعود دانشمند اسـتفاده از کریدور شمال و جنوب را در کاهـش هزینه و مدت زمان ترانزیت کالا به کشـورهای عضو اتحادیه اوراسیا اثرگذار عنوان کرد و افزود: برای کالاهایی که از هند و چین به اروپای شـمالی حمل می‌شوند، این کریدور بهترین مسیر بود.

رقابت میان بنادر ایرانی انزلی، کاسـپین و امیرآباد نیز یکی دیگر از مشکلات ترانزیت کشور است. بندر امیرآباد پیشنهاد راه‌اندازی خط رو-رو با قطار به بندر ماخاچ را داده اسـت، این در حالی اسـت که اگر بخواهیم ترانزیت به اروپا داشته باشیم، مسیر بنادر امیرآباد به ماخاچ مناسب نیست.

وی تاکیـد کـرد: باتوجه بـه اینکه هنـوز بنـدر امیرآباد بـه قطـار سراسـری متصـل نیسـت، آوردن قطـار رو-رو اقتصـادی به‌نظـر نمی‌رسـد؛ از بندرعبـاس چگونه می‌تـوان قطـار را بـه امیرآبـاد رسـاند؛ ایـن راه مسـیری غیراقتصادی برای حمل بار اسـت که هزینـه و زمان زیادی می‌برد.

ایـن فعال اقتصـادی و تجاری تصریح کـرد: باید تکالیف هر بندر (انزلی، کاسـپین و امیرآباد در مازندران) مشـخص شـود. بعد از گذشت سال‌ها، مرکز گیلان رشت به شبکه ریل سراسـری متصل شد، اما هنوز مسیر ۴۰کیلومتری خط آهن از رشـت به انزلی متصل نشـده اسـت. دنیا نمی‌ایستد که ما زیرسـاخت مناسب را فراهم کنیم. اگر نتوانیم کالا را در موقع مناسـب حرکت دهیم، در مسیر دیگری به حرکت خود ادامه می‌دهد.

دانشـمند اضافه کرد: تجار ایرانی ایـن ظرفیت را دارند که محصولات و کالاهای یخچالی خود را در زمسـتان از مناطق گرم و در تابسـتان از مناطق سـرد به کشـور روسیه ترانزیت کنند کـه برای این کار نیازمند کانتینر یخچال‌دار هسـتند، در حالی که پایانه، کامیون و کشـتی یخچالی مناسب نداریم و باید پرسـید که با چه زیرسـاختی می‌توانیم از این اتحادیه سهم تجارت بخواهیم.

وی اظهـار کـرد: در حال حاضـر ترکیـه و آذربایجان در بازار اوراسـیا فعالیت می‌کنند، اما ما فاقد این زیرسـاخت‌ها هستیم و کسـی هم برای ایجاد آن کمکی نمی‌کند. سازمان توسـعه تجارت با سـرمایه‌گذاری و بخش خصوصی با خرید حدود ۱۵هزار کانتینر یخچالـی می‌تواند در ایجاد این پایانه مسـاعدت لازم را داشـته باشـد؛ بدون سـرمایه‌گذاری نمی‌توان در این بخش موفق عمل کرد.

وی تاکیـد کـرد: بـدون ایجاد زیرسـاخت نمی‌توانیـم در بـازار اوراسیا حرفی برای گفتن داشته باشیم. برای اینکه بتوانیم در اوراسـیا در بلندمدت جایگاه مناسب اقتصادی برای کالاهای صادراتی و وارداتی داشته باشـیم، باید زیرساخت مناسب را فراهم کنیم. ایجاد زیرسـاخت فقط ساخت بندر نیست، بندر بدون پس‌کرانه، جـاده، امکانات تخلیه و بارگیری، ارتباطات دریایی، کشـتی مناسب و پایانه با تجهیزات مناسب در عمل بدون فایده است.

کشورهایی نظیر تاجیکستان، مولداوی، ازبکستان، ترکمنستان، ترکیه، ایران، هند، چین و تونس نیز خواهان پیوستن و عضویت در این اتحادیه هستند

گیلان، نوک پیکان کسب سهم حداکثری از بازار اوراسیا

یکـی از اعضـای اتاق بازرگانـی ایران و روسـیه در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه بیش از ۴۰درصد فعالیت اقتصادی کشـور ما با روسـیه از اسـتان گیلان انجام می‌شود، گفت: گیلان تنها استانی است که راه ارتباطی باواسـطه و بدون‌واسـطه با روسـیه دارد و می‌تواند از ظرفیت ۳ مسـیر تجاری ریلی، زمینـی و دریایی برای افزایش تجارت با این کشور استفاده کند.

روشـن‌علی یکتا بااشـاره به اینکه تحـولات اخیر در منطقه غرب آسـیا می‌تواند برای ایـران فرصتی برای افزایش و تقویت جایگاه خود در تجارت منطقه باشـد، افزود: برای اسـتفاده بیشـتر از این فرصت، اتاق ایران و روسـیه به‌طورمداوم و ممتد رایزنی‌هایی را با کشـور روسـیه دارد و با دعوت‌هایی که از طرف روسی داشته و خواهد داشـت، باید افزایش سـطح همکاری‌ها را در دستور کار قرار دهد.

وی گفـت: بـا ایـن ظرفیت‌هـا گیـلان می‌توانـد بدرخشـد. منطقه آزاد انزلی نیـز به‌عنوان یک ظرفیت بالقوه با برخورداری از شـهرک‌های صنعتی و استفاده از نیروهـای تحصیلکـرده در ترانزیـت کالا بـه اقصی نقاط کشـور می‌تواند نقش محوری داشـته باشـد که جابه‌جایـی انواع محصولات کشـاورزی، مواد معدنی و بسـیاری موارد دیگر از این مسـیر، نیازمند ساماندهی است.

عضـو اتاق بازرگانی ایران و روسـیه تاکید کرد: اتاق مشترک ایران و روسـیه تمهیدات و سفارشات ویژه‌ای را در دستور کار دارند تا اعضای هیات‌رئیسه مسیرهای جدیـدی بیابنـد و در صادرات کالاهـا از آنها بهره‌مند شـوند. یکتا خاطرنشـان کرد: در ایـن رابطه گره‌های صادراتـی نظیر ناوگان حمل‌ونقل فرسـوده وجود دارد که با تلاش‌های انجام‌شـده درصدد رفع آن به‌وسـیله مدیران دولتی و غیردولتی هستیم، اما می‌توان این‌گونه گفـت هنوز بخش اعظـم آن به‌قوت خـود باقی مانده است.

وی بـر سـاماندهی مسـیرهای موجـود به‌ویـژه از منطقـه آزاد انزلی تاکید و اظهار کـرد: باید از ظرفیت سـرمایه‌گذاران روسی اسـتفاده کنیم. در بحران اخیر، این سـرمایه به کشـورهای دیگر سـرازیر می‌شـود و کمتریـن برخـورداری را با همـه ظرفیت‌های موجود، ایران برداشت کرده است.

عضو اتاق بازرگانی ایران و روسیه به مشکلات بانکی، ارزی و حمل‌ونقل که کشورمان از آن رنج می‌برد، اشاره و اضافه کـرد: مقوله دیگر، موازی‌کاری مدیران اسـت که باید این ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها یکپارچه‌سـازی و بالفعل شـود. یکتا تصریح کرد: صادرات از مرز زمینی و از گمرک آستارا برای مردم خوب و صبور این شهرستان در بسـیاری موارد با ترافیک و ناهنجاری‌های اجتماعی همراه است، اما انزلی با این همه توان و ظرفیت، فعالیت چندانی ندارد.

سخن پایانی

اتحادیه اقتصادی اوراسـیا فرصت مناسبی را برای ایران فراهـم می‌کند تا با اسـتفاده از تعرفه‌های تجاری، فرصت سـرمایه‌گذاری و توسـعه صـادرات غیرنفتـی محصولات صنعتی و کشـاورزی را پیدا کـرده و کالای‌های ایرانی در بازارهای جهانی قابلیت رقابت‌پذیری داشته باشند.

ایجاد فرصت‌های سیاسـی ـ اقتصادی ناشـی از توسعه اقتصادی، تقویت مراودات اقتصادی، کاهش آسـیب‌پذیری و وابسـتگی متقابل اقتصادی به کشورهای اوراسیا از دیگر فرصت‌هایی اسـت که این اتحادیه برای کشـور جمهوری اسلامی ایران فراهم می‌کند. باتوجه به اینکه در آبان ۱۴۰۱ این موافقتنامه تجاری به‌پایان می‌رسـد، کشور ما به‌دنبال آن اسـت تا پروتکلی را به‌امضا برسـاند تا تجدید دوباره در دستور کار قرار گیرد و بتوانیم عضو اتحادیه اوراسیا شویم. از دیرباز و به‌طور دقیق‌تر، گیلان طی ۳۰۰سال اخیر، نقش محوری را در تجارت ایران با آسیای‌میانه، قفقاز و به‌طورکل شمال برعهده داشـته و امروزه بندرهای انزلی، کاسپین و آستارا به‌ویژه بندر انزلی به‌عنوان نوک پیکان تجارت ایران نقش‌آفرین هستند. بندر گیلان با ظرفیت تخلیه و بارگیری بسـیار بالا و همچنین قرارگیری در نزدیک‌ترین جغرافیا با کشورهای شمال نقش موثری در توسعه تجارت خارجی و ارزآوری کشور در حوزه تجارت منطقه‌ای ایفا کرده و امروز نیـز این نقش را انجام می‌دهنـد، همچنین قرار گرفتن در کریدورهای بین‌المللی از قبیل نوستراک و تراسیکا و سایر کریدورهای بین‌المللی موجب شـده مجتمع بندری انزلی و در کنار آن بندر کاسـپین که بـا فاصله کمی در منطقه آزاد انزلی واقع شده، نقش برجسته‌ای در صنعت حمل‌ونقل دریایی با کشورهای حاشیه دریای‌خزر و اروپایی ایفا کنند. اسـتفاده از ظرفیت بنـادر گیلان در توسـعه فعالیت‌های اقتصادی ایران با اتحادیه اوراسـیا که پیش‌بینی می‌شـود به‌زودی تجارت دنیا به‌سـمت آسـیا سوق پیدا کند، بسیار حائزاهمیت است؛ مسـئله‌ای که کارشناسان این حوزه نیز بر آن صحه می‌گذارند.

نقش ارزنده شرکت نفت و گاز سرو در تولید فولاد ایران

تولید ۷۰ درصد آهن‌اسفنجی کشور با کاتالیست نفت و گاز سرو

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بیست‌ودومین دوره کارگاه‌های آموزشی تخصصی شرکت نفت‌وگاز سرو با محوریت کاتالیست‌های فرآیند احیا مستقیم آهن با حضور بیش از ۲۰ مجتمع فولادی برگزار شد. شرکت دانش‌بنیان نفت‌وگاز سرو، نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتالیست در ایران است. این شرکت در حال حاضر ۳۰ گرید از کاتالیست‌های مورداستفاده در صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی را تولید می‌کند. تولید و تامین ۵۵۰۰ تن کاتالیست احیا مستقیم آهن، بارگذاری ۲۳ ریفورمر احیا مستقیم آهن در کشور با کاتالیست‌های تولیدی در این شرکت و همچنین تولید و بارگذاری انواع کاتالیست‌های سولفورزدایی مانند کاتالیست مورداستفاده در صنعت فولاد و پتروشیمی، ازجمله مهم‌ترین دستاوردهای این مجموعه دانش‌بنیان هستند. شرکت نفت‌وگاز سرو در طول سال‌های گذشته با برگزاری کارگاه‌های آموزشی تعاملی سازنده میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان برقرار کرده است. ایجاد چنین فضای تعاملی به بهبود کیفیت محصولات این شرکت منتهی شده و درنهایت شاهد حضور موفق کاتالیست‌های داخلی در بازار رقابت جهانی هستیم. تاجایی‌که شرکت نفت‌وگاز سرو سال گذشته به‌عنوان صادرکننده نمونه ملی انتخاب شد.

صادرات و حضور کاتالیست‌های تولیدشده توسط شرکت نفت‌وگاز سرو در بازار جهانی، یکی از اهداف اصلی این شرکت دانش‌بنیان است

کیفیت، رمز حضور در بازار جهانی

شرکت دانش‌بنیان توسعه صنایع نفت‌وگاز سرو، نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتالیست‌های صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی و همچنین نخستین دارنده دانش فنی واحدهای GTL در کشور است. این شرکت با حدود دو دهه تلاش مستمر توسط دانشمندان و متخصصان ایرانی توانسته ضمن تامین نیاز صنایع داخلی به این کالای استراتژیک، نام ایران را بر صنعت پیشرفته تولید کاتالیست در دنیا حک کند. محصولات تولیدشده توسط این شرکت دانش‌بنیان به گواه تاییدیه‌های بین‌المللی و مصرف‌کنندگان حتی از عملکرد مطلوب‌تری در مقایسه با نمونه‌های خارجی مشابه برخوردار است. فعالیت این شرکت در تولید کاتالیست‌های صنعتی، سالانه از خروج ۱۵۰ میلیون یورو ارز از کشور جلوگیری کرده است. ضمن آنکه با خودکفایی در حوزه تولید کاتالیست برای ۵۵۰ نفر به‌طور مستقیم اشتغالزایی شده است. در ادامه با تایید کیفیت این محصولات توسط مصرف‌کنندگان داخلی، شرکت نفت‌وگاز سرو، صادرات کاتالیست خود را آغاز کرد، تا جایی‌که این شرکت به‌عنوان صادرکننده نمونه ملی در سال ۱۴۰۰ انتخاب شد.

نفت‌وگاز سرو همگام با توسعه صنعتی

مهران رضایی، مدیر تحقیق و توسعه شرکت نفت‌وگاز سرو در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: شرکت نفت‌وگاز سرو در سال ۱۳۸۳ تاسیس شد. این شرکت در درجه نخست، گاز طبیعی را به هیدروکربن‌های مایع تبدیل می‌کرد؛ از آنجا که فرآیند تولید در این شرکت به کاتالیست نیاز داشت، این مجموعه به حوزه توسعه فعالیت‌های کاتالیستی ورود کرد.

شرکت نفت‌وگاز سرو با حمایت شرکت ملی پتروشیمی، شرکت پالایش و پخش و همچنین شرکت‌های بزرگ فولادی کشور همچون فولاد مبارکه، فعالیت خود را برای ساخت کاتالیست موردنیاز این صنایع آغاز کرد. درنتیجه در سایه حمایت‌های یادشده کاتالیست‌های احیای مستقیم آهن و همچنین کاتالیست‌های ریفورمینگ واحدهای آمونیاک و هیدورژن پالایشگاه‌ها برای نخستین‌بار در کشور تولید شد.

وی افزود: نخستین محموله کاتالیست صنعتی تولیدشده در شرکت نفت‌وگاز سرو در پتروشیمی شیراز نصب شد؛ این اقدام نقطه عطفی در صنعت کاتالیست ایران بود. در ادامه فعالیت‌های این شرکت گسترش پیدا کرد و در حال حاضر افزون بر ۳۰ نوع کاتالیست در این مجموعه عظیم صنعتی تولید می‌شود.

رضایی گفت: شرکت نفت‌وگاز سرو در حال حاضر نیاز ۷۰ درصد تولیدکنندگان آهن اسفنجی کشور را به کاتالیست تامین می‌کند. در همین حال، موفق به صادرات این کاتالیست به خارج از کشور شده است. درواقع شرکت نفت‌وگاز سرو در حال حاضر انحصار شرکت خارجی تولیدکننده برخی کاتالیست‌های ویژه مصرفی در صنایع را شکسته است.

وی درباره برگزاری کارگاه آموزشی تخصصی کاتالیست‌های هتروژن گفت: برگزاری چنین دوره‌هایی، فرصتی برای تعامل میان تولیدکنندگان کاتالیست و مصرف‌کنندگان این محصول را فراهم می‌کند. در مواردی کارشناسان صنعتی با کاتالیست‌ها، ویژگی‌های آنها و همچنین پارامترهای انتخاب محصول مطلوب، آشنایی کاملی ندارند؛ بنابراین به‌دنبال آن هستیم تا به‌عنوان تولیدکننده کاتالیست، سطح علمی و دانش فنی مصرف‌کنندگان خود را نسبت به این محصولات ارتقا دهیم، تا از یک‌سو بهره‌برداری از این محصولات توسط صنایع، بهبود یابد و از سوی دیگر، با جمع‌آوری بازخورد مصرف‌کنندگان، کیفیت تولیدات خود را ارتقا بخشیم. بدون تردید هرچه دانش تخصصی فعالان صنعتی در زمینه کاتالیست‌ها افزایش یابد، اطلاعات دقیق‌تری در اختیار ما قرار می‌دهند.

رضایی در تشریح برنامه‌های توسعه‌ای این شرکت گفت: صادرات و حضور کاتالیست‌های تولیدشده توسط شرکت نفت‌وگاز سرو در بازار جهانی، یکی از اهداف اصلی این شرکت دانش‌بنیان است. حضور ماندگار در بازار رقابت جهانی نیازمند ارتقای کیفیت، رقابت با نمونه‌های مشابه خارجی و همچنین تنوع‌بخشی به محصولات تولیدی است.

پیش‌بینی می‌شود امسال ۲۰ تا ۳۰ از ظرفیت تولید کاتالیست ما به خارج کشور صادر شود. بر همین اساس، برنامه داریم سبد محصولات صادراتی خود را توسعه ببخشیم. حال برای ماندگاری در بازار رقابت جهانی نیازمند ارتقای روزافزون کیفیت محصولات خود هستیم.

وی افزود: در حال حاضر در کشور حدود ۱۰۰ نوع کاتالیست در صنایع گوناگون مصرف می‌شود. شرکت نفت‌وگاز سرو ۳۰ نوع از این کاتالیست‌ها را تولید می‌کند. با این وجود، هنوز برخی کاتالیست‌های مصرفی صنایع کشور بومی‌سازی نشده‌اند. ما به‌دنبال آن هستیم که در گام نخست محصولاتی را تولید کنیم که نمونه مشابه داخلی ندارند. در همین حال باید تاکید کرد که برخی صنایع کاتالیست خود را تنها از یک تولیدکننده انحصاری خریداری می‌کنند و چنانچه تولیدکنندگان دیگری اقدام به تولید محصول مشابه کنند، کیفیت تولید محصولات در فضای رقابتی افزایش خواهد یافت.

رضایی تاکید کرد: تولید کاتالیست یک‌بار برای همیشه نیست؛ یعنی هر روز نسل‌های جدیدی از این محصول تولید می‌شود؛ بنابراین باید خود را با شرایط جدید تولید این محصول همگام کنیم.

طرحی جسورانه برای تامین نیاز صنایع فولاد و پتروشیمی

محمود رضایی، مدیر مهندسی فروش شرکت نفت‌وگاز سرو در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تولید کاتالیست در رده صنایع پیشرفته جهان به‌شمار می‌رود و تولیدکنندگان اصلی کاتالیست‌ها در جهان محدود هستند. در همین حال، اطلاعات دانش ساخت کاتالیست در دسترس عموم قرار ندارد و همین موضوع داخلی‌سازی این صنعت را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند.

وی گفت: صنایع پتروشیمی، پالایشگاهی و فولادی در ایران به سبب مزیت‌های انرژی و معدنی توسعه یافته‌اند و کاتالیست‌ها به‌عنوان محصولی پرمصرف و غیرقابل جایگزین در صنایع یادشده کاربرد دارند. این محصول در طول سال‌های گذشته از طریق واردات تامین می‌شد اما چندسالی است شرکت نفت‌وگاز سرو اقدام به داخلی‌سازی این محصول مهم کرده است.

رضایی افزود: در طول یک دهه اخیر و با شدت گرفتن تحریم‌های اعمالی علیه ایران، اهمیت کاتالیست در روند فعالیت صنایع بیش‌ازپیش آشکار شد و موردتوجه قرار گرفت، تا جایی‌که تامین کاتالیست یکی از پاشنه‌های آشیل تداوم تولید در صنایع نفت، گاز، فولاد و... بود. البته شرکت نفت‌وگاز سرو قبل از آنکه تامین کاتالیست به بحرانی برای صنایع کشور بدل شود، فعالیت خود را برای ساخت کاتالیست آغاز کرده بود.

این شرکت فعالیت خود را در نیمه نخست دهه ۸۰ آغاز کرد. در آن زمان، تولید کاتالیست در داخل کشور، طرحی جسورانه و پرریسک به‌شمار می‌رفت. تحقیقات مستمر برای تولید کاتالیست در داخل کشور، حدود ۷ سال به طول انجامید تا درنهایت کاتالیست‌های احیای مستقیم آهن به تولید صنعتی رسید.

در کنار کاتالیست‌های احیا مستقیم آهن، کاتالیست ریفورمینگ اولیه با بخار آب هم که موردنیاز واحدهای پتروشیمی است، به تولید رسید؛ یعنی مجموعه ما عملا از سال ۹۱ با ظرفیت محدود تولید انبوه کاتالیست را آغاز کرد.

مدیر مهندسی فروش شرکت نفت‌وگاز سرو گفت: شرکت نفت‌وگاز سرو در دهه گذشته تنوع محصولات خود را ارتقا بخشیده و اکنون ۳۰ نوع کاتالیست گوناگون در این شرکت تولید می‌شود. در حال حاضر این مجموعه، کاتالیست‌های موردنیاز برای واحدهای اوره، متانول، آمونیاک، هیدروژن پالایشگاهی و همچنین صنایع فولادی را تولید و تامین می‌کند. ظرفیت تولید کاتالیست در این مجموعه سالانه ۴ هزار تن برآورد می‌شود.

وی در ادامه افزود: در سال‌های اخیر چند شرکت دیگر نیز به جمع تولیدکنندگان کاتالیست در کشور پیوسته‌اند؛ هرچند هنوز از منظر تناژ تولید کاتالیست و همچنین تنوع تولید این محصول، فاصله معناداری با شرکت ما دارند.

رضایی خاطرنشان کرد: شرکت نفت‌وگاز سرو با اغلب فولادسازان بزرگ و مطرح کشور ازجمله فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، فولاد کاوه و... همکاری داشته و نیاز این مجموعه‌ها به کاتالیست را تامین می‌کند.

وی در تشریح صادراتی این شرکت اظهار کرد: شرکت نفت‌وگاز سرو در سال‌های اخیر تلاش کرده مسیر خود را به بازارهای صادراتی باز کند و سال گذشته نخستین محموله کاتالیست فولادی خود را به یکی از کشورهای اروپای شرقی صادر کرد.

رضایی در ادامه درباره دلایل و اهمیت برگزاری همایش‌هایی از سوی شرکت نفت‌وگاز سرو گفت: از ابتدای فعالیت این شرکت، آموزش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. نبود شناخت دقیق از عملکرد کاتالیست، یکی از ضعف‌هایی است که درباره عملکرد صنایع کشور مطرح می‌شود. به همین دلیل، این صنایع در روند فعالیت خود مشکلاتی دارند که در سایه آن از میزان تولید در آن حوزه کاسته می‌شود یا کاتالیست به مرحله مسمومیت می‌رسد. شرکت نفت‌وگاز سرو در سال‌های اخیر این ایده جدید را مطرح کرده که کارشناسان صنعت فولاد به‌طور مرتب در دوره‌های آموزشی شرکت کنند تا چنین مشکلات و چالش‌هایی برطرف شود.

وی افزود: ما از چنین دوره‌هایی با عنوان دوره‌های آموزش و هم‌اندیشی نام می‌بریم. در این دوره‌ها، امکانی برای انتقال نظرات کارشناسان صنعت فولاد به ما فراهم می‌شود. از این نظرات می‌توان برای ارتقا و توسعه عملکرد صنعت استفاده کرد.

وی در پایان خاطرنشان کرد: شرکت نفت‌وگاز سرو امسال محصولی جدید با عنوان کاتالیست بهبودیافته صنعت فولاد را وارد بازار خواهد کرد. انتظار می‌رود کارآیی این کاتالیست در مقایسه با کاتالیست‌های معمول، ۵ درصد بهتر باشد.

پوستر چهارمین همایش بومی‌سازی کاتالیست رونمایی شد

محمدامین ابراهیمی، قائم‌مقام مهندسی فروش شرکت نفت‌وگاز سرو در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: شرکت نفت‌وگاز سرو، یکی از کالاهای های‌تک و پیشرفته جهان را تولید می‌کند. کاتالیست، حکم قلب واحدهای فرآیندی در صنایع پالایشگاهی و پتروشیمی و همچنین صنعت فولاد را دارد. وی افزود: شرکت نفت‌وگاز سرو از حدود ۲ دهه گذشته به تولید کاتالیست ورود کرد، در حالی‌که رقبای ما سابقه بیش از ۱۰۰ ساله در این صنعت دارند.

ابراهیمی گفت: در روزهای نخست شروع به کار شرکت دانش‌بنیان نفت‌وگاز سرو، تولید کاتالیست در داخل کشور دور از ذهن به‌نظر می‌رسید، با این وجود، نخستین کاتالیست‌های تولیدشده در این شرکت در پتروشیمی شیراز و پس از آن در فولاد خوزستان، استفاده و نتایج مثبتی حاصل شد.

ابراهیمی افزود: این شرکت به مرور محصولات تولیدی خود را ارتقا بخشید و امروز ۳۰ گرید گوناگون کاتالیست در این شرکت تولید می‌شود. این شرکت در سال‌های اخیر فروش محصولات خود را در بازارهای صادراتی آغاز کرده است. شرکت نفت و فولاد سرو سال گذشته به‌عنوان صادرکننده نمونه کشور انتخاب شد و پیش‌بینی می‌شود میزان صادرات این شرکت در سال جاری به‌طور چشمگیری رشد داشته است.

وی اظهار کرد: به‌عنوان تولیدکننده یک محصول خاص به‌دنبال آن هستیم که با اجرای اقدامات ویژه، کاتالیست‌های تولیدی خود را به جامعه هدف و مشتریان معرفی کنیم. به همین دلیل نیز در طول سال‌های گذشته اقدام به برگزاری دوره‌های تخصصی و آموزشی کرده‌ایم. در این دوره‌های تخصصی به‌دنبال ایجاد هم‌زبانی با مشتریان بوده‌ایم تا درنهایت کیفیت و ویژگی‌های محصولات خود را ارتقا ببخشیم.

ابراهیمی گفت: در حال حاضر بیست‌ودومین دوره کارگاه‌های آموزشی تخصصی کاتالیست‌های هتروژن با محوریت کاتالیست‌های فرآیند احیا مستقیم آهن برگزار می‌شود. خوشبختانه در طول سال‌های گذشته، این دوره‌های آموزشی با استقبال صنایع روبه‌رو بوده‌اند. در فرآیند برگزاری دوره‌های یادشده به این نتیجه رسیده‌ایم که نیازمند یک محفل تخصصی برای بحث و بررسی حول محور کاتالیست‌ها هستیم. این محفل‌ها می‌تواند شامل مدیران عامل شرکت‌ها، معاونان و مدیران و همچنین کارشناسان صنایع باشد.

وی افزود: در چنین محفل‌هایی نوع کارکرد کاتالیست ایرانی با نمونه‌های مشابه خارجی به مقایسه گذاشته می‌شود. در واقع مصرف‌کنندگان کاتالیست ما در تعامل با سایر صنایع، کیفیت محصولات ما را تبلیغ خواهد کرد.

به همین دلیل از سال ۱۳۹۳، همایش‌های بومی‌سازی کاتالیست در کشور برگزار شد. در این کارگاه تخصصی از پوستر چهارمین همایش بومی‌سازی کاتالیست در صنعت فولاد و احیا مستقیم آهن و فولاد رونمایی شد. این همایش دی‌ماه امسال در جزیره کیش به مدت ۲ روز برگزار خواهد شد. انتظار می‌رود این همایش طبق روال گذشته با استقبال فولادسازان روبه‌رو شود.

یادداشت

کاتالیست مورد نیاز را تامین کردیم

میلاد کماسی، سرپرست مهندسی فروش شرکت توسعه نفت‌وگاز سرو

شرکت دانش‌بنیان توسعه صنایع نفت‌وگاز سرو، نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتالیست‌های صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی در کشور است. ارائه خدمات پس از فروش تخصصی به مصرف‌کنندگان کاتالیست (یعنی صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی) یکی از رسالت‌های شرکت نفت‌وگاز سرو به‌عنوان بنیان‌گذار صنعت کاتالیست در ایران است. این در حالی است که تا پیش از ورود شرکت نفت‌وگاز سرو به این صنعت و تولید کاتالیست، تولیدکنندگان خارجی، چنین خدمات مشابهی را در اختیار صنایع ما قرار نمی‌دادند.

پیش از ورود شرکت نفت‌وگاز سرو به صنعت تولید کاتالیست، روال بر این بود که محصولی در گمرک در اختیار متقاضیان خرید قرار می‌گرفت و مصرف‌کنندگان ناچار به مصرف آن بود. خریداران ایرانی کاتالیست امکان ابرازنظر درباره کیفیت این محصولات را نداشتند. یا طرف‌های خارجی هیچ خدماتی به مصرف‌کنندگان ایرانی این محصولات ارائه نمی‌دادند. همین موضوع نیز چالش‌هایی برای تولیدکنندگان در روند بهره‌برداری از کاتالیست به‌دنبال داشت.

شرکت نفت‌وگاز سرو به‌دنبال آن بود که علاوه بر تولید کاتالیست، خدماتی را به مصرف‌کنندگان این محصول های‌تک ارائه دهد و در همین حال، بحث‌های علمی تولید کاتالیست را در کشور بومی‌سازی کند؛ بنابراین سیاست‌گذاران این شرکت دانش‌بنیان، چند هدف برای ارائه خدمات به مصرف‌کنندگان کاتالیست تعیین کرد. نخستین هدف پر کردن جای خالی خدمات فنی شرکت‌های خارجی بود. به‌عنوان مثال، شرکت نفت‌وگاز سرو، خدمات فنی خود را به شرکت‌هایی که کاتالیست خارجی در فرآیند تولید خود استفاده می‌کنند نیز ارائه می‌دهد. به بیانی دیگر، متخصصان این شرکت، وظایف شرکت‌های خارجی تولیدکننده خارجی کاتالیست را در حوزه فنی و فرآیندی برعهده گرفتند.

در ادامه متخصصان شرکت دانش‌بنیان نفت‌وگاز سرو برای بومی‌سازی دانش کاتالیست در کشور، ۲۱ دوره آموزشی برگزار کردند. هفته گذشته بیست‌ودومین دوره کارگاه آموزشی تخصصی کاتالست نیز طی ۲ روز برگزار شد. این دوره جدید با محوریت کاتالیست‌های فرآیند احیا مستقیم آهن برگزار شد و مدیران بیش از ۲۰ شرکت فولادی در این دوره حضور یافتند. دوره یادشده فرصت مناسبی را برای ارتقای دانش مدیران صنعت فولاد کشور در حوزه کاتالیست فراهم کرد. همزمان زمانی به تعامل نظر میان فعالان صنعت فولاد با یکدیگر و همچنین با دست‌اندرکاران صنعت کاتالیست، مهیا شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که مصرف‌کنندگان کاتالیست، صنایع فولاد، پتروشیمی و... هستند و دانش تخصصی لازم درباره کاتالیست را ندارند. درواقع تنها بهره‌برداری از این محصول های‌تک را بر عهده دارند و درنتیجه آموزش تخصصی به آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بنابراین فعالان شرکت نفت‌وگاز سرو برای رفع این خلأ تلاش می‌کنند تا دانش تولید کاتالیست و همچنین دانش بهره‌برداری از کاتالیست را به‌صورت تخصصی به صنایع آموزش دهند. بدین‌ترتیب برای نخستین‌بار در ایران، دوره‌های تخصصی کاتالیست در حوزه پتروشیمی و فولاد برگزار و خلأهای این بخش تا حدودی رفع شد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که متخصصان تیم فنی و تحقیقاتی شرکت نفت‌وگاز سرو در جریان بهره‌برداری از این کاتالیست‌ها نیز حضور دارند. در واقع این حضور به رفع چالش‌های حاکم بر این صنعت کمک ویژه‌ای می‌کند.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که شرکت دانش‌بنیان نفت‌وگاز سرو در طول سال‌های گذشته توانسته خلأ شرکت‌های خارجی را در کشور و برای صنایع داخلی برطرف کند. در واقع بسته کاملی از خدمات توسط شرکت نفت‌وگاز سرو ارائه شده و در چنین فضایی صنعتگران واحدهای فولادی و پتروشیمی هیچ نیازی به کاتالیست خارجی و سایر خدماتی که این شرکت‌ها ارائه می‌دهند، ندارند.

شرکت دانش‌بنیان نفت‌وگاز سرو، نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتالیست در ایران است. این شرکت در حال حاضر ۳۰ گرید از کاتالیست‌های مورداستفاده در صنایع فولاد، پالایش و پتروشیمی را تولید می‌کند

یادداشت

معدن ستون‌فقرات صنایع است

محمدرضا بهرامن ـ عضو کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران

وقوع انقلاب صنعتی، در همه زمینه‌های صنعتی، معدنی، کشاورزی، ساختمانی، دارویی، دفاعی، الکترونیک و به‌طور کلی در تمام ابعاد زندگی بشر تحول عظیمی برپا کرد.

امروزه صنعت یکی از ارکان‌های اصلی رشد و توسعه اقتصادی کشورها است و معدن ستون‌فقرات صنایع به‌شمار می‌رود. معدن، ثروت خدادادی ارزشمندی است که باید محور توسعه کشور و به‌نحوی مورداستفاده‌قرار گیرد که ضمن حفظ حقوق نسل‌های آینده، حداکثر بهره‌وری را پدید آورد.

باعنایت به اینکه معدن و صنعت معدن عامل مولد اشتغال پایدار، رشد تولید ناخالص ملی و افزایش درآمد سرانه، به‌شمار می‌رود، شورای عالی انقلاب فرهنگی در اوایل دهه ۶۰، دهم تیر را به‌نام صنعت و معدن نام‌گذاری کرد. علاوه بر این، باتوجه به نام‌گذاری روز یکم تیر به‌نام روز اصناف و روز دهم تیر به‌نام روز صنعت و معدن، از یکم تا دهم این ماه، به‌نام دهه «تولید و تجارت» نام‌گذاری شده است.

هردو این مناسبت‌ها که ارتباط مستقیمی با معدن دارند، فرصت مناسبی پدید آورده است تا همه‌ساله اهمیت این حوزه ـ که مهم‌ترین موتور محرکه اقتصادی کشور است ـ یادآوری شود و مورد بازنگری، بحث و بررسی دقیق و موشکافانه نخبگان این حوزه قرار گیرد.

ایران، با در اختیار داشتن منابع و ذخایر عظیم معدنی و سوختی، از کشورهای غنی دنیا به‌شمار می‌آید. ایرانیان از دیرباز در زمینه استخراج معادن و معدنکاری، دستاوردهای وسیعی داشته‌اند و از این راه برای توسعه زمینه‌های گوناگون صنعتی بهره‌برداری کرده‌اند. تاریخ‌نگاران نوشته‌اند که مردم این سرزمین، از نخستین اقوامی بوده‌اند که مس را استخراج و ذوب کرده‌اند. آثار بسیاری از حفاری‌های عظیم معدنی که در بیش‌تر معادن ایران ـ و به‌ویژه در معادن سرب و مس ـ دیده می‌شود، به‌علاوه نمونه‌های به‌جامانده از ظروف و وسایل فلزی از عصر باستان، شاهدی بر این مدعا است.

بخش معدن از جمله صنایعی است که در شرایط سخت تحریم‌ها مقاومت کرده و توانسته به تولید خود ادامه دهد و به رشد ارزش‌افزوده نیز کمک کند.

امروز ما بازیگران عرصه تولید معدنی در زمینی بسیار ناهموار مشغول دویدن هستیم و کمترین انتظارمان این است که دولت از ما حمایت کند. زمین بازی ما باید هموار باشد تا فعالان این بخش بتوانند حداقل در شرایطی برابر، وارد میدان رقابت شوند.

روابط خارجی و دیپلماسی تجاری در حوزه صنعت معدن باید متحول شود تا فعالان این صنعت بتوانند با فراغ‌بال، فناوری موردنیاز خود را تامین کنند، تبادلات پولی و مالی داشته باشند و وارد تعاملات بین‌المللی شوند.

بخش معدن در کل زنجیره‌ها ـ از اکتشاف تا استخراج، فرآوری و صادرات ـ نیاز مبرم به بسط و گسترش فعالیت دارد و در این مهم، فناوری و منابع مالی از اولویت‌ها محسوب می‌شود.

اگر بخواهیم در معادن پویایی ایجاد کنیم، نیازمند تامین مالی ارزان از طریق جذب سرمایه‌گذاران و نیروهای انسانی توانمند هستیم. اگر فناوری با نیروی انسانی توانمند همراه نباشد، زمینه مساعد فعالیت در این صنعت ایجاد نخواهد شد.

بسیاری از متخصصان و فارغ‌التحصیلان معادن کشور در عرصه معدن فعالیت نمی‌کنند، چرا که فقدان پویایی این بخش، جاذبه آن را برای این افراد کمرنگ کرده است. به‌طورقطع اگر بتوانیم این پویایی، سرزندگی و نشاط را ایجاد کنیم، فناورهای جدید را به‌کار بگیریم و موانع فعالیت در این حوزه را برطرف کنیم، نیروی انسانی توانمند و علاقه‌مند جذب می‌شود و تجربیات خوبی رقم می‌زند.

در زمینه هوشمندسازی معادن، لازم است که وزارت صنعت، معدن و تجارت با جدیت توسعه فناوری محور را پیش گیرد و با سیاست‌گذاری‌های کلان، نگاه سیستماتیک و منسجمی را جایگزین شیوه مرسوم و معمول کند.

به‌جرات می‌توان گفت بی‌توجهی به کاربرد فناوری‌های نوین در اکتشاف، استخراج، فرآوری و بهره‌برداری، از بزرگ‌ترین دست‌اندازهای پیش‌روی صنعت و معدن و مانع اصلی رشد و توسعه آن است. کاربرد فناوری‌های نانو، زیستی، رباتیک و هوش مصنوعی به‌منظور افزایش بهره‌وری و روزآمدی این بخش از ضروریات افزایش بهره‌وری معادن به‌ویژه باتوجه به رویکرد راهبردی توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است.

امروز در حالی روز ملی صنعت و معدن و دهه تولید و تجارت را گرامی می‌داریم که امسال با عنوان «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» از دیگر سال‌ها متمایز شده است. به این ترتیب، انتظار می‌رود دولت توجه بیشتری به این حوزه مبذول دارد و با حمایت از فعالیت‌های بخش خصوصی و فراهم کردن بستر توسعه معدنی، زمینه تحقق شعار سال را فراهم کند.

معدنکاوی و کابوس رانش زمین در چالوس

استان مازندران مدتی است که با چالش رانش زمین مواجه شده است و اخبار متعددی از قهر طبیعت در منطقه و رانشی شدن بخشی از مناطق روستایی و انسداد بزرگراه تهران - شمال در محدوده مرزن‌آباد به گوش می‌رسد. فرماندار چالوس دلیل رانش پی‌درپی زمین در این بخش را مربوط به فعالیت ۹ معدن شن و ماسه در منطقه می‌داند و استانداری مازندران هم تاکید کرده است که به‌سرعت مجوز فعالیت این معادن را لغو خواهد کرد.

به گزارش دنیای معدن، علی قاسمی، فرماندار چالوس معتقد است که تداوم ۵ساله رانش زمین در محور طویر - ناتربخش مرزن‌آباد شهرستان چالوس در محدوده «کنسدره» علاوه بر اینکه زندگی طبیعی و سلامتی ساکنان منطقه را مختل کرده و در صورت تداوم معدنکاری برای حفظ سلامت مردم احتمال تخلیه روستاهای منطقه وجود دارد. علاوه بر این گفته شده است رانش زمین در این محدوده تردد مسافران از بزرگراه تهران - شمال را هم تحت‌تاثیر قرار داده است و جان هموطنانی که قصد سفر از این محور را دارند، تهدید می‌کند. فرماندار چالوس انفجارهایی را که در نقاط مختلف مرزن‌آباد رخ داده است، مظنون اصلی رانشی شدن زمین در نقاط مرتعی این بخش دانست. وی از مسئولان سازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران خواست تا هرچه زودتر از مناطق رانشی که معدنکاری در آن جریان دارد، بازدید کنند تا نسبت به تعیین تکلیف و لغو مجوز فعالیت این معادن اقدامات فوری انجام شود. قاسمی به صاحبان کارگاه‌های تولیدی شن و ماسه که به‌تازگی مجوز فعالیت گرفته یا مجوز خود را تمدید کرده‌اند، هشدار داد تا زمان بازدید و بررسی مسئولان استانی به‌ویژه سازمان صنعت، معدن و تجارت از منطقه، اجازه فعالیت ندارند.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی صمت با یک فعال معدنی درباره شیوه‌های نوین و احیای صنعت سبز

معدن، موهبتی برای هیچ‌کس و همه‌کس

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

معدنکاری مثل راه رفتن روی لبه تیغ شده است. از یک‌سو موتور محرکه اقتصاد کشور و بهترین گزینه برای جایگزینی نفت است و از سوی دیگر در معرض اتهام تخریب محیط‌زیستی است. هم هزینه احیا و بازسازی مناطق معدنی را با حقوق دولتی می‌پردازد و هم به رها کردن معدن متهم می‌شود، نه اجازه تامین ماشین‌آلات موردنیاز را دارد و نه راهی برای جلوگیری از مصرف بی‌رویه انرژی و کاهش تولید کربن پیش‌پای خود می‌بینند.

برای بررسی چالش‌های زیست‌محیطی معدنکاری و ضرورت تغییر مسیر این صنعت به‌سوی بهبود فعالیت و دستیابی به فناوری‌های نوین و تحقق معدنکاری سبز چه ظرفیت‌هایی وجود دارد؟

صمت برای بررسی این موضوع با انوشیروان دلیریان، کارشناس و فعال معدنی به گفت‌وگو نشست که در ادامه می‌خوانید.

انوشیروان دلیریان

معدن در قوانین کشور ما جزو انفال است و به یکایک مردم این کشور تعلق دارد. این موهبت خدادادی به هیچ‌کس تعلق ندارد و در عین حال متعلق به تک‌تک مردم این کشور است

◉ معدنکاری مدرن با سنتی چه تفاوت‌هایی دارد؟

وجه تمایز معدنکاری امروز یا به‌عبارت دیگر، معدنکاری سبز این است که یک مرحله به مراحل معدنکاری افزوده است، در معدنکاری سنتی پس از کشف ماده معدنی، فرآیند طراحی، برنامه‌ریزی و عملیات فرآوری روی ماده معدنی انجام می‌گرفت و بعد پایان عمر معدن در عمل منطقه معدنکاری، به حال خود رها می‌شد که آسیب‌هایی جدی به محیط‌زیست تحمیل می‌کرد، اما در معدنکاری سبز، فرآیند دیگری طی می‌شود یعنی پس از فرآوری عملیات بازسازی یا خنثی‌سازی معدنکاری اتفاق می‌افتد و در تعریف اولیه، به‌عنوان مرحله‌ای منفک از مراحل دیگر گنجانده می‌شود.

تا چندی پیش ترتیب کار به این صورت بود که طراحی، برنامه‌ریزی، استخراج، فرآوری و در نهایت بازسازی، مرحله به مرحله پیش می‌رفت، اما در سال‌های اخیر به‌عنوان فرآیندی مداوم و مستمر در طول عمر معدنکاری دیده شده است.

به‌عبارت دیگر، در کشورهای پیشرفته معدنی، امروزه باید از لحظه‌ای که برای استخراج و فرآوری مواد معدنی طراحی و برنامه‌ریزی می‌شود، روش‌های معدنکاری سبز و برنامه‌های بازسازی مدنظر قرار گیرد و معدنکاران با ارائه آن به سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه در همان بدو امر تاییدش را دریافت کنند.

این بزرگ‌ترین تفاوتی است که معدنکاری امروز با مرحله پیش از خود دارد. اما اینکه چطور و با چه سیاست‌هایی می‌توان سرمایه‌گذار و معدنکار را تشویق کرد که به انجام این کار رغبت نشان دهند و هزینه بیشتری را تقبل کنند؟

◉ چطور می‌توان معدنکاری را که «سیاست بیشترین سود در کمترین زمان» را دنبال می‌کند به سرمایه‌گذاری در مسیر معدنکاری سبز ترغیب کرد؟

باید ابتدا نکته‌ای را به خودم و دوستان معدنکارم گوشزد کنم که معدن در قوانین کشور ما جزو انفال است و به یکایک مردم این کشور تعلق دارد. این موهبت خدادادی به هیچ‌کس تعلق ندارد و در عین حال متعلق به تک‌تک مردم این کشور است.

باید یادمان باشد که امتیاز بهره‌برداری از یک محدوده معدنی ـ که برای مدت مشخصی ـ به فردی واگذار می‌شود، امانتی است تا با بهره‌برداری از آن کسب درآمد و حق یکایک مردم این سرزمین را پرداخت کند.

مسئله بعدی این است که در ماده ۲۵ قانون معادن، الزامات معدنکاری سبز و فرآیند خنثی‌سازی عوارضی که بر اثر فعالیت‌های معدنکاری به کره زمین و نواحی آن تحمیل می‌شود، موردتوجه قرار گرفته است.

در این ماده آمده است ۱۲درصد ار حقوق دولتی که معادن پرداخت می‌کنند و ۱۵درصد از موضوع تبصره ۳ ماده ۶ یا همان حق‌الارض که در اکتشاف پرداخت می‌شود، باید صرف احیا و بازسازی نواحی معدنکاری شود.

اما چرا ما در این مسیر قدم نگذاشته‌ایم؟ علت به‌نظر من این است که ما هنوز تکلیف خود را روشن نکرده‌ایم و نمی‌دانیم آیا می‌خواهیم معدنکاری انجام بدهیم یا خیر!

اگر قرار است کشورمان را که سرشار از منابع و ذخایرمعدنی است، به‌سوی معدنی شدن سوق دهیم، باید به یاد داشته باشیم که «به‌دست آوردن هر هدف بزرگی مستلزم از دست دادن هدف دیگری است».

پیشنهاد من این است که پیش از هر اقدامی، وزارت صنعت،معدن و تجارت، سازمان محیط‌زیست و وزارت جهادکشاورزی و سازمان‌های ذی‌ربط پای کار بیایند و اهداف کشور را در این زمینه مشخص کنند. اگر هدف معدنی شدن و جایگزین کردن معدن به‌جای نفت است، باید برنامه‌ریزی‌هایی داشته باشیم که هم در راستای معدنی شدن گام برداریم و هم از محیط‌زیست کشور مراقبت و صیانت کنیم.

اما چطور می‌توان سرمایه‌گذاران را به این امر ترغیب کرد؟ شاید بخشودگی مالیاتی یکی از راهکارهای قابل‌توجه برای این منظور باشد، یعنی معادنی که کار بازسازی را به‌عهده می‌گیرند یا معدنکاری پاک را دنبال می‌کنند، از مالیات معاف شوند یا حداقل ـ علاوه بر آن چیزی که در قانون دیده شده است ـ از تخفیفاتی در حقوق دولتی بهره‌مند شوند.

راهکار دیگر این است که معدنکاران در فرآیندهای سودده معدنکاری سبز سهیم و اجازه پیدا کنند که از فواید حاصل از این طرح‌ها بهره‌مند شوند. این موارد می‌تواند مشوق‌هایی باشد که سرمایه‌گذاران را ترغیب کند به‌سمت معدنکاری سبز، سالم و دوستدار محیط‌زیست بروند.

◉ از کی می‌توان اصلاح فرآیندها را آغاز کرد؟

برای پاسخ به این پرسش، باید به آمار و ارقامی اشاره کنم که نشان می‌دهد چاره‌ای جز رفتن به این سو نیست. گفته می‌شود جمعیت کره زمین در سال ۱۹۸۰ چیزی در حدود ۴.۴ میلیارد نفر بوده و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۵، از عدد ۸ میلیارد نفر فراتر رود. پس به‌طبع این رشد جمعیت، افزایش مصرف مواد معدنی را در پی خواهد داشت.

از طرف دیگر در مطالعه‌ای آماری مشخص شد در ۴۰سال قبل، فعالیت‌های معدنکاری، به‌ازای هر نفر در کره زمین یک مترمکعب خاک را جابه‌جا کرده است، پس اگر جمعیت آن سال -۱۹۸۰ - را در نظر بگیریم، ۴.۴میلیارد مترمکعب خاک کره زمین جابه‌جا شده است.

نزدیک نیمی از رودخانه‌های جهان ـ طبق آماری که برنامه محیط‌زیست سازمان ملل متحد منتشر کرده ـ آلوده است. در سال ۲۰۰۰ گزارش شد که تخریب لایه ازن به ۲۸هزارکیلومترمربع رسید، یعنی چیزی معادل مساحت اقیانوس منجمد شمالی.

اینها بخشی از آماری است که نشان می‌دهد با دقت در شرایط زیست‌محیطی، توجه به معدنکاری سبز و فرآیندهای آن در همه زمینه‌ها به‌ویژه معدنکاری اجتناب‌ناپذیر است.

شرایط زیست‌محیطی در کشور ما به چند دلیل حادتر است، زیرا از یک‌سو از نظر تقسیمات منابع آبی در قسمت خشک و نیمه‌خشک قرار گرفته‌ایم و از نظر رعایت استانداردهای زیست‌محیطی پایین‌تر از نرم جهانی هستیم، اما از سوی دیگر جزو ۱۰ کشور برتر معدنی و دارنده دومین منابع گازی دنیا هستیم، ۹ ماه از سال در ۸۰درصد از پهنه کشور انرژی خورشید را داریم و کریدورهای بادخیز و فعال، مداوم در طول سال در جای جای کشور وجود دارد.

این مجموعه نشان می‌دهدکه باید معدنکاری سبز را گسترش دهیم و به این سمت‌وسو حرکت کنیم.

◉ آیا تا کنون قدمی در این راه برداشته شده است؟

خیر، چون تاکنون طرح و برنامه جامعی نداشته‌ایم، زیرساخت‌های موردنیاز تامین نشده است و از نظر فناوری‌های نوین، انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر بسیار عقب هستیم.

فرآیند استفاده از این قبیل انرژی‌ها در کشورهایی مانند ما که دارنده نفت، سوخت‌های فسیلی و منابع بیکران گازی است، مغفول مانده است.

همواره فکر کرده‌ایم نیازی نیست از باد و آفتاب استفاده کنیم و همین زمینه عقب‌ماندگی در این حوزه را فراهم کرده است.

◉ چه باید کرد؟

همین امروز باید زیرساخت‌های‌مان را تقویت کنیم، چون زمان رو به پایان است و همین ساعت هم دیر شده است.

کشورهای دیگر خاورمیانه و حاشیه خلیج‌فارس این کار را آغاز کرده‌اند و امروزه ادعا می‌کنند که در سال ۲۰۶۰ از جمله کشورهایی خواهند بود که کربن صفر را محقق خواهند کرد.

ما هم باید برنامه داشته باشیم تا طبق استانداردهای جهانی تا چند دهه آینده به این هدف دست پیدا کنیم.

◉ چه زیرساخت‌ها و امکاناتی نیاز داریم و هزینه تغییر شیوه معدنکاری سنتی به سبز چقدر خواهد بود؟

پاسخ دادن به این سوال نیازمند توجه به چند نکته است؛ معدن و فعالیت‌های مربوط به آن، صنایعی به‌ذات بسیار انرژی‌بر هستند. در حال حاضر طبق آمار می‌دانیم که یک‌سوم برق تولیدی کشور در بخش صنعت مصرف می‌شود که چیزی بین ۱۰ تا ۳۰ درصد آن تلف می‌شود.

این هدررفت انرژی به‌واسطه روش‌ها و ابزار قدیمی و بی‌توجهی نسبت به جایگزین کردن ابزار کهنه با فناوری‌های نوین پدید آمده است.

بیشترین میزان مصرف در صنایع تولیدی سنگ‌آهن، فولاد و سیمان اتفاق می‌افتد. توسعه‌نایافتگی صنعت برق سبب شده است که دچار کمبود شویم و در چند سال اخیر مجبور شده‌ایم برق واحدهای صنعتی‌مان را در ماه‌های گرم سال قطع و مصرف را جیره‌بندی کنیم تا انرژی بخش خانگی تامین شود.

پس یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های برق است که باید برای آن چاره‌ای اندیشید. خبر خوب این است که چندین شرکت معدنی در تلاش هستند تا نیروگاه‌های خورشیدی را راه‌اندازی و به شبکه برق سراسری متصل کنند تا کمبودها را تا حدی جبران کنیم و بتوانیم در این زمینه از انرژی پاک بهره ببریم.

از طرف دیگر، چون کشور ما در منطقه‌ای خشک و نیمه‌خشک قرار دارد، به‌طبع باید از فناوری‌هایی استفاده کرد که مصرف آب کمی داشته باشند و با شرایط اقلیمی کشور ما سازگار شوند.

بنابراین ضروری است که برای بهره‌برداری از فناوری‌های نوین با دنیا تعامل کنیم و از کشورهای صاحب علم و صنعت معدنکاری در زمینه بهره‌برداری و فرآوری استفاده کنیم. باید از آنها بخواهیم فناوری‌هایی را که سال‌های سال است، در اختیار دارند، با ما به‌اشتراک بگذارند.

دیگر زیرساخت موردنیاز در این مسیر، توسعه ریلی و دریایی کشور است که باید باتوجه به استانداردهای زیست‌محیطی گسترش پیدا کند. همین‌طور باید آمایش سرزمین و شناسایی پهنه کشور را در اولویت قرار دهیم.

از سوی دیگر سازمان محیط‌زیست هم باید وارد میدان شود و طرح‌هایی ارائه کند که سازگار با شرایط صنعتی امروز باشد.

بدیهی است که ما نمی‌توانیم معادن را تعطیل کنیم تا کشوری به‌طورکامل پاک و دور از فعالیت‌های صنعتی داشته باشیم، چون در این صورت از دیگر نقاط دنیا جا می‌مانیم و به کشوری عقب‌مانده در زمینه صنعتی بدل می‌شویم.

باید توجه داشته باشیم که این عقب‌افتادگی به‌نفع هیچ کشوری نیست. با سرعت افسارگسیخته پیشرفت علم و فناوری در دنیا، کشورهای عقب‌مانده دچار گرفتاری‌های فزاینده‌ای خواهند شد. عقب‌ماندگی اقتصادی سیکل معیوبی پدید می‌آورد که به فقر منجر می‌شود و فقر زمینه دست‌اندازی و سودجویی از محیط‌زیست را فراهم می‌کند.

◉ تغییر مسیر از معدنکاری سنتی به سبز چه هزینه‌ای در بر خواهد داشت؟

به‌طورکلی می‌توان گفت هزینه‌ای که برای تغییر روش بر صنعت تحمیل می‌شود، در درازمدت به‌واسطه صرفه‌جویی در انرژی، تولید انرژی پاک، بهینه شدن شرایط زیست‌محیطی، اقلیمی و آب‌وهوایی و پارامترهای دیگر، سودی دوچندان در پی خواهد داشت و در ترازوی سود و زیان، کفه سود سنگین‌تر خواهد شد.

دعوت از دانش‌بنیان‌های فعال در صنعت فرودگاهی

شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران از تمام شرکت‌های دانش‌بنیان، پژوهشکده‌ها، دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری فعال در حوزه تولید و عرضه محصولات فرودگاهی و هوانوردی برای ارائه طرح و محصول فرودگاهی دعوت به‌عمل آورد. به گزارش روابط عمومی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، امیرحسین تابع جماعت در این‌باره گفت: با تجارب کسب‌شده در سال‌های اخیر از رفتار غیرحرفه‌ای برخی کشورهای غربی و عدم‌التزام آنها به تعهدات بین‌المللی خود در تامین نیازها و زیرساخت‌های صنعت فرودگاهی ایران، ضرورت توجه به امر تحقیق و توسعه با بهره‌گیری از توان علمی و تخصصی داخلی، بیش از گذشته نمود پیدا کرده است. رئیس شورای راهبردی پژوهش و فناوری شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران افزود: رهبر معظم انقلاب نیز در شعار سال ۱۴۰۱ به‌صورت ویژه موضوع اقتصاد دانش‌بنیان را مورد تاکید قرار داده‌اند و جهت حرکت کشور را تعیین فرموده‌اند.

وی از هدف‌گذاری برای استقرار اکوسیستم پژوهش و فناوری صنعت فرودگاهی و هوانوردی در سال ۱۴۰۱ در این شرکت خبر داد و گفت: معاونت برنامه‌ریزی شرکت فرودگاه‌ها به‌عنوان متولی حوزه پژوهش در این مجموعه، به‌منظور دستیابی صنعت فرودگاهی و هوانوردی به خدمات و محصولات به‌روز و فناورانه‌محور، فعالیت‌های خود را امسال بر شناسایی و همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه متمرکز می‌کند. تابع جماعت افزود: فعالان در این حوزه می‌توانند ایده، طرح یا پروژه‌های فناورانه خود را در زمینه صنایع فرودگاهی و هوانوردی به‌همراه فرم اطلاعات کامل شرکت خود حداکثر تا تاریخ ۱۵/۴/۱۴۰۱ به دبیرخانه شورای راهبردی پژوهش و فناوری معاونت برنامه‌ریزی، نظارت و امور اقتصادی یا به ایمیل km@airport.ir ارسال یا با شماره‌های ۶۳۱۴۸۷۱۸ - ۶۳۱۴۸۷۱۹ تماس بگیرند.

تولید لوازم‌خانگی به‌سبک فیلم‌های علمی ـ تخیلی

قدرت‌نمایی ربات‌ها در خانه‌های هوشمند

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

باتوجه به تحولات پرسرعت فناوری در روزمرگی انسان، شاید بد نباشد بگوییم علاوه بر انسان، یکی از بازیگران اصلی تحول در جوامع انسانی، هوش مصنوعی است. قدرتی بیرون از انسان، اما شبیه وی که می‌تواند فکر کند و تصمیم بگیرد. قدرت‌نمایی هوش مصنوعی، خود را در لوازم‌خانگی به‌خوبی نشان داده است. آشپزخانه تحت‌کنترل، از لوازم پخت‌وپز گرفته تا لباسشویی و ظرفشویی و یخچال و فریزر همه را می‌توانید از راه دور با اپلیکیشن کنترل کنید. روزگاری نه‌چندان دور در فیلم‌هایی نظیر «آپگرید» ساخته «لی‌ونل» نمود داشتند؛ اما امروزه شاهد تبلیغات این محصولات در بیلبوردهای شهرهای بزرگ هستیم. جام جم در این گزارش به بررسی نقش فناوری و دانش‌بنیان‌ها در تحول لوازم‌خانگی و انتخاب دقیق‌تر آنها هنگام خرید پرداخته است.

نقش‌آفرینی ربات‌ها در خانه و زندگی

چند دهه‌ای می‌شود این موضوع که ربات‌ها به‌جای انسان کاری را انجام دهند، در دنیای فناوری رسوخ کرده و فناوران روزبه‌روز به‌دنبال گستردگی آن هستند. اما آیا روزی فرا می‌رسد که ربات‌ها به‌جای لوازم‌خانگی معمول نقش‌آفرینی کنند؟ با پیشرفت فناوری و ورود لوازم‌خانگی هوشمند، که از راه دور کنترل می‌شوند و اپلیکیشن‌هایی که با نصب روی تلفن‌همراه، می‌توان آنها را کنترل و هدایت کرد، اکنون می‌توان نفس راحتی کشید و بیشتر امور را به‌دست کدهای صفر و یک و اینترنت سپرد.

به‌همین دلیل کارشناسان معتقدند، خرید و استفاده از لوازم هوشمند خانگی باعث افزایش راحتی در سبک زندگی می‌شود. خانه هوشمند روز به روز با بهترین فناوری تغییر می‌کند. ربات‌های خانگی کوچک و بزرگ با کمک هوش مصنوعی بخش قابل‌توجهی از نیازهای امروزی را که تا همین دهه قبل فقط در فیلم‌های علمی ـ تخیلی در دسترس بود، امکان‌پذیر ساخته‌اند. گستره لوازم‌خانگی هوشمند به‌حدی رشد سریع داشته که می‌توان دسته‌بندی‌های مختلفی را برای آن در نظر گرفت.

یک ایده بلند پروازانه

بازار لوازم‌خانگی هوشمند با تکامل یخچال‌های هوشمند گران‌قیمت که دارای رابط‌های لمسی و امکان اتصال به اینترنت از طریق WiFi که برای ارائه آپشن‌های اضافی هستند، همچنان در حال رشد است. یخچال‌های هوشمند رده‌بالا دارای دوربین‌های داخلی، گزینه‌های خنک‌کننده کنترل‌شده توسط کاربر است و امکان تعامل مصرف‌کنندگان با آن را از طریق تلفن هوشمند یا رایانه لوحی حتی دور از خانه فراهم می‌کند.

یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان معروف که در تلاش است تا ایده‌های بلندپروازانه‌اش را به منصه‌ظهور برساند، brezzl است. این مجموعه در حال توسعه محصولات هوشمند مدرن و پایدار است و به‌تازگی خبر از مقدمات تولید محصولی با عنوان چشم یخچال (Fridge Eye) را داده است که باعث می‌شود محتویات یخچال و فریزر در زمان واقعی قابل مشاهده باشد. خریداران از طریق اپلیکیشن تلفن‌های هوشمند می‌توانند هنگام خرید مواد غذایی به‌میزان مواد غذایی موجود در یخچال خود نیز دسترسی داشته باشند.

طراحان Brezzl قصد دارند از هوش مصنوعی (AI) در این سیستم استفاده کنند تا یک چالش جهانی چند میلیارد دلاری را برطرف کنند، زیرا هر خانواده به‌طور متوسط بیش از ۲۰۰ دلار از درآمد خود را برای خرید مواد غیرضروری هدر می‌دهد. وزارت کشاورزی ایالات‌متحده دریافته است که به‌طور متوسط هر مصرف‌کننده امریکایی سالانه ۲۲۵-۲۹۰ پوند غذا را هدر می‌دهد، میزانی که سالانه با آن می‌توان ۲ میلیارد انسان را تغذیه کرد.

یخچال‌تان می‌گوید چه اقلامی بخرید

یخچال و فریزر Brezzl مجهز به یک دوربین با دوام و قابل شارژ (از طریق USB-C) است که به راحتی می‌توان آن را داخل هر یخچال یا کمدی وصل کرد. با هر بار بسته شدن درب، از فضای داخلی یخچال یا کمد عکس می‌گیرد و با استفاده از Wi-Fi، تصویر به تلفن هوشمند مشتری ارسال می‌شود.

همچنین Brezzl از شناسه تصویر استفاده می‌کند و دستورالعمل‌هایی را پیشنهاد می‌دهد و ترتیب دفعات اقدام برای خرید مواد غذایی را تعیین می‌کند.

اپلیکیشن‌های iOS و Android این یخچال هوشمند اکنون قابل اشتراک‌گذاری و در دسترس هستند. در مقایسه با سایر محصولات خانگی هوشمند، یخچال فریزر برای ماندگاری کامل طراحی شده است.

باتری، که نقطه ضعف هر دستگاهی است، قابل تعویض است. شارژ از طریق درگاه USB-C قابل انجام است و دوربین دارای سنسور دما برای نظارت بر سلامت یخچال و تایید تنظیم درجه حرارت مناسب مورداستفاده قرار می‌گیرند.

ربات آشپز، خاموش ماند

شاهد ساخت چنین دستگاهی در ایران هم بوده‌ایم. بهزاد سامانی، رهبر یک استارت‌آپ چندی پیش در ابتدای فعالیتش در اواخر دهه ۸۰ در عرصه هوش مصنوعی و نرم‌افزار، محصولی با عنوان ربات سرآشپز طراحی و تولید کرد که بسیار هم موردتوجه رسانه‌ای در آن زمان قرار گرفت، اما هیچگاه نتوانست این محصول را انبوه‌سازی کند و به‌دست مصرف‌کننده برساند، چرا که نامش در فهرست دانش‌بنیان‌ها قرار نداشت و سرمایه کافی هم در اختیارش نبود. وی در گفت‌وگو با جام جم گفت: زمانی که ربات سرآشپز را سال ۱۳۸۹ طراحی و تولید کردم، جز چند رسانه از جمله صداوسیما هیچ بازخورد دیگری از سوی نهادها حمایتی برای تولید بیشتر این محصول دریافت نکردم، در حالی که طی بازه زمانی متفاوت و طولانی ۲ بار از سوی کشورهای خارجی سفارش داشتم. حمایت از ایده‌ها در ایران به‌معنای واقعی از صفر تا ۱۰۰ برعهده خود ایده‌پرداز است که بالغ بر ۹۰ درصد موارد افراد از پس آن برنمی‌آیند و در نهایت ترجیح می‌دهند، واگذار کنند و ادامه ندهند و مسیر کارمندی پیش گیرند.

وی افزود: به‌فرض اینکه یک استارت‌آپ از گردنه ثبت هم که بگذرد، باید با مشکلاتی چون شناخت ناکافی از بازار، قوانین تولید، جذب سرمایه و... دست‌وپنجه نرم کند. برای رفع و حل این معضلات نیازمند مشاوران کارشناسان خبره هستیم که خود نوعی حمایت محسوب می‌شود؛ در حالی که حمایت از استارت‌آپ‌ها در ایران بیشتر جنبه درددل دارد تا رفع موانع موجود و کم پیش آمده است که راه تازه‌ای از سوی حامیان خلق شود. داشتن مشاور و دریافت راهنمایی از سوی این افراد، اصلی‌ترین بخش پازل رشد یک استارت‌آپ است، چرا که یکی از راه‌های ورود به دنیای دانش‌بنیان‌ها ارائه محصول و فروش آن در بازار هدف است، اما در بسیاری موارد محصولات تولیدی که از اتفاق خلاقانه و برآمده از دانش کسب‌شده در دانشگاه‌ها است، به‌تناسب بازار، تولید نشده است و موردنیاز بازار نیست، بنابراین بیشتر صاحبان ایده نیاز به مشاوره افرادی دارند که بازاریابی و قوانین بازار را به آنها آموزش بدهند.

خرید لوازم‌خانگی با تلفیق هوش مصنوعی

ترکیب همزمان دنیای واقعی و عناصر مجازی، مفهوم واقعیت‌افزوده را شکل می‌دهد. در واقعیت‌افزوده، تصاویر واقعی محیط از طریق دوربین گوشی هوشمند دریافت شده و به‌همان شکل روی صفحه آن نمایش داده می‌شود؛ در کنار تصاویر واقعی، عناصر رایانه‌ای مانند متن، تصویر، صوت، فیلم، مدل سه‌بعدی، انیمیشن و... را می‌توان به محیط واقعی اضافه کرد، چنان که گویی این عناصر بخشی از دنیای واقعی هستند!

در این فناوری، محیط پیرامون با سنسورها پایش شده و به‌وسیله واحد پردازنده پردازش می‌شود؛ سپس تولیدات رایانه‌ای از طریق یک رابط تعاملی با عناصر محیطی درهم آمیخته می‌شود و تصاویری را به‌وجود می‌آورد که به‌عنوان یک دنیای واقعی درک می‌شود.

به‌همین دلیل حضور دانش‌بنیان‌ها در عرصه لوازم‌خانگی تنها منوط به ساخت لوازم‌خانگی هوشمند نبود. یک سوی دیگر ماجرا معضلاتی بود که عموم مردم به‌ویژه در کشورمان هنگام خرید این وسایل با مشکلاتی چون اندازه مواجه می‌شدند. سامانه خرید لوازم و ملزومات (خانگی و اداری) با بهره‌گیری از فناوری واقعیت‌افزوده، واقعیت‌مجازی و هوش مصنوعی به افراد این امکان را می‌دهد تا پیش از خرید یک کالا آن را با ابعاد واقعی در محل موردنظر خود ببینند.

شاید برای شما هم پیش آمده باشد که در خرید لوازم و کالاهای خانگی و اداری به‌ویژه در مواردی که تصور دقیقی از ابعاد مکان موردنظر خود ندارید، دچار اشتباه شده باشید. این اتفاق به‌طور معمول زمانی رخ می‌دهد که محدودیت جا داشته باشید و نتوانید از هر کالایی استفاده کنید. اکنون فناوری با رویکرد جدید به کمک رفع این معضل آمده است. سامانه خرید لوازم و ملزومات (خانگی و اداری) با بهره‌گیری از فناوری واقعیت‌افزوده و واقعیت‌مجازی (AR/VR) و هوش مصنوعی، ایده‌ای است که در جشنواره ایده‌های برتر فناوری‌های نرم و صنایع فرهنگی، در فهرست برگزیدگان قرار گرفت و با تلفیق چند فناوری نظیر هوش مصنوعی و واقعیت‌مجازی و واقعیت‌افزوده افراد را در خرید مطمئن و راحت کمک می‌کند.

قدرت انتخاب دقیق با واقعیت‌افزوده

شهریار خدابنده، طراح و ایده‌پرداز در زمینه واقعیت‌مجازی و واقعیت‌افزوده و طراح سامانه خرید لوازم و ملزومات (خانگی و اداری) با بهره‌گیری از فناوری واقعیت‌مجازی، واقعیت‌افزوده و هوش مصنوعی، در گفت‌وگو با جام جم درباره کاربرد این فناوری در خرید ملزومات خانگی و اداری نظیر مبلمان، فرش و... و طراحی داخلی ساختمان‌ها گفت: این سامانه یک پلتفرم چندوجهی است که شامل یک اپلیکیشن برای کاربرد در گوشی‌های هوشمند و یک بستر وب برای افرادی است که به‌صورت حرفه‌ای در این زمینه فعالیت می‌کنند نظیر معماران و طراحان دکوراسیون. در واقع ما با کمک هوش مصنوعی، واقعیت‌افزوده و واقعیت‌مجازی، قدرت انتخاب دقیقی به افراد می‌دهد. در حقیقت ما خواهان این هستیم که خریداران لوازم‌خانگی و اداری بتوانند پیش از خرید یک کالا آن را با ابعاد واقعی در محل موردنظر خود ببینند و خرید رضایت‌بخشی را تجربه کنند.

شک نکنید، خرید کنید

وی گفت: این سامانه علاوه بر اینکه به فرآیند خرید سرعت می‌بخشد، شک و تردید افراد در انتخاب یک کالای خانگی را هم از بین می‌برد. در بسیاری موارد در خریدهای حضوری این مشکل پیش می‌آید که خریداران در تناسب کالای انتخابی با محل مدنظر دچار اشتباه می‌شوند. تیم طراحی ما در این پلتفرم، فاصله محصول خریداری‌شده با آن کالایی را که از ابتدا مدنظر خریدار بوده است، کاهش داده‌اند. خدابنده گفت: روال کار این‌گونه است که افراد با یک کیو آر کد و تلفن‌همراه هوشمند، می‌توانند چه زمانی که آنلاین هستند و به‌صورت مجازی می‌خواهند کالایی را بخرند و چه زمانی که به مراکز خرید رفته‌اند و حتی زمانی که به اینترنت دسترسی ندارند، با اسکن آن و با تصویربرداری از کالا، آن را در خانه خود ببینند و به اندازه و زیبایی آن پی ببرند. وی افزود: در واقع امکانی که این پلتفرم می‌دهد، پاسخ به این پرسش است که آیا اشیای انتخاب‌شده متناسب مکان موردنظر هست یا خیر؟ حاصل تعامل هوش مصنوعی با واقعیت‌افزوده در این پلتفرم نمایان می‌شود. افراد می‌توانند تنها با یک تلفن هوشمند؛ همان کالایی را بخرند که مدنظر دارند. گفتنی است، معماران و طراحان دکوراسیون با استفاده از عینک وی آر می‌توانند استفاده‌های دقیق‌تری از آن کنند. این سامانه بستری را فراهم می‌کند که مردم بتوانند خلاقیت داشته باشند و تجربه متفاوتی از خرید را درک کنند؛ همچنین این نرم‌افزار هزینه‌های مربوط به طراحی داخلی را کاهش می‌دهد. هدف این است مردم خرید راحتی داشته باشند و در وقت و هزینه خود صرفه‌جویی کنند. شرکت‌های معماری، دانشجویان و زوج‌های جوان؛ جامعه هدف ما برای طراحی این پلتفرم بودند. به‌گفته خدابنده، از آنجایی که تولیدکنندگان اصلی محصولات، کالای خود را در این پلتفرم نمایه می‌کنند، با استفاده از این پلتفرم، مردم می‌توانند بدون واسطه از تولیدکننده اصلی کالای موردنیاز خود را بخرند.

> افراد در فروشگاه‌های لوازم‌خانگی با یک کیو آر کد و تلفن‌همراه هوشمند، می‌توانند با اسکن یا تصویربرداری از کالا، با استفاده از واقعیت‌مجازی آن را در خانه خود ببینند و به اندازه و زیبایی آن پی ببرند

سخن پایانی

باتوجه به آنچه گفته شد، کارخانه‌های ساخت ابزار جولانگاه و عرصه رقابت هوش مصنوعی شده است. لوازم خانگی همان کالایی است که بشر را بیش از هر مولفه دیگر با پیشرفت‌های هوش مصنوعی آشنا و آن را لمس خواهد کرد، بنابراین نگران پیچیدگی‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری و هوش مصنوعی به‌کار رفته در این دستگاه‌ها نباشید، زیرا برنامه‌های نرم‌افزاری کنترل از راه دور آنها، که روی تلفن همراه‌تان نصب خواهد شد، به‌سادگی استفاده از هر نوع اپلیکیشنی است که در حال حاضر با آنها کار می‌کنید.

اخبار

هوش مصنوعی جای حافظ و شکسپیر را می‌گیرد؟

احسان رضایی
نویسنده و منتقد ادبی

بنا بر پژوهش آلن تورینگ در سال ۱۹۵۱ می‌توان گفت یک ماشین وقتی هوشمند تلقی می‌شود که بتواند با انسان حرف بزند و ضمن این گفت‌وگو مخاطب آن تشخیص ندهد که این انسان است که سخن می‌گوید یا ماشین. این معیار بسیار ساده است اما در عین حال از پیچیدگی‌های زیادی برخوردار است، چرا که زبان، ابزار انتقال دانش و احساسات است، اما این محصولی که برای تبادل اطلاعات بشر اختراع شده است، خودش به‌اندازه دانشی که می‌خواهد از طریق آن انتقال دهد، پیچیده است.

اجزای سازنده زبان کلمات هستند و از طرفی اساس کار ماشین‌های هوشمند هم محاسبه است؛ در واقع محاسبه حالت‌های ممکن در یک اتفاق و اینکه کدام‌یک از حالت‌ها احتمال وقوع بیشتری دارد؟ حال پرسشی مطرح می‌شود که آیا ما می‌توانیم توالی کلمات را حدس بزنیم؟ پاسخ دقیق این است که خیر؛ چرا که علاوه بر همه واژگانی که در بزرگ‌ترین فرهنگنامه‌های زبان‌های زنده دنیا درج شده است؛ همواره واژگان جدیدی زاده می‌شود و در پس آن معانی جدیدی به‌وجود می‌آید، حتی یکی از وجوه عظمت هر ادیبی به این است که چه تعداد واژه و معنای جدید برای واژگان کهن به‌کار می‌برد.

ویلیام شکسپیر، بزرگ‌ترین ادیب زبان انگیسی را در نظر بگیرید؛ پژوهشگران در پژوهشی با یکی حساب کردن کلمات تکراری و هم‌ریشه، فهمیدند این نویسنده شهیر انگلیسی کل آثار خود را با ۱۵هزار واژه نوشته است. این بیشترین تعداد واژگانی است که یک نویسنده انگلیسی استفاده کرده است. در رتبه بعدی جان میلتون، خالق «بهشت گمشده» است که کل آثار خود را با ۹هزار واژه و چارلز دیکنز با ۵هزار و ۷۰۰ واژه و در نهایت آگاتا کریستی با ۲۸۶۰واژه تمام آثار خود را نوشته‌اند. شکسپیر از ۷هزار واژه تنها یک‌بار استفاده کرده است. حال با این گستردگی زبانی آیا ربات‌ها می‌توانند آثار ادبی خلق کنند؟

دانشمندان در پاسخ به این پرسش که آیا ما به این سمت می‌رویم که ماشین‌های داستان را بیش از گذشته به‌کار ببریم؟ معتقدند، به‌نظر می‌رسد بله. احتمال می‌رود داستان‌های شاهکاری نخواهیم داشت، به این دلیل که نمونه شاهکارهای ادبی آن‌قدر زیاد نیست که هوش مصنوعی بتواند تحلیل خوبی از آن داشته باشد؛ اما متون ادبی تولیدشده به‌قدری زیاد است که ما با یک بیگ‌دیتا مواجه خواهیم بود و ماشین می‌تواند این بیگ‌دیتا را تحلیل کند و نتایجی به ما بدهد که حتی فکرش را نمی‌کردیم به آنها دست یابیم. کازوئو ایشی‌گورو، یکی از بزرگ‌ترین نویسندگان حال حاضر دنیا، در آخرین سخنرانی خود این مباحث را بیان کرده بود که احتمال می‌رود، در آینده ماشین‌های داستانگو جای نویسندگان را بگیرند و از این اتفاق بسیار خوشحال بود؛ چرا که معتقد است هوش مصنوعی موضوعات را جور دیگر می‌بیند و می‌نویسد و این همان هدفی است که ادبیات دارد.

یک رمان‌نویس امریکایی به‌نام سیگل ساموئل آزمایشی انجام داد و در پروژه‌ای ۲ بخش از رمان خود را به ماشین داد و از آن خواست که ادامه این ۲ بخش را بنویسد. در یک بخش ماشین برای این موضوع که چرا گربه‌ها به فرقه مذهبی خاصی از یهودی‌ها تعلق ندارند، طنز جالبی نوشت و در بخشی دیگر فهمید که شخصیت اول رمان غمگین است و دلیل دیگری برای غمگین بودن پیشنهاد داد. نویسنده نتیجه گرفت که ماشین نه‌تنها خلاقیت نویسنده‌ای را کم نمی‌کند بلکه زیاد هم می‌کند و این جمله را به‌کار برد که هوش مصنوعی به من کمک می‌کند تا مانند ماشین فکر نکنم. سلمر برینگجورد، نخستین کسی که یک ماشین داستانگو اختراع کرد، در مقدمه کتابش ۳ دلیل برای خلق اختراع خود آورده بود، دلیل نخست این بود که صنعت داستانگویی ما رشد زیادی داشته است و ما به‌هرحال نیاز به داستان‌هایی داریم که پاسخگوی صنعت سرگرمی ما باشند و به‌همین‌دلیل ما به ماشین‌های داستانگو نیاز داریم. دلیل دوم این بود که نوشتن داستان خوب توسط ماشین باعث می‌شود، بفهمیم داستان از کجا می‌آید و شاید به این آرزو برسیم که شکسپیرها و حافظ‌های دیگری داشته باشیم و سومین دلیل که از همه جالب‌تر بود، اینکه داستان با احساسات و عواطف و هوش بشری نسبت تنگاتنگی دارد، اگر یک داستان از صفر تولید کنیم، متوجه می‌شویم که خلاقیت ادبی چیست، احساسات با هوش چه نسبتی دارد و عواطف از کجا می‌آید؟ همه اینها یعنی اینکه ما می‌توانیم انسان را بهتر بشناسیم و همه مکاتب اخلاقی این موضوع را بیان کرده‌اند که وقتی خودمان را بشناسیم، آدم‌های بهتری خواهیم شد، در نتیجه ساختن ماشین‌های داستانگو به ما کمک می‌کند تا آدم‌های بهتری شویم.

در گفت‌وگو با اردشیر صالح‌پور به‌مناسبت انتشار تازه‌ترین کتابش بررسی شد

تاثیر نفت در پیدایش ادبیات جنوب ایران

چراغ داستان‌نویسی در جنوب صنعتی هم‌پا با شعله‌ها، فروزان بود...

آیین رونمایی از کتاب نقش و تاثیر نفت در ادبیات جنوب ایران به‌قلم اردشیر صالح‌پور با حضور مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان، جمعی از مسئولان استان و شهرستان مسجدسلیمان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان، در این آیین رونمایی حجت‌الاسلام رضا کلاه‌کج، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان، جمعی از مدیران این اداره کل، نماینده شهرستان مسجدسلیمان، فرماندار شهرستان، رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مسجدسلیمان و جمعی از اعضای انجمن‌های این اداره، اعضای شورای اسلامی و سرپرست شهرداری مسجدسلیمان، مدیریت و پرسنل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مسجدسلیمان و اصحاب رسانه و خبر این شهرستان حضور داشتند.

نویسنده کتاب ادبیات نفتی با بیان اینکه نفت معجزه قرن گذشته است و بشر را از جهل و سیاهی نجات داده، گفت: این اتفاق تاریخی با مسجدسلیمان و در چاه شماره یک آغاز شده است.

اردشیر صالح‌پور با اشاره به اینکه این کتاب شامل مطالبی درباره تاثیر نفت در ادبیات جنوب ایران است، افزود: مسجدسلیمان به‌عنوان خاستگاه نفت از این موهبت بهره‌مند نشد؛ گرچه خاک این سرزمین همیشه سخاوتمندانه برای بشریت تلاش کرده است.

آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگو با اردشیر صالح‌پور به‌مناسبت انتشار تازه‌ترین کتابش با عنوان «ادبیات نفتی» است.

در باطن و در روند شکل‌گیری صنعت، ادبیات آفریده می‌شود. شاید نکته‌ای که امروزه منتقدان ادبی از آن به‌عنوان «بنیامتنیت» یاد می‌کنند، نمونه دقیق و تجربی‌اش در خوزستان صنعتی اتفاق افتاده است. یعنی «صنعت»، «ادبیات» آفریده است؛ همان‌گونه که به‌قول زنده‌یاد «سپانلو» جغرافیا سبک آفریده است.

اردشیر صالح‌پور نویسنده، پژوهشگر، کارگردان و مدرس تئاتر متولد ۱۳۳۶ در ایذه و صاحب مدرک دکترای تخصصی پژوهش هنر از دانشگاه هنر است. از او آثاری چون «گرامافون و نمایش»، «نفشه‌های سوگوار»، «پیکرک‌ها»، «عروسک‌ها و صورتک‌های ایران باستان» به چاپ رسیده است. صالح‌پور بیش از ۱۰ عنوان نمایش‌نامه نوشته، چند نمایش را کارگردانی کرده و سابقه بازیگری در تئاتر را نیز دارد.

مدیریت تئاتر استان‌های کشور، عضویت در کانون ملی منتقدان تئاتر، مدیریت اجرایی جشنواره‌های تئاتر، مدیریت پخش هنری انجمن موزه‌های جهانی (ایکوم ایران) و دبیری جشنواره تئاتر عروسکی نیز در کارنامه صالح‌پور دیده می‌شود. او سابقه ۲۰ ساله تدریس در دانشکده‌های مختلف هنری را دارد و عضو هیات علمی مرکز فرهنگ و هنر است.

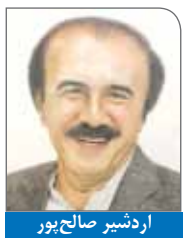
◉ چه نسبت و رابطه‌ای را می‌توان بین «صنعت» و «ادبیات» مطرح کرد؟

در ظاهر هیچ، اما در باطن و در روند شکل‌گیری صنعت، ادبیات آفریده می‌شود. شاید نکته‌ای که امروزه منتقدان ادبی از آن به‌عنوان «بنیامتنیت» یاد می‌کنند، نمونه دقیق و تجربی‌اش در خوزستان صنعتی اتفاق افتاده است. یعنی «صنعت»، «ادبیات» آفریده است؛ همان‌گونه که به‌قول زنده‌یاد «سپانلو» جغرافیا سبک آفریده است.

دلیل روشن این مسئله حضور صنعت نفت است که با خود دستاوردهای ادبی آورده است؛ ترجمه، شعر، داستان، سینما، تئاتر و مواردی که پیش از ظهور نفت در خوزستان سنتی و بومی سابقه نداشته است.

پس نفت نه‌تنها زندگی مدرن شهری، بلکه دستاوردهای ادبی زیادی افزون بر نفت و گازوئیل و مازوت و بنزین... داشته است؛ همان چیزی که من در این کتاب از آن به‌عنوان «پتروشیمی ادبی نفت» یاد کرده‌ام یا فکر می‌کنم همین عبارت «ادبیات نفتی» مناسب باشد، چراکه این نوع ادبیات در جنوب پیامد نفت زاده شده است.

شاید اگر نفت در مسجدسلیمان کشف نمی‌شد، همان رویه زندگی سنتی و عشایری ادامه می‌یافت یا آنکه به روستانشینی می‌رسید، اما حضور و ظهور نفت آنچنان شگفت‌انگیز بود که جنوب نفتی را با مظاهر جدیدی آشنا کرد که سابقه نداشت و مسجدسلیمان و آبادان را در ردیف شهرهای صنعتی جهان قرار داد؛ همان‌طور که پالایشگاه در آبادان موجب بروز مدرنیته و دستاوردهای ادبی شده است.

اردشیر صالح‌پور

«صنعت» «ادبیات» آفریده است؛ همان‌گونه که به‌قول زنده‌یاد «سپانلو» جغرافیا سبک آفریده است

◉ البته این مدرنیته پس از مشروطه در ایران آغاز شده بود؟

بله، اما فقط در مرحله حرف و اشکال سطحی بود، در حالی که جنوبی‌ها زندگی صنعتی و مدرنیته را تجربه می‌کردند. این اتفاق، آن دوران حتی در تهران نیز نیفتاده بود و شهر همچنان ساختار سنتی داشت، اما اساسا «آغاجاری» و «نفت سفید» و «هفتگل» و «مسجد سلیمان» و «آبادان» با نفت آغاز شدند و همه مظاهر زندگی غربی اعم از سینما، تئاتر، باشگاه و... همپای شهرهای اروپایی در جنوب هم جاری بود. بازار شکل سنتی خود را از دست داده و به فروشگاه‌های بزرگ و سوپرمارکت‌هایی تبدیل شده بود که همه چیز یکجا در آن یافت می‌شد.

سندیکا، بیمه، خدمات کارمندی و کارگری جداگانه براساس موازین و درجات علمی و تخصصی شکل گرفته بود. فیلم‌ها به زبان اصلی همزمان با اروپا و امریکا در سینماهای برخی شهرهای جنوب اکران می‌شد.

دانشکده نفت متخصصان تازه‌ای را تربیت می‌کرد که جذب صنعت نفت شده و نیازهای صنعتی منطقه را برآورده می‌کردند.

مدرنیته در تهران و سایر شهرهای بزرگ به عمق و زیست تجربی زندگی تبدیل شده بود، به همین دلیل آنچه در آبادان یا مسجد سلیمان بود در تهران نبود.

جامعه شهری به‌سوی مدرنیته گام برداشته و هویت‌های تازه شهروندی ایجاد کرده بود.

لزوما هر چیز تازه‌ای مدرن نیست. روح مدرنتیه باید موجب تغییر ماهوی شود. تغییرات باید در شکل و نوع زندگی رخ دهد؛ پس مدرنتیه‌ای که ملک‌الشعرای بهار یا نیما یوشیج و دیگران از آن سخن می‌گویند تنها در شکل ادبی تجلی یافت، اما جنوب زندگی مدرن را تجربه می‌کرد.

آنها تنها در «روساخت» اتفاق افتاده بود، اما مناسبات و «ژرف‌ساخت» جنوب با صنعت آمیخته بود و ادبیاتی به‌وجود آمد که نه‌تنها جنبه فانتزی و تخیلی نداشت، بلکه ادبیاتی واقعی و برآمده از کار و صنعت و حال و هوای جنوب بود.

◉ همان که شما به آن «رئالیسم اجتماعی» گفته‌اید و فصلی از کتاب شماست؟

بله؛ جنوب راه و روش خودش را دنبال می‌کرد. حتی متفاوت از ادبیات و رئالیسم سوسیالیستی که پس از انقلاب بلشویکی در روسیه اتفاق افتاده بود و آذربایجان و قفقاز و حتی روشنفکران تهران و گیلان را تحت تاثیر خود قرار داده بود.

در واقع «نیما» و «هدایت» به‌دلیل شناخت و احاطه بر زبان و ادبیات فرانسه و مفاهمه و مراوده با آثار شاعران و نویسندگان غربی جریان نوینی را بنیان می‌نهند. آنها جزیره‌هایی هستند که به‌هم متصل نیستند، اما در جنوب ترجمه و داستان و شعر، حال و هوای خاصی دارد که حتی با تهران و سایر شهرهای ایران متفاوت است.

در جنوب آثار امریکای لاتین و انگلیسی دنیای تازه‌ای را رقم می‌زنند که با تهران متفاوت است؛ آثار همینگوی، جک‌لندن، فالکنر، جان اشتاین بک، آرتور میلر ترجمه می‌شوند و ادبیات جنوب تحت تاثیر آنان است، نه رئالیسم روسی و سوسیالیستی.

در جنوب ادبیات پابه‌پای صنعت پیش می‌رود. مبارزات مردم جنوب و در نهایت ملی شدن نفت با حضور و همراهی سیاسیون و روشنفکران همه و همه مضامینی هستند که در ادبیات رئالیستی جنوب نقش و تاثیر انکارناپذیری دارند.

ادبیات نفتی «شهرزاد» است؛ شهرزادهای صنعتی و نفتی که پیدایش و زایش آنان با نفت آغاز شده است. از سوی دیگر شهر خود به‌منزله نگرش به زندگی مدرن است. بدون شهر و شهرهای صنعتی طبعا چنین ادبیاتی در جنوب شکل نمی‌گرفت.

◉ در واقع می‌توان گفت ادبیات جنوب نسبت مستقیمی با زندگی و بسترهای اجتماعی دارد.

در واقع ادبیات از دل هر جامعه‌ای خلق می‌شود، به همین دلیل بخشی از تاریخ اجتماعی آن منطقه است. قهرمانان از دل همان مجموعه صنعتی انتخاب می‌شوند. از اصطلاحات صنعتی به‌وفور در این نوع ادبیات استفاده می‌شود که مثلا برای خراسانی‌ها و سایر نقاط ایران بیگانه است. نفت، محور اصلی و تعیین‌کننده است. شرایط اجتماعی محصول نفت است و مناسبات آن. ادبیات جنوب حاصل نفت است و داستان‌نویسی آن مدیون و مرهون نفت... به‌لحاظ تاریخی هم رئالیسم و ادبیات کارگری محصول انقلاب صنعتی انگلستان بود که در نیمه دوم قرن هجدهم شکل گرفته و به سراسر اروپا و به صنایع و مناطق صنعتی و کارخانجات کشیده شد.

در اوایل قرن ۱۹ میلادی «امیل زولا» ادبیات کارگری را نقطه‌گذاری کرد.

◉ چرا خوزستان شیوه داستان‌نویسی کوتاه را برمی‌گزیند؟

هم صنعتی شدن جامعه و هم نظام شهری و رویکرد به‌سوی مدرنیته از موارد زمینه‌ساز داستان‌نویسی کوتاه و دستاورد دوران صنعتی است که به‌طبع با دوران فئودالیته و کشاورزی فرق دارد. سرعت، سرعت و خلاصه‌گویی از پارامترهای تعیین‌کننده است. در این دوران دیگر مجال قصه‌پردازی‌های طولانی مثل «لیلی و مجنون» یا «ویس و رامین» یا هفتادمن مثنوی نیست. عصر، عصر سرعت است؛ عصر شتاب است. داستان کوتاه و حتی امروزه ژانر «مینی‌مال» به‌اقتضای شرایط و فرصت کم شهروندان پا گرفته‌اند. در آبادان نفتی قصه و داستان کوتاه با مضمون نفت نوشته می‌شود. حتی نویسنده توانمندی همچون «احمد محمود» ابتدا با داستان‌های کوتاه آغاز می‌کند، سپس به نوشتن رمان‌های بلند روی می‌آورد.

دانش جامعه‌شناسی نشان داد هر طبقه‌ای هنر و ادبیات ویژه خود را خلق می‌کند؛ پس طبقه متوسط شهری نیز قالب‌های کوتاه را خلق کرد و داستان کوتاه شکل گرفت.

◉ آیا تقسیم‌بندی خاصی در حوزه ادبیات جنوب قائل شده‌اید؟

ادبیات نفتی را می‌توان به حوزه کلی مسجد سلیمان MIS و آبادان Abd تقسیم‌بندی کرد. مسجد سلیمان با عنوان داستان‌ها و راستان‌های اکتشافی تعریف شده که به نوعی جنبه «تکنو پاستورال» (صنعتی، شبانی) اختصاص دارد و آبادان به جنبه «تکنوپورت» و «صنعت- بندر» یا همان «ادبیات بحری یا بندری».

گفتیم که پیدایی نفت و ایجاد پالایشگاه در جنوب ایران و حضور همه‌جانبه نفت و تکنولوژی نه‌تنها مدرنیسم را به ایران وارد و معرفی می‌کند، بلکه اتفاقات فرهنگی نیز ایجاد می‌کند؛ به‌عبارتی صنعت را به فرهنگ و موج‌آفرینی فرهنگی ادبی نزدیک می‌سازد.

نکته دیگر شرایط و زمینه‌های فرهنگی ادبی جنوب و جنوبیان است که در این مسئله بی‌تاثیر نبوده است؛ استعداد و خلاقیت‌های درخشان و فراهم شدن شرایط ذهنی و عینی در یک دوره تاریخی معین و مشخص.

البته بعدها در اصفهان و قم و کرمانشاه هم پالایشگاه ساخته می‌شود، اما هیچ کدام مانند جنوب جریان‌ساز و موجب بروز امواج فرهنگی و ادبی نمی‌شوند.

این تاثیر چنان عمیق است که هنرمندان جنوب وقتی به تهران هم می‌آیند، فیلم‌های خاص خود را می‌سازند. مثل تقوایی، سینمای تقوایی؛ امیر نادری، فیلم‌های امیر نادری از جمله «ساز دهنی» و «دونده». این تمایز و تفاوت آشکار ویژگی جنوب است و نویسندگان ادبی‌اش.

اما درباره تقسیم‌بندی کلی که شما اشاره کردید؛ مسجد سلیمان بیشتر با شعر مطرح می‌شود و آبادان با داستان کوتاه.

تقوایی و دریابندری و عدنان غریضی و مسجدی در آبادان داستان کوتاه می‌نویسند و در مسجد سلیمان دوگونه شعر پدید می‌آید؛ یکی «شعر دیگر» که البته هوشنگ چالنگی و مجید فروتن از آن شمارند و «موج ناب» که اساسا جنوبی به‌ویژه مسجد سلیمانی است. این کشف و عبارت محصول دقت زنده‌یاد منوچهر آتشی است که این زبان و خصلت را در شعر آنان کشف و طبقه‌بندی کرد. به‌طور کلی بگویم؛ جنوب، جنوبی که در تاریخ خود سابقه داستان‌نویسی یا رمان یا داستان کوتاه را نداشت در طول ۸۰ سال حضور صنعت نفت، ۴۰ و شاید بیشتر نویسنده و شاعر را به خود دید که همه پس از نفت پدید آمدند. به‌هر حال فضای نفتی بسیار موثر بوده است.

◉ منظورتان از رمان‌های اکتشافی چه بود؟

ادبیات نفتی به‌طور کلی به داستان‌هایی گفته می‌شود که درباره نفت، حول محور نفت و مسائل و معضلات مبتلابه نفت و به‌عبارتی نفتی‌نویسی است؛ یعنی نویسندگانی که قلم‌شان خیس از جوهر نفت است. اما برخی داستان‌ها درباره شکل‌گیری اکتشافی نفت است، مثل رمان «سرود مردگان» فرهاد کشوری نویسنده صاحب‌نام جنوبی که خود زیست نفتی را تجربه کرده و رمانی نوشته که از حضور اولیه انگلیسی‌ها و سرآغاز نفت در ایران حکایت دارد؛ رمانی خواندنی و جذاب؛ داستان مردان حفار و آتشکاری که به جست‌وجوی نفت آمده‌اند. یا رمان «فوران» اثر «قباد آذرآئینی» دیگر نویسنده جنوبی که تقریبا در همه کارهایش بوی نفت احساس می‌شود و به‌خوبی با زاویه‌نگاری‌های ادبی و دقیق خود و ذکر حوادث و شخصیت‌پردازی‌های زیبا حال و هوای جنوب نفتی را بر ما آشکار می‌سازد.

به‌قول خودش او شهروند نفت‌آباد است و روزگار شاد و ناشاد نفت‌آبادی‌ها را بازآفرینی می‌کند... اینها همه از نمونه‌های موفق و جذاب رمان‌های اکتشافی به‌شمار می‌روند؛ ضمن آنکه داستان‌های کوتاه‌شان درباره نفت و حوادث آن فوق‌العاده درخشان است، مثل داستان کوتاه «استخر» اثر فرهاد کشوری که یک تراژدی نوین است یا داستان‌های گوناگون قباد آذرآئینی که زندگی نفتی را لابه‌لای سطور به‌خوبی توضیح می‌دهد.

و نیز نویسندگان بزرگی همچون مسعود منادی، محمد ایوبی، پرویز زاهدی، جمشید ملک‌پور، غلامرضا رضایی، فتح‌اله بی‌نیاز، قاضی بریماوی، نسیم خاکسار، ناصر مؤذن، صمد طاهری، اصغر عبداللهی، زویا پیرزاد، نظام رکنی، محمد بهارلویی، علی‌مراد فدایی‌نیا، داریوش احمدی، حفیظ‌اله ممبینی و احمد بیگدلی.

◉ از تاثیرات زبانی «صنعت» بر گویش و فرهنگ مردم جنوب بگویید.

تاثیر نفت همه‌جانبه بود، اما فرهنگ براساس خصیصه‌اش تاثیرات خود را بر جای خواهد گذاشت و زبان انگلیسی به جنوب هم سرایت کرد که امری اجتناب‌ناپذیر بود. هم ارتباطات صنعتی و کاری این زمینه را ایجاد می‌کرد و هم فرآورده‌ها و کالاهای جدید و پدیده‌های تازه اصطلاحات خودش را می‌آورد. زبان مسلط و میزبان در مسجد سلیمان «لری بختیاری» بود و در آبادان نوعی گویش «بندری و عربی» و اصطلاح «لر فرنگی» و «بندری فرنگی» از همین موضوع حادث شد. اصطلاحات انگلیسی، هندی-صنعتی و فنی وارد گویش‌های بومی شد و حال و هوای خاصی برای خود ایجاد کرد و کار به جایی رسید که حتی خوزستانی‌های دیگر شهرها نیز از دریافت اصطلاحات عاجز بودند، اما آن زبان و گویش برای خود شرکتی‌ها آشنا و قابل‌فهم بود. این اصطلاحات در شعر و ترانه و داستان‌ها بسیار مشهود است و یکی از شاخص‌های داستان‌ها و به‌طور کلی ادبیات نفتی استفاده از همین زبان و عبارات و لغات و اصطلاحات فرنگی‌مآبانه است که حالا دیگر بومی شده بودند و نوعی لهجه خاص «مسجد سلیمانی» یا «آبادانی» را از سایر نقاط جنوب و ایران متفاوت می‌ساخت.

آگهی تغییرات شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تغییرات شرکت فولاد امیرکبیر کاشان شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۱۹۷۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد

شرکت فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ و موسسه توانمندسازی بازنشستگان نیروهای مسلح به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۱۱۲۹۹ و شرکت صنعتی و معدنی فولاد سنگ مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۶۴۶۲۴ و شرکت فلز ندارک فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۶۴۸۱۳۵ و شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۳۴۱۵۷ به سمت اعضای اصلی برای مدت دو سال انتخاب گردیدند.

حسابرسی رازدار به‌شماره ملی ۱۰۱۰۰۱۲۹۰۸۶ به‌عنوان بازرس اصلی، حسابرسی کاربرد تحقیق به شماره ملی ۱۰۲۶۰۱۰۳۰۰۰ به عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.

تراز مالی منتهی به سال ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ تصویب شد.

روزنامه دنیای اقتصاد و صمت جهت آگهی‌های شرکت تعیین گردیده است.

با ثبت این مستند تصمیمات انتخاب مدیران، انتخاب روزنامه کثیرالانتشار، انتخاب بازرس/بازرسان، تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی انتخاب شده توسط متقاضی در سوابط الکترونیک شخصیت حقوقی مرقوم ثبت و در پایگاه‌های آگهی‌های سازمان ثبت قابل دسترس می‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کاشان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۹۰۰۰۱۳۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تهرانپارس تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای غلامحسین عباسی به شناسنامه شماره ۹۱۴ کدملی ۴۲۸۲۳۶۶۵۹۱ متولد ۱۳۴۴ صادره از زنجان فرزند محرمعلی در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۶۱/۱۸ مترمربع از پلاک شماره ۷۲۲۹ فرعی از ۸۸ اصلی واقع در تهران بخش ۱۱ خریداری در ازای سهم مشاعی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۳/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۴/۱۲ (شناسه آگهی : ۱۳۳۵۰۷۱)

۱۱۱۶۸/م الف

رضا النجری -رئیس ثبت اسناد و املاک تهرانپارس

لزوم توسعه کشت حفاظتی برای مقابله با گردوغبار

در ششمین جلسه ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار، سیدحسین موسوی‌فر، رئیس مرکز امور بین‌الملل سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به برگزاری اجلاس وزرای محیط‌زیست کشورهای منطقه که ۲۱ تیرماه جاری با موضوع هماهنگی برای مقابله با پدیده گردوغبار در تهران برگزار خواهد شد، اظهار کرد: در این اجلاس، میزبان ۱۵ هیات بلندپایه از کشورهای منطقه و سازمان‌های بین‌المللی خواهیم بود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حفاظت محیط‌زیست، وی از برگزاری چندین رویداد جانبی (side event) در حاشیه برگزاری این اجلاس خبر داد. در ادامه این جلسه، علیرضا یزدانی، مشاور معاون وزیر جهاد کشاورزی به ارائه گزارشی از اقدامات انجام‌شده درباره توسعه کشت حفاظتی در کشور پرداخت و گفت: کشاورزی حفاظتی بر ۳ اصل تناوب زراعی، عدم‌جابه‌جایی خاک و حفظ بقایا استوار است. وی افزود: کشاورزی حفاظتی در کشور ما از ۲۰ سال گذشته شروع شده اما در سال‌های اخیر به‌دلیل بحران آب جایگاه ویژه‌ای یافته است. یزدانی تصریح کرد: کشاورزی حفاظتی منجر به پایداری کشاورزی، حفظ امنیت غذایی و افزایش بهره‌وری خواهد شد. به گفته مشاور معاون وزیر جهاد کشاورزی، بیش از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی آبی و دیم در سال ۱۴۰۰ به روش حفاظتی کشت شده که نقش بسزایی در جلوگیری از پدیده ریزگرد داشته است. علی‌محمد طهماسبی بیرگانی، دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار با تاکید بر لزوم برنامه‌ریزی برای کشت حفاظتی در کشور، تصریح کرد: آماده‌سازی زمین پیش و پس از کشت برای جلوگیری از بروز پدیده گردوغبار از اهمیت زیادی برخوردار است، چون هنگام کشت زمین پوشش دارد و نگرانی چندانی از نظر گردوغبار نخواهیم داشت.

۱۲ تیر، روز بدون کیسه‌های پلاستیکی

پای سود در میان است

سازمان ملل متحد در سال ۱۹۷۴ با هدف ارتقای آگاهی از محیط زیست با تشویق همگان برای منع استفاده از کیسه‌های پلاستیکی، سوم ژوئیه را به‌عنوان روز جهانی بدون پلاستیک (Plastic Bag Free Day) نام‌گذاری کرد. به‌تازگی نیز معاون راهبری و هماهنگی اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران اعلام کرده این اداره کل در نظر دارد به‌منظور استمرار فرهنگ‌سازی و ترویج آگاهی در جهت خودداری از استفاده از کیسه‌های پلاستیکی و همسو شدن با تاریخ جهانی، همگام و همزمان با سایر نقاط دنیا، ۱۲ تیر (۳ ژوئیه) را به‌عنوان روز بدون کیسه پلاستیکی در داخل ایران معرفی کند و بازه زمانی ۱۲ تا ۲۱ تیر (۳ تا ۱۲ ژوئیه) را به‌عنوان دهه بدون کیسه پلاستیکی در نظر گیرد.

در سالیان اخیر برخی از کشورهای جهان قوانینی برای محدودیت و ممنوعیت مصرف پلاستیک وضع کرده‌اند که تاثیر خاص خود را بر مصرف این کالا گذاشته است. اخیرا کشور کانادا فروش، تولید و واردات برخی از پلاستیک‌های یکبار مصرف را ممنوع کرده است. شرکت‌ها و کارخانجات این کشور تا پایان سال اجازه نخواهند داشت به تولید و واردات پلاستیک‌های یکبار مصرف اقدام کنند. از جمله مواردی که این کشور اجازه تولید نمی‌دهد شامل کیسه‌های پلاستیکی خرید، ظروف بیرون‌بر و حلقه‌های نگه‌دارنده قوطی‌ها و بطری‌ها در کنار هم است.

تولید مداوم محصولات گوناگون پلاستیکی از جمله محصولات یکبار مصرف پلاستیکی، سودهای سرشاری برای صنایع و به تبع آن دولت‌ها داشته است

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

مسیری برای کاهش مصرف پلاستیک

سعید مرادی‌کیا، کارشناس مدیریت پسماندهای شهری در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تجربه کشورهای صنعتی در حوزه تولید، صادرات و واردات محصولات گوناگون و رقابت‌های کلان اقتصادی میان قدرت‌های بزرگ صنعتی جهان همچون ایالات متحده امریکا، اتحادیه اروپا، ژاپن و کشور چین نشان‌دهنده این حقیقت است که محصولاتی با ویژگی‌های منحصر به فرد قادر هستند کشورها را در عرصه اقتصادی و به تبع آن در سیاست‌های بین‌المللی از دیگران جلو انداخته و قدرت چانه‌زنی آنها را در مناسبت‌های بین‌المللی افزایش دهند. در این میان، حضور پلاستیک‌ها باعث‌شده بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته با بهره‌گیری از ویژگی‌های منحصر به فرد انواع پلاستیک‌ها و سازه‌های ترکیبی و کامپوزیتی ناشی از آنها، به فناوری‌هایی جهت تولید محصولاتی خاص و نایاب دست یابند که انجام بسیاری از فرآیندهای پزشکی، شیمی، مهندسی و حتی محیط زیستی بدون استفاده از آنها امکان‌پذیر نباشد. وی ادامه داد: بر این اساس باوجود دیدگاه منفی موجود در حوزه محیط‌زیست نسبت به پلاستیک‌ها، نمی‌توان نقش و جایگاه پلاستیک را در رفاه و توسعه‌یافتگی دنیای امروز نادیده گرفت. برای مثال و در این زمینه می‌توان به نقش پلاستیک در مهار و کنترل پاندمی کووید ۱۹ در طول ۳ سال گذشته در سطح جهان اشاره کرد.

کالایی برای راحتی یا بلای جان

مرادی‌کیا در پاسخ به این سوال که پلاستیک‌ها از چه جنبه‌هایی به محیط‌های شهری و طبیعی آسیب وارد می‌کنند، گفت: همان‌گونه که ویژگی‌های منحصر به فرد پلاستیک‌ها باعث شده استفاده از این مواد در علوم و صنایع گوناگون اجتناب‌ناپذیر شود، دفع و رهاسازی محصولات پلاستیکی در سراسر جهان و در محیط‌های خشکی و دریایی باعث‌شده تا به‌واسطه دوام طولانی و تولید ذرات کوچک میکروپلاستیک، آسیب‌های محیط زیستی و بهداشتی جبران‌ناپذیری به محیط‌زیست جانوران، گیاهان و حتی انسان‌ها وارد شود.

وی افزود: در محیط‌های خشکی بلع انواع قطعات پسماندهای پلاستیکی رها شده توسط دام‌ها و طیور در اطراف شهرها و روستاها باعث بروز بیماری در این حیوانات و تولید محصولات گوشتی و لبنی آلوده‌شده که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم باعث بروز مشکلات و بیماری‌های گوناگون برای انسان‌ها می‌شود. در محیط‌های دریایی نیز که آسیب بیشتری را نسبت به محیط‌های خشکی از پسماندهای پلاستیکی دیده‌اند، وجود میلیاردها پسماندهای پلاستیکی باعث ایجاد پنج لکه بزرگ در اقیانوس ها شده است. به‌گونه‌ای که وسعت یکی از این لکه‌ها که گایر نامیده می‌شود در اقیانوس آرام، معادل وسعت استان فارس یا کشور فرانسه است. ذرات خردشده ناشی از این گایرها به تدریج وارد بدن میکروپلانکتون‌ها و در ادامه و به‌واسطه زنجیره غذایی به ماهی‌های کوچک‌تر و ماهی‌های بزرگ‌تر و در نهایت به بدن پستانداران بزرگ و از جمله سفره غذایی ما انسان‌ها می‌شود.

فرهنگ‌سازی در کنار قانون‌گذاری

این کارشناس مدیریت پسماندهای شهری گفت: بدون تصویب قوانین ملی و بین‌المللی برای مدیریت بهینه کنترل و کاهش تولید محصولات گوناگون پلاستیکی، دستیابی به چشم‌انداز روشن در حوزه کاهش پیامدهای محیط‌زیستی و بهداشتی حاصل از پسماند محصولات پلاستیکی در سطح جهان امکان‌پذیر نخواهد بود. اما با این وجود آموزش‌های ارائه‌شده و فرآیندهای فرهنگ‌سازی انجام‌شده در جوامع گوناگون باعث‌شده شهروندان نسبت به اطلاع‌رسانی پیامدهای ناشی از تولید و رهاسازی پسماندهای پلاستیکی اقدام کرده و بدین‌ترتیب دولت‌ها و ملل گوناگون مجبور به تدوین قوانین و محدودیت‌هایی در حوزه صنعت تولید پلاستیک شوند. به‌عنوان مثال می‌توان به محدودیت‌های وضع‌شده در اتحادیه اروپا درباره استفاده و ارائه کیسه‌های پلاستیکی در فروشگاه‌های گوناگون اشاره کرد.

پلاستیک بیشتر، سود بیشتر

وی در پاسخ به این سوال که آیا وجود پلاستیک به‌عنوان کالای یکبار مصرف در جهت استمرار بخشیدن به مصرف‌گرایی و تولید بیشتر برای سود بیشتر نیست، گفت: بدون شک در دنیای امروز، اقتصاد و منافع اقتصادی بر نگاه‌ها و منافع محیط زیستی غالب بوده و در بسیاری از موارد شاهد تخلف کشورهای قدرتمند اقتصادی در حوزه دفع پسماندهای پلاستیکی هستیم. به‌عنوان مثال می‌توان به صادرات پسماندهای پلاستیکی کشورهای امریکای شمالی به کشورهای در حال توسعه جنوب‌شرق آسیا همچون فیلیپین اشاره کرد.

وی اضافه کرد: بر همین اساس می‌توان بر این حقیقت تلخ صحه گذاشت که تولید مداوم و پیوسته محصولات گوناگون پلاستیکی از جمله محصولات یکبار مصرف پلاستیکی، سود سرشاری برای صنایع و به تبع آن دولت‌ها در پی داشته است. متاسفانه در کشور نیز به‌واسطه وابستگی کامل درآمدهای کشور به صنایع نفت و پتروشیمی تولید این محصولات از اهمیت زیادی برخوردار بوده و حتی در شرایط فعلی که کشور با تحریم‌های بین‌المللی مواجه است این اهمیت، دوچندان نیز شده است.

از سوی دیگر، توجه به این حقیقت لازم و ضروری است که در برخی کشورهای توسعه‌یافته که محدودیت‌هایی برای استفاده از محصولات پلاستیکی از جمله کیسه‌های یکبار مصرف اعمال شده، کمبود و نبود منابع نفتی یکی از مهم‌ترین دلایل بوده و مسائل مربوط به محیط زیست در کنار این مسائل اقتصادی و استراتژیک قرار داشته‌اند که در این زمینه می‌توان به کشورهای اروپایی اشاره کرد.

در جوامعی همچون ایران که بخش عمده درآمد ملی به صنایع نفت، گاز و پتروشیمی وابسته است، تولید محصولات پلاستیکی به افزایش درآمدهای ملی منجر خواهد شد

نقش پلاستیک در زندگی انسان

محمد کیخا، معاون امور اجتماعی و فرهنگی سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: امروزه به‌واسطه پیشرفت‌های علوم شیمی، پتروشیمی و پلیمر، انواع گوناگونی از پلاستیک با ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی گوناگون توسعه یافته و همین امر باعث‌شده مصرف پلاستیک که پس از جنگ جهانی دوم که جلوه تازه‌ای به خود گرفته بود، وارد عصر جدیدی از فرآیند تحول خود شود.

محمد کیخا گفت: امروزه در بسیاری از علوم و صنایع گوناگون استفاده از پلاستیک اجتناب‌ناپذیر بوده و حتی در علوم پزشکی برخی از عمل‌ها و مراقبت‌های ویژه بدون استفاده از پلاستیک‌ها امکان‌پذیر نیست. ما نیز در زندگی روزمره خود و به دفعات گوناگون از محصولاتی که از پلاستیک تهیه شده‌اند، استفاده می‌کنیم.

وی اضافه کرد: استفاده از پلاستیک به‌واسطه ویژگی‌های منحصر به فرد سبکی، مقاومت‌های قابل‌توجه و همچنین قیمت مناسب تا حد زیادی به صرفه بوده و دستیابی به ماده جایگزین برای آن امری مشکل است.

وی تصریح کرد: هرچند ویژگی‌های مثبت فیزیکی، شیمیایی و مکانیکی پلاستیک باعث شده استفاده از آن در صنعت و علوم گوناگون بسیار مفید و به‌صرفه شود اما همین ویژگی‌ها و دوام آنها در محیط زیست باعث شده مصرف پلاستیک روزافزون از این ماده و همچنین عدم‌تجزیه کوتاه‌مدت آنها در طبیعت و در معرض نور خورشید و محیط‌های آبی و دریایی باعث بروز آلودگی‌های گوناگونی از جمله میکروپلاستیک‌ها شود؛ مشکلی که امروزه و به‌ویژه در اقیانوس‌ها با نگرانی جدی دانشمندان و فعالان عرصه محیط زیست همراه بوده است.

نتایج مثبت آگاهی‌بخشی

کیخا اظهار کرد: بدون شک آگاهی‌دادن و آگاهی‌بخشی به مصرف‌کننده‌ای که شهروند عادی یا حتی یک صنعتگر یا تولیدکننده محصولات گوناگون است می‌تواند از بروز فجایع محیط‌زیستی و حتی بهداشتی تا حد زیادی جلوگیری کند. به‌عنوان مثال در صورت اطلاع‌رسانی آموزش و فرهنگ‌سازی پیرامون مصرف پلاستیک‌ها و کیسه‌های پلاستیکی در میانه شهروندان و تولیدکنندگان محصولات پلاستیکی می‌توان انتظار داشت که میزان و مقدار مصرف این محصولات از سوی مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کاهش بهینه داشته و از تولید مقدار زیادی محصولات پلاستیکی جلوگیری به عمل آید.

وی ادامه داد: از سوی دیگر، آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی در سطح جامعه باعث افزایش مطالبه‌گری سمن‌ها، شهروندان، کنشگران و... شده و این مهم به نوبه خود و به‌تدریج باعث تدوین قوانین و مقررات و حتی محدودیت‌هایی پیرامون تولید و مصرف پسماندهای پلاستیکی خواهد شد.

موانع کاهش مصرف پلاستیک در ایران

کیخا گفت: بدون شک در جوامعی همچون ایران که بخش عمده درآمد ملی به صنایع نفت گاز و پتروشیمی وابسته است تولید محصولات پلاستیکی به افزایش درآمدهای ملی منجر خواهد شد. این امر در شرایط فعلی که کشور در معرض تحریم‌های بین‌المللی قرار دارد از اهمیت ویژه‌تری نیز برخوردار است. از سوی دیگر، وجود مافیا و باندهای مخفی اقتصادی باعث‌شده فرآیند تدوین قوانین و مقررات مربوط به محدودیت تولید محصولات پلاستیکی در کشور روند سریعی نداشته و در بسیاری از موارد از اثربخشی لازم برخوردار نباشد.

وی اضافه کرد: بر این اساس و با توجه به عدم‌فرهنگ‌سازی مدیریت و تولید محصولات پلاستیکی در کشور، میزان آگاهی و دانش مربوط به پیامدهای حاصل از تولید و دفع پسماندهای پلاستیکی در کشور در سطح پایینی قرار داشته و همین امر در مجموع باعث‌شده یک نگرانی عمومی و ملی پیرامون تولید و دفع پسماند انواع محصولات پلاستیکی در کشور وجود نداشته باشد. بر همین اساس، نگاه حاکم درباره تولید انواع محصولات پلاستیکی صرفا اقتصادی بوده و نگرانی‌ها و مسائل محیط زیستی و بهداشتی در جایگاه‌های بعدی قرار دارند.

سخن پایانی

در مجموع به عقیده کارشناسان با وجود اینکه پلاستیک‌ها نقش مهمی در زندگی انسان‌ها داشته‌اند اما امروز تبدیل به یکی از بزرگ‌ترین معضلات محیط‌زیستی و بهداشتی در جهان شده‌اند. در این میان، فرهنگ‌سازی‌هایی مانند نام‌گذاری یک روز به‌عنوان روز بدون پلاستیک، تنها در کنار قانون‌گذاری و ضمانت اجرایی می‌تواند مصرف پلاستیک را کاهش دهد. اما اگر بخواهیم کمی در موضوع عمیق‌تر شویم به ریشه‌های اقتصادی می‌رسیم. صنایع تولید پلاستیک برای تولید ارزش‌افزوده و سود بیشتر از تولید و مصرف کالاهای یکبار مصرف مانند کیسه‌های پلاستیکی سودهای کلان به‌دست می‌آورند و به همین دلیل کاهش مصرف پلاستیک را به نفع خود نمی‌بینند.

یادداشت

مثلث حکمرانی در حوزه کیسه پلاستیکی

هومن غلامپور ارباستان
کارشناس پسماندهای شهری

اداره کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران قصد دارد ۱۲ تیر را به‌عنوان روز بدون کیسه پلاستیکی در داخل ایران معرفی کرد. نام‌گذاری یک روز برای کار فرهنگی اقدام خوبی است اما کافی نیست. ما نمی‌توانیم یک روز در سال را به مناسبتی اختصاص دهیم اما پس از آن، موضوع رها شود. فرهنگ‌سازی همیشه در کنار اجرا و نظارت موثر است و باید زیرساخت‌های اجرایی را فراهم کرد. در چندین سال گذشته همیشه صحبت از مضرات محیط‌زیستی مصرف پلاستیک بوده اما نباید هیچ چیزی را سفید یا سیاه ببینیم. اگر چیزی صرفا بد باشد کسی دنبال آن نمی‌رود. در کنار مضرات، کیسه پلاستیکی مزایایی مثل راحتی در خرید و نگهداری از کالاها دارد. پلاستیک خوب است اما باید درست و بهینه مدیریت شود، همان‌طور که در بیشتر کشورهای جهان این اتفاق می‌افتد.

باید توجه داشت که اقدامات محلی برای یک کار به این بزرگی، بازدهی بسیار پایینی دارد. به‌طور مثال، نمی‌توان صرفا بر شهرداری متمرکز بود و آن را ملزم به رعایت این مسئله کرد. حوزه اختیارات شهرداری‌ها به‌اندازه‌ای نیست که بتوان این اقدامات را مدیریت کرد. اگر فروشگاه‌های بزرگ وابسته به شهرداری را در نظر بگیریم، این فروشگاه‌ها بنگاه‌های اقتصادی هستند که با دیگر مراکز خرید رقابت دارند. اگر شهرداری ملزم به کاهش مصرف پلاستیک شود و بخواهد این الگو را به فروشگاه وابسته به خود هم تسری دهد، این فروشگاه در نبرد اقتصادی شکست می‌خورد، چراکه جذابیت خرید در آن برای افراد کم می‌شود. درنتیجه به برنامه جامع ملی نیاز داریم، نه برنامه‌ای مقطعی و بخشی.

حکمرانی در حوزه کیسه پلاستیک، ۳ بخش نظارتی، اجرایی و قانون‌گذاری دارد. این ۳ بخش باید با یکدیگر به‌نوعی همسو شود تا مشکل کیسه پلاستیک به حداقل برسد. در بخش قانون‌گذاری، قانون و آیین‌نامه‌ای اجرایی نیاز است که در کل کشور لازم‌الاجرا باشد و راهکارهایی برای کاهش کیسه‌های پلاستیکی در آن دیده شود. یکی از این راهکارها در بحث قانون‌گذاری بحث‌های زیرساختی است. زمانی که امکاناتی را از شهروندان می‌گیریم باید امکانات جایگزین را به آنها بدهیم. در این زمینه می‌توان به جایگزینی کیسه‌های پارچه‌ای با کیسه‌های پلاستیکی اشاره کرد که می‌توان با نرخ کمتری آنها را به شهروندان ارائه کرد. دومین مسئله بحث مشوق‌هاست. پیش از این، یک صندوق سبز برای فروشگاه‌ها تعریف کردیم به این صورت که اگر کسی می‌خواهد از این صندوق سبز رد شود، باید کیسه پلاستیکی نگیرد. به این ترتیب، کسانی که از این صندوق سبز عبور می‌کنند می‌توانند یک‌سری از کالاهای دوستدار محیط‌زیست را با نرخ نازل‌تری خریداری کنند. این مسئله مشوقی برای کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی می‌شود. آخرین بحث هم مجازات‌هایی مانند گرفتن عوارض و مالیات بابت مصرف کیسه‌های پلاستیکی است. در بسیاری از کشورهای دنیا زمانی که خریدار می‌خواهد اجناس خریداری‌شده را تحویل بگیرد از او می‌پرسند کیسه پلاستیکی می‌خواهد یا خیر. اگر خواستار کیسه پلاستیکی بود، یک مقداری پول اضافه از او گرفته می‌شود. این مسئله باعث می‌شود استفاده از کیسه‌های پارچه‌ای بیشتر شود یا افراد از کیسه‌های پلاستیکی که از پیش خریداری کردند، بیشتر استفاده کنند. با این همه، به خصوص در شرایط اقتصادی کنونی ایران، اولویت با اقدامات تشویقی است، نه کارهای مثل اخذ عوارض یا مالیات. بحث بعدی در سه ضلع مثلث حکمرانی مربوط به اجراست. در اجرا باید همه نهادهایی که در این زمینه فعال هستند را پای کار بیاوریم. به‌عنوان مثال، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند بخشی از تولیدات صنایع را به سمتی ببرد که هم مصرف پلاستیک در بسته‌بندی‌ها به‌طور کلی و هم کیسه‌های پلاستیکی به‌طور جزیی کاهش پیدا کند. در وزارت نفت پتروشیمی‌ها و پالایشگاه‌ها باید به‌نوعی پای کار بیایند تا محیط‌زیست فدای تولید پلاستیک و سود اقتصادی نشود. وزارتخانه‌های بهداشت و آموزش‌وپرورش نیز می‌توانند اقدامات بسیار مهمی در امر آموزش انجام دهند. از سویی در ماده ۶ قانون مدیریت پسماند سال ۱۳۸۳ وظیفه سازمان صداوسیما انجام یک‌سری اقدامات فرهنگی در این راستاست. مدیریت اجرایی پسماندهای شهری بر عهده شهرداری‌ها و دهیاری‌هاست؛ درنتیجه شهرداری‌ها هم باید در این زمینه کمک کنند که اقدامات اجرایی به‌درستی انجام شود. بخش نهایی این مثلث هم مربوط به نظارت است. قوانین، مصوبات و آیین‌نامه‌های مختلفی در مقیاس شهری و ملی در حوزه‌های مختلفی وجود دارد اما نتوانسته‌ایم آنها را به اجرا برسانیم، چراکه یک بخشی از ضمانت اجرایی به نظارت برمی‌گردد. از آخرین بروزرسانی مصوبه کاهش کیسه‌های پلاستیک وظروف یک‌بار مصرف شهرداری تهران بیشتر از یک سال می‌گذرد. یک‌سری برنامه‌های ۵ ساله در این مصوبه تعریف شده بود که یا به اجرا نرسیدند یا اگر هم اجرایی شده در مقیاس اندک بوده است. چرایی این مسئله در نبود نظارت درست و جامع است. اگر به سمت تقویت نظارت بر اجرا پیش برویم می‌توانیم مشکلات و اشتباهات را از دل اجرا تشخیص دهیم.

یکشنبه
۱۲ تیر ۱۴۰۱- ۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ - ۳ ژوئیه ۲۰۲۲- شماره ۲۰۹۲-پیاپی ۳۴۱۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

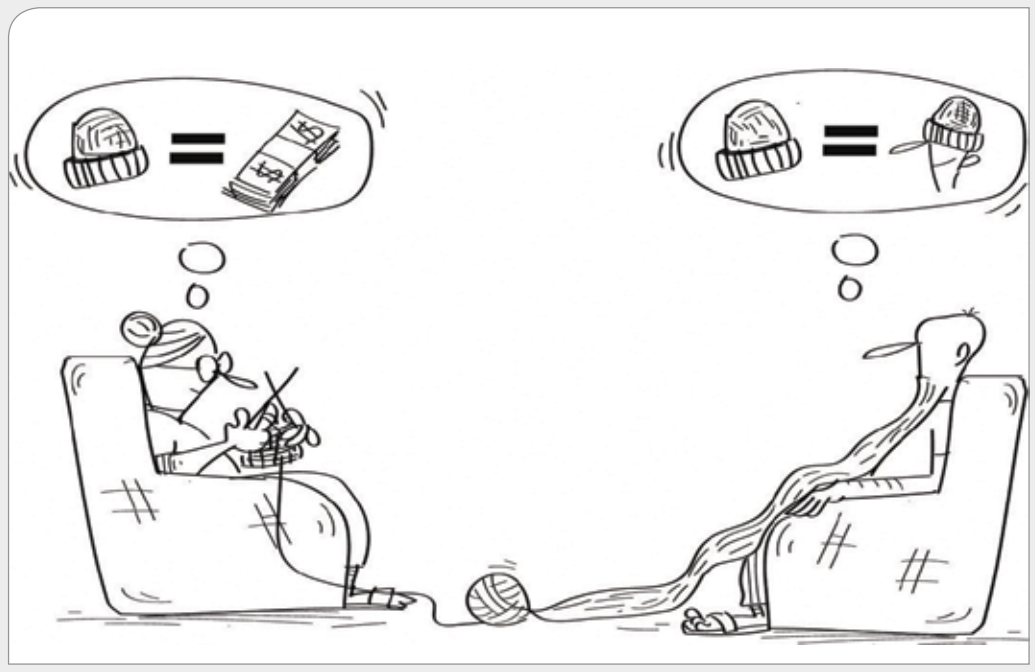
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

هنر

جهانی شدن، تقدیر تاریخی «هنر خودآموختگی»

علی عزتی- بنیان‌گذار انجمن هنرمندان خودآموخته ایران:

نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت
به غمزه مسئله‌آموز صد مدرس شد

انسان در تندباد حوادث در مسیر تاریخ حیات خود چگونه توانست و دانست که باید «تغییر به سمت تحول» سرلوحه کار خلاقه‌اش باشد؛ خاصه اینکه هنوز زبانی برای گویش و خطی برای نوشتن نداشت تا بداند و بتواند ترجمان مفهوم تازه‌ای از «بی‌تابی‌ها و بی‌قراری‌های» خود و زمانه‌اش باشد.

پاسخگویی به چنین پرسش‌های بنیادین تنها از رهگذر شناخت هنرمندانی است که در طول تاریخ تمدن‌ساز بوده‌اند که هنرمندان خودآموخته نامیده می‌شوند.

هنر خودآموختگی

به‌عبارت دیگر ژانر «خودآموختگی» در دو حوزه نظری و تجربی قلمروهای بدیع و شگفت‌انگیزی را برجسته و برانگیخته ساخته و پیشینه‌ای به قدمت تاریخ انسان دارد. در واقع می‌توان گفت انسان از زمانی که از غار تنهایی خویش بیرون آمد، نطفه‌های خودانگیختگی شکل گرفت، از عصر سنگ و چوب تا دوران سفال و فلز که همنشینی بکر و نابی را مفهوم بخشید یا به‌تعبیر جامع‌تر به عظمت و ابدیت آن افزود که مدخل ورود انسان یا نقطه عظمت او به تاریخ شد.

بشریت در مسیر تطور و تحول جایگاه خویش به تکوین اتفاقی شگفت و پرنیانی به‌نام «هنر خودآموختگی» که پیشینه‌ای به قدمت سرنوشت انسان داشته، می‌پردازد که تا اواسط قرن بیستم این هنرمندان را با عناوینی مختلف معرفی می‌کردند.

حق کلام اینکه «خودآموختگی» الگویی بنیادی است که برآیند میراث فرهنگ بشری است یا به‌تعبیر دیگر مظهر مجسم یادگاران رفیع در طول تاریخ است که نه‌تنها متعلق به یک ملت نیست بلکه باید به‌عنوان یک خاستگاه جهانی توجهی جدی و تاریخمند به آن شود. هزاره سوم هزاره اعتلا و تطور ژانر خودآموختگی است که بر دو وجه وجودی و محتوایی قابل‌تحلیل است.

در بعد وجودی راویان خودآموخته بدون دخالت عناصر و عوامل بیرونی در امتداد زمان به هستی خود ادامه می‌دهند؛ به این صورت که بی‌آنکه بزرگ شوند مدام به تکثیر فردیت وکودکی‌های‌شان پرداخته و همچون چراغی خودافروز با آثار فخیم خود به تولید معنا می‌پردازند.

در بعد محتوایی نیز همه چیز معطوف به انسان است و خالق اثر بی‌هیچ الگویی واحد صاحب مولفه‌های خاص و متمایز خود بوده و مدام رهنورد مرزهای تازه به قصد کشف نهانی‌ترین عناصر غریب در سرشت آدمیان است، به همین دلیل به گمان من این ژانر از پیشگامان دوران گذار از سنت به مدرنیته است که در آثار آنان زمان معنایی ندارد و مابه‌ازایی هم برای آن متصور نیست.

انجمن هنرمندان خودآموخته ایران در آستانه پانزدهمین سال تاسیس خود از بوته «آزمونی» بزرگ پیروزمندانه و سربلند برخاسته که تنها مدافع حقیقی ژانر خودآموختگی و دردانه بی‌منتهای تاریخ هنر جهان است که قیاس‌ناپذیرترین راویان کهن الگوهای بشری است که به رویاهای ما فعلیت بخشیده و دلالت مستقیم بر انسان و تمامیت هستی او دارد؛ ضمن اینکه به هزارویک دلیل روشن بر مسیر سرنوشت ما ردپایی تا ابد باقی گذاشته تا پرچم خرد خودخواسته‌شان تا بیکرانه‌ها در اهتزاز، پابرجا بماند.

شکل گیری انجمن هنرمندان خودآموخته ایران

ژانر خودآموختگی تا بدان حد پیش رفته که امروزه مبحث برجسته بسیاری از محافل بزرگ آکادمی جهان است و ظرفیتی نوین بر بدنه مدنی تاریخ هنر به‌شمار می‌رود که به قصد حفاظت و صیانت از این ژانر هنری «انجمن هنرمندان خودآموخته ایران» در ۱۳۸۵/۱۱/۲۰ تاسیس شد.

انجمن متعاقب آن نخستین همایش خود را در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۸۸ در خانه هنرمندان ایران برگزار کرد و تاکنون با برگزاری ۵ جشنواره و بیش از ۴۰ نمایشگاه گروهی و انفرادی به شناسایی و معرفی مولفه‌های این ژانر در سراسر کشور و عرصه‌های بین‌المللی پرداخته تا تعریف نوینی از حضور غیرقابل انکار این گونه هنری به‌دست آید.

با تشکیل انجمن مفهوم این ژانر وارد ادبیات بین‌المللی هنر شد که قرائت مستقلی از زمان، تاریخ و انسان را ارائه داده است.

این امر تاچندی پیش دغدغه اصلی میراث جهانی بود که چگونه می‌توان چنین انرژی‌هایی بکر و متراکم‌شده شگفت‌انگیز تحت نام «خودآموخته یا خودانگیخته» همچون رودی بیکران معنا و مفهوم پویایی از سرچشمه‌های معنایی و معنوی را که از یک امر انسانی سخن می‌گویند نادیده گرفت.

انجمن پس از سال‌ها تلاش در تحکیم مبانی نظری که به‌عنوان بخشی مهم از میراث مشترک بشری قلمداد می‌شود با تدوین «مانیفست ژانر خودآموختگی» به قصد دستیابی به گزاره‌های نظری با رویکردهای گوناگون زیبایی‌شناختی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و فلسفی... مینیاتوری دیگر از فرهنگ و هنر جهان را که از «اعماق تاریخ» برخاسته به تصویر درآورده است.

چاپ این مجموعه برآیند دو دهه تعامل و مطالعات نظری و تجربه شده اینجانب است که دلالت بر مفاهیمی برتابنده قلمرو ناممکن‌ها، دارد تا تصویرآنچه را که به زبان میسر نیست ممکن سازد.

نقشه راه انجمن

ایران با انبوه یادمان‌های جهانی ارزشمند خود که باشکوه‌ترین دوره‌های تاریخ فرهنگ و هنر جهان را پشت سر گذاشته با انبوه آیین‌ها و تنوع قومی و ملی در گستره‌های بدیع و بی‌بدیل خود کانون تعامل بسیاری از ظرفیت‌های تجربه شده و نامکشوف بوده که هر بار یک چاشنی به ذائقه جهانیان افزوده است.

انجمن با چنین پشتوانه‌ای به‌نوعی براساس منشور سه‌گانه که آن را نقشه راه خود می‌داند در این مسیر گام نهاده است. در این منشور سه‌گانه به موارد کشف گوهر خلاقیت انسان‌ها، معرفی این گوهرخلاقه به مردم جهان، حفاظت از این گوهر خلاقه در راستای تاریخ برای آیندگان پرداخته می‌شود.

انجمن هنرمندان خودآموخته ایران با برگزاری ۵ جشنواره و بیش از ۴۰ نمایشگاه گروهی و انفرادی ششمین جشنواره سراسری خود را در مجموعه فرهنگی-تاریخی نیاوران از۲۷خرداد تا ۳ تیر اجرای کرد. این انجمن هنوز در ابتدای راه است که به رسم امانت چراغی روشن کرده تا نقبی به «تاریک روشنان خیال ناب بشری» زده باشد و به بررسی ظرفیت‌های موجود و ظرفیت‌های بالقوه فرهنگ‌های تثبیت شده زبان زمانه معاصر بپردازد و موجبات رونق و غنای این گونه خودآموختگی را برآورد، چون بر این باور است که هنرمندان خودآموخته تنها رهنوردان بی‌تکلف و بی‌همتای مولفه‌های خلاقه جهان‌اند که هر کدام صورت‌بندی نوینی از ادوار مختلف تاریخ انسان را ارائه داده تا از رهگذر جهانی شدن «رنگین‌کمانی از بایسته‌های نوشدن» را برپا کند.

سخن پایانی

ژانرخودآموختگی یا به‌تعبیر دیگر خودانگیخته محمل تخیل است و اتفاقی فرخنده در زبان تاریخ هنر جهان که هر بار چون ققنوس از زیر خاکستر خویش برخاسته و قلمروهای ناشناخته انسان را برانگیخته تا در جولان مجسم خیال خودیافته‌اش شوکت شکوهمند انسان در عالی‌ترین پیوستگی نوع بشر برپا شود. آنان هنرشان را نزد خود آموخته‌اند؛ آن‌گونه که زندگی را که نموداری مستند از درک، آرزو و تصویری روشن از هزارتوهای ناشناخته انسان تاریخ است در طول قرن‌ها، هزاره‌هایی بیشمار ناگفته و ناشناخته مانده که اینک در سپهر فرآیندی دیگرگونه با ما سخن می‌گویند. بی‌تردید بر این باوریم که با پیشینه‌ای به قدمت هزاران ساله به‌زودی این ژانر «جهانی» خواهد شد، چون بر این باوریم که جهانی شدن تقدیر تاریخی اوست. از آنجاکه تاریخ ماشفاهی است و آنچنان شواهدی مکتوب وقابل استناد از تجربه زیستی مشترک تبار انسان به طورمتقن در دسترس نبوده و به‌مثابه صندوقچه در بسته‌ای بی‌کلید است، برای ورودبه این حوزه برآن شدیم تا از این طریق به دریافت دقیقی از خط و حظ مشترک ژانر خودآموختگی پرداخته شود که به تعریف مفهوم تازه‌ای از ظرفیت‌های نوین آن پرداخته تا بر اساس درک مادی ضرورت تاریخی به ترجمان انگاره‌هایی بپردازیم که دلالت پذیر ودر هم تنیده در جوهره همه انسان‌ها تبلور یافته‌اند.

هرچند هیچ آغازی نقطه کمال نیست اما مهم اکنون ماست که با شماییم همنوای افق‌های دور.

گفتند آینده تاریک است
گفت شاید اما
وظیفه ما روشن است

یادداشت

در ستایش وزارت تنهایی

شاپور پشابادی- خبرنگار:

اول: آمار جایی برای اماواگر نگذاشته است. اعداد با بنی بشری، تعارف ندارد. نمودارها برای خوشامد و نیامد من و شما و آقایان؛ تره هم خرد نمی‌کنند. توجه‌مان را جلب کرده باشد یا نه؛ باب میل‌مان باشد یا نه؛ ایران وارد عصری جدیدی می‌شود. در روی همین پاشنه بچرخد، بازگشتی هم در کار نخواهد بود.

پدیده‌ای که قصد دارم درباره‌اش بنویسم چند سالی است که شروع شده و طبق داده‌های جمعیت‌شناختی، تکه‌های پازل آن، ظرف ۲۰ تا ۳۰ دهه بعد کامل می‌شود: ایران دارد پیر می‌شود.

دوم: به استقبال عصری می‌رویم که تولد، انحراف از قاعده مرگ است. به‌زودی، نرخ موالید در برابر نرخ مرگ‌ومیر هیچ خواهد بود. قطاری روی ریل رفته که نباید می‌رفت. می‌توان ترمزش را کشید؟ آقایان می‌گویند «آری». می‌گویند نشان به آن نشان که «قانون جوانی جمعیت» به تصویب نمایندگان رسیده است؛ آن‌هم به تصویب اکثریت قاطع! می‌گویند کلی مشوق در نظر گرفته‌ایم تا جوانان ازدواج کنند و متاهلان تردید را کنار بگذارند. وعده می‌دهند که به‌زودی نرخ موالید به بالای ۳ می‌رسد. من به‌اندازه آنها خوشبین نیستم.

در شرایط اقتصادی مملکت، خوش‌بینی است که دلیل می‌خواهد؛ وگرنه بدبینی عین رئالیسم است. لازم است درباره حداقل وزارت کاری و نرخ مرغ و میوه و یک لانه ۴۰ متری در پایین‌شهر حرف بزنم؟

سوم: به‌موازات پیری جمعیت، پدیده دیگری را تجربه خواهیم کرد. این‌یکی هم مثل قبلی در تاریخ ایران به‌کل بی‌سابقه است: ظرف یکی دو دهه آینده کمتر کسی به ازدواج رسمی تن می‌دهد. غربی‌ها به‌ویژه کشورهای شمال اروپا (و در صدرشان کشورهای اسکاندیناوی) چندین دهه است که در این مسیر افتاده‌اند، اما مبادا این شباهت ما را ذوق‌زده کند؛ دلایل زمین تا آسمان فرق دارد؛ یکی جبر است و دیگری اختیار.

تجرد برای شهروند نروژی و سوئدی یک «انتخاب» است. تنهایی آنها نوعی سبک زندگی است.

طبق فرهنگ فردگرای غربی، «هزینه-فایده زندگی» مجردی، به‌صرفه‌تر از زندگی مشترک است. آنها مسئولیت‌های ازدواج را کمتر از مزایایش می‌دانند؛ پس عطایش را به لقایش بخشیده‌اند. اشتباه می‌کنند؟ شاید؛ اما این‌گونه فکر می‌کنند. در ایران مجرد ماندن، دلیلی به‌مراتب ساده‌تر و سرراست‌تر دارد: بسیاری از عهده ازدواج و هزینه‌های زندگی مشترک برنمی‌آیند. مجرد ماندن حداقل برای بیشتر مجردان، انتخاب نیست.

چهارم: اگر آنچه گفته‌ام بیراه نباشد و تحولی اساسی در اقتصاد ایران رخ ندهد و امید ازدست‌رفته بازنگردد ظرف چند دهه آینده، متاهلان در اقلیت مطلق خواهند بود. چه باید کرد؟ در نومیدی بسی امید است. آقایان زورشان را بزنند، بلکه امثال من در اشتباه باشیم و مشوق-درمانی واقعاً جواب دهد و ایرانیان فرزندآوری کنند، اما همزمان، حقیقت تلخی را که از آن اکراه دارند به رسمیت بشناسند. آقایان! چاره‌ای ندارید؛ چشم‌ها را بشویید و مجرد را جور دیگری ببینید.

قبل از هر چیز «تجرد جرم‌پنداری» باید پایان یابد. مجردان قربانی محض بسیاری از قوانین موجود هستند. ذکر دو مثال کفایت می‌کند: طبق قانون برای تشکیل یک انجمن، حتی انجمن‌های کاملا اقتصادی باید متاهل باشید. مجردان می‌توانند در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کنند اما تحویل کلید واحد، منوط به ازدواج است. تعداد مصادیق تبعیض بسیار فراتر از این دو مورد است. به‌نظر من نه‌تنها باید لشکر مجردها را به‌رسمیت شناخت، بلکه باید یک‌قدم فراتر رفت. چندی پیش یکی از دوستان همکار با اقتصاددانی گفت‌وگو کرده بود.

وی پیشنهاد داد دولت هرچه زودتر وزارت تنهایی را دایر کند؛ پیشنهادی منطقی است. انکار فایده ندارد. لشکر مجردان را بیش از این نمی‌توان نادیده گرفت. به وزارتخانه‌ای نیاز است که متولی و نماینده و حامی حقوق و منافع انسانی آنها باشد. دست بردارید از مجازات جمعیتی میلیونی که «تنهایی» انتخابش نبود.

یادداشت

کلهر؛ دادستانی از جنس انقلاب

حمید تهرانی:

خلاف انتظار یکی از پاک‌ترین و شریف‌ترین اقشار در دوران رژیم ستمشاهی و حکومت دیکتاتور پهلوی قضات و وکلای دادگستری بودند. مقاومت و پاکی قضات شریف و پاک و رفتار حرفه‌ای وکلا در برابر خواست‌های ناحق و نابجای رژیم شاه، مقامات حکومت پهلوی را بر آن داشت تا خواست‌های خود برای اعمال مجازات‌های ظالمانه و سنگین علیه انقلابیون را از طریق دادگاه‌های نظامی پیش ببرند که در این دادگاه اثری از قاضی و رفتار مدنی دیده نمی‌شد و فقط افسران ارتش به دستور شاه و کارگزار آن، کمیته مشترک ضدخرابکاری، اقدام به سرکوب و مجازات انقلابیون می‌کردند.

با این وصف قابل‌انتظار است که قضات دوران حکومت شاه که از شرافت و پاکی خود دفاع و حراست کرده بودند، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ازسوی انقلابیون مورد تقدیر و حمایت قرار گیرند و همچنان مناصب قضایی را چه در تهران و چه در شهرستان‌ها حفظ کنند و به قضاوت و انجام امور قضایی مشغول باشند.

از جمله این قضات شریف و درستکار، غلامرضا کلهر بوده است. مرحوم غلامرضا کلهر که فارغ‌التحصیل دانشکده حقوق دانشگاه تهران در مقطع فوق‌لیسانس در سال ۱۳۴۹ و فارغ‌التحصیل رشته حقوق در مقطع دکترا از دانشگاه سوربن فرانسه است، در زمان حکومت پهلوی، به سمت رئیس دادگستری استان کردستان و دادستان بیجار منصوب شد.

پاک‌دستی و درستکاری مرحوم کلهر چنان بود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی وی به تهران فرا خوانده و عهده‌دار دادستانی عمومی و انقلاب تهران شد.

کسانی که دوران ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی را به خاطر دارند، می‌دانند که همانند دوران فعلی، در آن هنگام هم موضوع گرانفروشی و هم موضوع احتکار اقتصاد اجتماعی خانوارهای ایرانی را آزار می‌داد. در آن دوران مرحوم کلهر به‌عنوان دادستان عمومی و انقلاب استان تهران به موضوع گرانفروشی‌ها و احتکارها ورود کرد و به‌طور میدانی و حضوری به مقابله با این دو پدیده خطرناک پرداخت.

وی از ظرفیت رسانه‌ها به‌خوبی بهره می‌برد تا هشدارهای لازم را به گوش متخلفان و کاسبان برساند.

او برای مبارزه با گرانفروشان و محتکران مستقیما به بازار می‌آمد و گاهی در همان محل وقوع تخلف، دادگاه را برپا و حکم صادر می‌کرد. این فعالیت خستگی‌ناپذیر و مجدانه باعث شد قوه قضاییه و شهیدان قدوسی و بهشتی، مسئولیت‌های بیشتری را به دکتر غلامرضا کلهر محول کنند. مشی و رویه مرحوم کلهر در برخورد با گرانفروشان و محتکران آن بود که باید با ایشان مقابله‌ای جدی صورت گیرد.

در این‌باره او در یک مصاحبه گفته بود حکم گرانفروشان و اخلالگران در نظام اقتصادی تفاوتی با حکم تروریست‌ها نخواهد داشت. کلهر در آن هنگام تصریح کرده بود چنانکه گرانفروشان و محتکران از عمل غیرانسانی خود دست برندارند ممکن است حتی به اعدام نیز محکوم شوند. در این هنگام غلامرضا کلهر رئیس شعبه مبارزه با تخلفات صنفی دادگاه انقلاب اسلامی بود.

از جمله دیگر اقدامات و فعالیت‌های دکتر کلهر، پس گرفتن زمین‌های اوقافی از چنگ تصاحب‌کنندگان غیرقانونی و زمین‌خواران بود. او که دادستان عمومی و انقلاب استان تهران بود همزمان ماموریت یافته بود تا به‌عنوان دادستان مستقر در اوقاف، وضعیت زمین‌های موقوفه را در سراسر کشور تعیین کند و آن را به بیت‌المال بازگرداند.

غلامرضا کلهر با حکمی که ازسوی حجت‌الاسلام امام جمارانی، نماینده امام در سازمان اوقاف و امور خیریه دریافت کرده بود تمامی زمین‌های متعلق به سازمان اوقاف و وقفی را شناسایی کرد، برای هر یک از آنها تامین دلیل کرد و زمین را به سازمان اوقاف بازگرداند. بدون شک این کار بزرگ و ستودنی از وقوع بسیاری از تخلفات و زمین‌خواری‌ها جلوگیری کرد.

از مسئولیت‌های دیگر غلامرضا کلهر، نمایندگی ایران در دادگاه لاهه بود. توانایی و تسلط دکتر کلهر به مباحث حقوق بین‌الملل و زبان خارجی، مقامات ایران را بر آن داشت تا این قاضی خوشنام و دانا را به سمت نماینده ایران در دادگاه لاهه منصوب و از خدمات وی دفاع و از منافع کشورمان در پرونده‌های اختلاف با ایالات‌متحده استفاده کنند.

دکتر کلهر همانند سایر ماموریت‌های پیشین، در طرح دعاوی علیه ایالات‌متحده و کسب منافع کشور موفق بود و تحسین مقامات قضایی وقت را دریافت کرد.

کارنامه دکتر کلهر در دیوان دادگستری بین‌المللی لاهه نیز درخشان و قابل‌قبول است.

او توانست در مدت حضور در این دیوان و در مواجهه با نمایندگان ایالات‌متحده از حقانیت و حقوق جمهوری اسلامی ایران دفاع کند.

دکتر کلهر همچنین در نشست‌های مشترک با رئیس‌جمهوری وقت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نخست‌وزیر وقت میرحسین موسوی، دادستان وقت شهید قدوسی و شهید لاجوردی، ریاست قوه قضاییه شهید بهشتی و سایر مقامات کشوری مسائل و مشکلات مبتلابه سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن هنگام را بررسی می‌کرد و برای آنها تصمیم‌های مشترک می‌گرفتند.

روشن است که حضور دکتر کلهر در این جلسات به‌منظور انجام پشتیبانی قضایی از اقدام‌ها و تصمیم‌های در حال انجام بوده است.

دکتر کلهر پایان عمر خود را به تحقیق و تدریس پرداخت. او قضات و دادستان‌هایی را تربیت کرد که هم‌اکنون نیز در دستگاه قضایی خدمت می‌کنند.

نکته قابل‌توجه در زندگی دکتر کلهر آن است که پاکی، سلامت و عزت نفس ایشان باعث شد باوجود فعالیت کاری در دوران ستمشاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز از سوی بزرگانی همچون شهید بهشتی و شهید قدوسی در مقامات عالی‌رتبه قضایی به کار گرفته شود.

وی همین سلامت و عزت نفس را تا پایان عمر حفظ کرد و به دیدار معبود شتافت.

